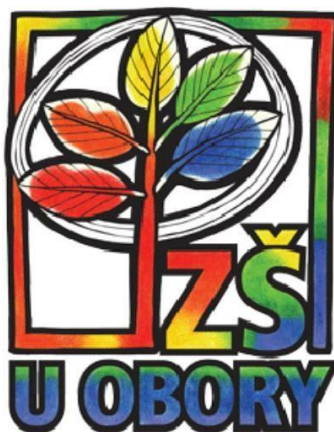

ZÁKLADNÍ ŠKOLA U OBORY, PRAHA 10,
VACHKOVA 630

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLA S TEBOU A PRO TEBE

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	ÚPLNOST, VELIKOST, UMÍSTĚNÍ A PODMÍNKY ŠKOLY	5
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	6
2.3	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	6
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	7
2.5	STŘEDNĚDOBÉ PROJEKTY	9
2.6	AUTOEVALUACE ŠKOLY	10
2.7	SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A OSTATNÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY	11
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	13
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	13
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KLÍČOVÉ KOMPETENCE	14
3.2.1	Přehled klíčových kompetencí - 1. stupeň	14
3.2.2	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí - 1. stupeň	16
3.2.3	Přehled klíčových kompetencí - 2. stupeň	18
3.2.4	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí - 2. stupeň	21
3.3	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	23
3.4	VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ŽÁKŮ	24
3.5	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	25
3.5.1	Přehled průřezových témat	25
3.5.2	Začlenění průřezových témat - 1. stupeň	28
4	UČEBNÍ PLÁN	31
4.1	UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ	31
4.1.1	Tabulace učebního plánu – 1. stupeň	31
4.1.2	Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň	31
4.2	UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ	35
4.2.1	Tabulace učebního plánu – 2. stupeň	35
4.2.2	Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň	35
5	UČEBNÍ OSNOVY	39
5.1	UČEBNÍ OSNOVY – 1. STUPEŇ	39
5.1.1	Jazyk a jazyková komunikace	39
5.1.1.1	Název předmětu: ČESKÝ JAZYK	39
5.1.1.2	Název předmětu: ANGLICKÝ JAZYK	50
5.1.2	Matematika a její aplikace	56
5.1.2.1	Název předmětu: MATEMATIKA	56
5.1.2.2	Název předmětu: INFORMATIKA	64
5.1.3	Člověk a jeho svět	67
5.1.3.1	Název předmětu: PRVOUKA, PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA	67
5.1.4	Umění a kultura	82
5.1.4.1	Název předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA	82
5.1.4.2	Název předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	90
5.1.5	Člověk a zdraví	95
5.1.5.1	Název předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA	95
	Charakteristika předmětu	95
5.1.6	Člověk a svět práce	104
5.1.6.1	Název předmětu: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	104
5.2	UČEBNÍ OSNOVY – 2. STUPEŇ	109
5.2.1	Jazyk a jazyková komunikace	109
5.2.1.1	Název předmětu: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	109
5.2.1.2	Název předmětu: ANGLICKÝ JAZYK	120
5.2.1.3	DRUHÝ CIZÍ JAZYK	126
5.2.1.3.1	Název předmětu: NĚMECKÝ JAZYK	126
5.2.1.3.2	Název předmětu: ŠPANĚLSKÝ JAZYK	132

5.2.1.3.3	Název předmětu: RUSKÝ JAZYK	138
5.2.2	<i>Matematika a její aplikace</i>	141
5.2.2.1	Název předmětu: MATEMATIKA	141
5.2.2.2	Název předmětu: INFORMATIKA	146
5.2.3	<i>Člověk a společnost</i>	151
5.2.3.1	Název předmětu: DĚJEPIS	151
5.2.3.2	Název předmětu: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	158
5.2.3.3	Název předmětu: SVĚT V SOUČASNOSTI	167
5.2.4	<i>Člověk a příroda</i>	172
5.2.4.1	Název předmětu: FYZIKA	172
5.2.4.2	Název předmětu: CHEMIE	185
5.2.4.3	Název předmětu: PŘÍRODOPIS	190
5.2.4.4	Název předmětu: ZEMĚPIS	205
5.2.5	<i>Umění a kultura</i>	216
5.2.5.1	Název předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	216
5.2.5.2	Název předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA	224
5.2.6	<i>Člověk a zdraví</i>	230
5.2.6.1	Název předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA	230
5.2.6.2	Název předmětu: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	236
5.2.7	<i>Člověk a svět práce</i>	244
5.2.7.1	Název předmětu: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	244
5.2.8	<i>Volitelné předměty</i>	252
5.2.8.1	Název předmětu: BIOLOGICKÁ PRAKTIKA	252
5.2.8.2	Název předmětu: FYZIKÁLNÍ PRAKTIKA	255
5.2.8.3	Název předmětu: CHEMICKÁ PRAKTIKA	258
5.2.8.4	Název předmětu: MATEMATICKÁ PRAKTIKA	260
5.2.8.5	Název předmětu: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	262
5.2.8.6	Název předmětu: SPORTOVNÍ HRY	263
5.2.8.7	Název předmětu: VÝTVARNÉ TECHNIKY	266
5.2.8.8	Název předmětu: POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA	268
6	HODNOCENÍ PROSPĚCHU	273
6.1	KLASIFIKACE PROSPĚCHU	273
6.2	CELKOVÉ HODNOCENÍ PROSPĚCHU	275
6.3	KLASIFIKAČNÍ STUPNĚ	276
6.3.1	<i>Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností</i>	276
6.3.2	<i>Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení</i>	278
6.3.3	<i>Slovní hodnocení</i>	279
6.4	PRŮBĚŽNÁ KLASIFIKACE	281

ŠVP: „Škola s tebou a pro tebe“

ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“ byl zpracován podle RVP ZV.

ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“ v tomto znění projednala a schválila Školská rada

ZŠ U Obory, Praha 10, Vachkova 630 dne 26.8.2021.

Ing. Lenka Zámotná, Ph. D. v. r.
předsedkyně školské rady

ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“ v tomto znění vstupuje v platnost 1. 9. 2021

Mgr. Ivana Vodičková v. r.
ředitelka školy

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: „Škola s tebou a pro tebe“

Údaje o škole:

název školy: Základní škola U Obory, Praha 10, Vachkova 630
adresa školy: ZŠ U Obory, Vachkova 630/1, 104 00 Praha - Uhřetěves
ředitel/ka školy: Mgr. Ivana Vodičková
kontakty: TČ ředitel/ka školy: 267 713 530
TČ kancelář školy: 267 713 439
e-mail: Ivana.Vodickova.ZS@seznam.cz
http: www.zsuobory.cz
IDS: e8ed5ux
ostatní údaje: IČO: 62 93 36 71
IZO: 045 242 402
RED-IZO: 600041301

Zřizovatel školy:

název: Městská část Praha 22
adresa: Nové náměstí 1250, 104 00 Praha - Uhřetěves
kontakty: TČ: 271 071 811
e-mail: podatelna@praha22.cz
http: www.praha22.cz

Platnost dokumentu:

ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“ v tomto znění vstupuje v platnost 1. 9. 2021

Doplnění:

Podle ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“ pracujeme již od 1. 9. 2005. V průběhu let byly postupně přikládány dodatky a ŠVP byl také upravován dle změn RVP ZV. Nová, upravená znění ŠVP byla vydána v roce 2010, 2013 a 2016. Nyní se jedná již o 5. vydání ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“.

Na vytvoření ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“ se podíleli pedagogičtí pracovníci školy. ŠVP „Škola s tebou a pro tebe“ je zpracován v souladu s RVP ZV platného od 1. 9. 2021.

ŠVP zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání všem žákům a zároveň přihlíží ke vzdělávacím potřebám a možnostem jednotlivých žáků.

V Praze 21.8.2021

Mgr. Ivana Vodičková v. r.
ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost, velikost, umístění a podmínky školy

Základní škola U Obory je úplnou základní školou s 1. až 9. postupným ročníkem.

Ve většině ročníků jsou tři paralelní třídy, v některých pak čtyři. Počet tříd se postupně zvyšuje v souvislosti se stále se zvyšujícím počtem žáků. Součástí školy je školní družina, která pracuje podle svého ŠVP „Kdo si hraje, nezlobí“. Pro svoji činnost družina využívá školní areál včetně sportovních hřišť a kmenové učebny jednotlivých tříd.

Spádovou oblast školy tvoří přilehlá oblast Městské části Praha 22 - Uhřetěves, Pitkovice a území Městské části Praha – Benice.

Celková kapacita školy je 970 žáků (od 1. 9. 2018), kapacita školní družiny pak 300 žáků (od 1. 9. 2016). Stanovená celková kapacita školy ale neodpovídá reálným možnostem školy zajistit potřebné prostory pro výuku a realizaci ŠVP pro takový počet žáků.

Škola se nachází v klidné lokalitě v blízkosti lesní obory. Je vzdálena od rušných komunikací, ale zároveň dobře dostupná ze stanic MHD a PID. Budova školy a celý školní areál splňují veškeré požadavky z hlediska hygieny a bezpečnosti práce s žáky.

Školní budova má 4 navzájem propojené části. Nejstarší částí je hlavní budova, vybudovaná v roce 1934, ve které jsou umístěné učebny 4. - 6. ročníku, žákovská kuchyňka, jazyková učebna, odborná učebna přírodopisu a kanceláře vedení školy. V roce 2001 byla vybudovaná velká tělocvična s potřebným zázemím a se šatnami pro třídy v hlavní budově. V pavilonu 2. stupně, dokončeném v roce 2011, se kromě kmenových tříd nachází učebna informatiky, polytechnická dílna, učebna fyziky a chemie a nová moderní jazyková učebna. V září 2018 byl postaven pavilon pro 1. – 3. ročník s 10 učebnami a potřebným zázemím. Čtyři třídy jsou umístěné v modulové přístavbě mezi hlavní budovou a školním hřištěm. V případě potřeby probíhá výuka i v odloučeném pracovišti V Bytovkách 803.

Aby byla splněna podmínka, že každá třída má svoji kmenovou učebnu, musí být jako kmenové učebny kromě 4 místností využívány všechny odborné učebny.

Nesporným pozitivem naší školy jsou prostory pro výuku tělesné výchovy, a to nejen velká tělocvična, ale i venkovní víceúčelové hřiště s umělým povrchem a velké hřiště s atletickou dráhou. Ve střední části oválu bylo v rámci rekonstrukce v roce 2021 vybudováno další nové hřiště s umělým povrchem pro míčové hry a na okraji byly zabudované různé sportovní prvky. V druhé části vnitřku oválu pak byl zachován travnatý povrch. Součástí sportovního areálu je i kvalitní sociální zázemí.

Pro venkovní činnost školní družiny byla ve školním areálu vybudovaná pískoviště a instalovány herní prvky.

Na jaře 2020 byla úpravou části zahrady zahájena realizace projektu Zahrada - zdroj poznání. Následovat by mělo vybudování venkovní učebny.

V případě hezkého počasí využívají žáci prostory před hlavní budovou, jejichž dominanty tvoří altán a sedací soupravy umožňující výuku tříd venku. Altán získali žáci v soutěži, kterou pořádala organizace UNICEF. Celý venkovní areál školy je oplocen a společně s budovami školy a hřišti vytváří jeden celek.

Postupně se daří vybavovat školu moderním zařízením, ve většině tříd je nový nábytek, všude pak výškově nastavitelné lavice a židle. Ve všech učebnách jsou nainstalovány interaktivní tabule, popř. interaktivní dataprojektory. Budovy jsou vyzdobeny pracemi žáků, chodby jsou využívány pro prezentaci projektů a prací tříd, popř. informačními nástěnkami. Hlavní budova má i bohatou květinovou výzdobu. Zásluhou získané dotace na vybudování moderní jazykové učebny, přírodovědné učebny a polytechnické dílny škola získala i řadu učebních pomůcek pro výuku těchto předmětů.

V posledních letech došlo ke zlepšení i ve vybavení školy učebními pomůckami, nicméně možnosti nákupu nových sad učebnic jsou stále omezené.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

V závislosti na rostoucím počtu tříd a žáků se v posledních letech postupně zvyšuje počet pedagogických zaměstnanců. K dalším změnám dochází v souvislosti s odchodem vyučujících na mateřskou dovolenou. Počet ukončení pracovních smluv z jiných důvodů je minimální. Složení pedagogického sboru tedy můžeme považovat za stabilní. Také věkové složení pedagogického sboru je příznivé, neboť jsou v něm rovnoměrně zastoupeny všechny věkové kategorie. Počet učitelů – mužů neklesá pod 16 %. Pozitivním jevem je i vysoká aprobovanost pedagogů dosahující ve většině předmětů 100 %.

Metodické orgány jsou na 1. stupni organizované po ročnících, tedy metodické sdružení pro 1. - 3. ročník a pro 4. a 5. ročník. Na 2. stupni jde o týmovou spolupráci pedagogů v podobě mezipředmětových komisí.

Na základě doporučení ŠPZ na škole pracují asistenti pedagoga, jejichž počet se postupně zvyšuje. V roce 2020/21 na škole opět začal pracovat speciální pedagog. V rámci tzv. Šablon se žákům v odpoledních hodinách věnuje školní asistent.

Školní poradenské pracoviště pracuje ve složení ředitelka školy, výchovná poradkyně, školní metodička prevence, výchovná poradkyně pro volbu povolání, a nově i školní psycholožka.

Na škole dále působí koordinátor dopravní výchovy pro 4. a 5. ročník, koordinátor environmentální výchovy a koordinátor ICT.

Mezi silné stránky školy můžeme zařadit vzájemnou spolupráci a informovanost členů sboru, realizaci společných projektů a především na 2. stupni i mezipředmětovou integraci. Součástí pojetí naší školy je i pravidelné další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), a to jak v rovině individuální, tak i vzdělávání pedagogického sboru jako celku.

2.3 Charakteristika žáků

Z důvodu naplnění celkové kapacity školy v posledních letech přijímáme do školy pouze žáky ze spádové oblasti školy, popř. z MČ Praha 22. Průměrný počet žáků

na 1 třídu se pohybuje do počtu 25, zastoupení chlapců a dívek je přibližně stejné. V posledních letech stále stoupá počet žáků s odlišným mateřským jazykem.

Z hlediska nadání a schopností je skladba žáků různorodá. Daří se integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků s OMJ. Naprostá většina žáků

optimálně využívá své schopnosti a nadání a jejich výsledky tak odpovídají jejich individuálním studijním předpokladům. Mezi žáky navzájem, ale i mezi žáky a vyučujícími panují přátelské vztahy. Přestože žáci pocházejí z různých socioekonomických i kulturních prostředí, což s sebou přináší kulturní a individuální odlišnosti, dovedou spolu vycházet, být tolerantní a vzájemně si pomáhat.

Žáci se aktivně zapojují do chodu školy prostřednictvím školního parlamentu, účastní se školních akcí, velmi jim záleží na školních vystoupeních pro rodiče a veřejnost (Vánoční koncert, Sportovní akademie), rádi svoji školu reprezentují na různých soutěžích.

2.4 Dlouhodobé projekty

Zařazení krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých projektů poskytuje prostor pro vytváření a rozvoj klíčových kompetencí a zároveň umožňuje realizaci mnohých průřezových témat.

Do dlouhodobých projektů jsou zařazeny projekty, jejichž realizace překračuje časový rámec jednoho školního roku, a také o projekty, které se v určitých ročnících realizují pravidelně každý školní rok. Dlouhodobé projekty si vytváří a realizuje škola sama, nebo je realizují jiné subjekty, což je pro školu z mnoha hledisek výhodné a hlavně přínosné pro žáky.

Dlouhodobé projekty vychází z cílů a výstupů formulovaných v RVP ZV: „Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný,“ a dále z Národní strategie primární prevence rizikového chování žáků a mládeže na období 2019 – 2027. Tyto projekty jsou realizovány za finanční podpory Magistrátu hlavního města Prahy v rámci Programu primární prevence ve školách a školských zařízeních a Úřadu Městské části Praha 22. Nedílnou součástí je i financování ze strany školy. Realizátorem těchto projektů je jednak škola samotná, tak i externí organizace ProPrev, z. s. a další organizace, které nabízejí programy doplňující portfolio programů primární prevence.

Jedná se o tyto základní projekty:

Vrstevnický efekt – účinná metoda prevence

Projekt probíhá na škole již od roku 2003. Je zaměřen na primární prevenci rizikového chování a práci s třídním kolektivem. Cílovou skupinu tvoří všichni žáci školy a třídní učitelé.

Mezi hlavní cíle programu patří:

- seznámení žáků s negativními následky rizikového chování, předání dovedností a postojů vedoucích ke zdravému životnímu stylu,
- prevence šikany, kyberšikany a rizik spojených s užíváním internetu a sociálních sítí a posilování pozitivních vztahů ve třídě,
- prohloubení sebepoznání, posilování sebevědomí, dovednost uplatnění získaných znalostí a dovedností i v budoucnu, podpora komunikačních dovedností a týmové spolupráce,
- nastavení hodnotového žebříčku,
- seznámení s možnostmi řešení obtížných a krizových situací, vč. možností, kde a jak vyhledat pomoc,

- rozvoj psychosociálních dovedností, funkční adaptace ve společnosti, získání základů právního vědomí,
- podpora zdravé alternativy trávení volného času.

Součástí projektu je i realizace adaptačních výjezdů žáků 6. ročníků. Cíl adaptačních výjezdů žáků šestých tříd vychází z potřeb nově vzniklých kolektivů. Žáci mají možnost poznat se i za jiných okolností než jen ve škole, učí se spolu komunikovat, spolupracovat, řešit krizové situace, prohlubuje se vzájemná důvěra mezi žáky a třídní/m vyučující/m

Během třídního výjezdu si žáci vyzkouší techniky, hry a metody na kohezi kolektivu, dynamiku skupiny, techniky na posílení komunikačních dovedností a vyjádření pozitivní zpětné vazby

I další projekty jsou zaměřeny na širší rozvoj žákovy osobnosti, jsou přípravou jedince do života a uplatnění se ve společnosti. Jsou zde rozvíjeny především kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, ale v rámci přípravy na budoucí povolání i kompetence občanské a pracovní.

Jeden svět na školách

- do programu Jeden svět na školách (společnost Člověk v tísní) je naše škola zapojena dlouhodobě,
- program využívá potenciálu dokumentárních filmů a jiných audiovizuálních prostředků k oslovení mladé generace,
- cílem programu je vzbudit v žácích zájem o danou problematiku, získat jejich pozornost, dokázat se nad problémy zamyslet a diskutovat o nich,
- hlavními tématy jsou lidská práva, tolerance, multikulturalita, interkulturalita, migrace, rozvojová pomoc,
- metody: společnost Člověk v tísní poskytuje škole metodické materiály pro vyučující, pracovní listy pro žáky, metodickou podporu pedagogům, dále realizuje videoprojekce na různá témata, např.: „Příběhy bezpráví“, „Kdo jiný“, „Dětská práce“, „Drogy“, „Jsme, jací jsme“, „Lidská práva“, „Svět dětí“, apod.

Školní parlament

Školní parlament funguje na škole od začátku šk. roku 2009/2010. Cílem jeho činnosti je:

- vyjadřovat sounáležitost ke škole a být spoluzodpovědný za její postavení v místní lokalitě,
- zprostředkovat výměnu informací mezi žáky, učiteli, vedením školy a zaměstnanci školy,
- přispívat svou činností ke zvýšení sebedůvěry a zodpovědnosti všech žáků školy,
- zkvalitňovat postoje každého žáka ve škole, podporovat vzájemnou solidaritu a pomoc žáků, a tím minimalizovat výskyt rizikových forem chování jako jsou šikana, agrese či ničení majetku, apod.,
- ovlivňovat pozitivní dění ve škole svými nápady a návrhy a podílet se na zpříjemnění školního prostředí pro žáky i zaměstnance,
- respektovat tradice školy a dbát vždy na dobrou pověst školy,

- aktivně se podílet na vytváření pozitivního klimatu školy.

Závěrečné práce žáků 9. ročníku

Jedná se o individuální práci žáků v 2. pololetí 9. ročníku. Cílem tohoto projektu je prokázat, jak si žáci osvojili učivo dané ŠVP a jaké dosáhli úrovně jednotlivých klíčových kompetencí.

Pro zpracování libovolného tématu, které si žáci vyberou, jsou zadány konkrétní požadavky, jejichž splnění je součástí hodnocení práce (např. rozsah, celková úprava, přílohy, podíl vlastního textu). Obsah práce se hodnotí nejen podle obsahové správnosti, ale i z hlediska jazykového. Při vlastním zpracování tématu (vyhledávání a vyhodnocení informací z různých zdrojů, zpracování na PC, vložení automatického obsahu, vytváření tabulek či přehledů), ale i při přípravě prezentace práce (PowerPoint) a prezentací samotnou žáci prokazují své schopnosti a dovednosti v oblasti využití ICT.

O úrovni zejména komunikativních kompetencí pak svědčí to, jak žáci svoji práci prezentují verbálně před komisí, jak dovedou reagovat na dotazy, diskutovat, vysvětlit a obhájit své názory – svoji práci.

Závěrečné práce a především jejich tzv. obhajoby se postupně během let staly nedílnou součástí závěru každého školního roku a svým způsobem představují pro žáky 9. ročníků symbolické zakončení studia na naší škole.

Recyklohraní

Jedná se o projekt zaměřený na ekologickou výchovu. Nedílnou součástí tohoto projektu je sběr drobných elektrospotřebičů, vybitých baterií a tonerů, který probíhá v budově školy po celý rok. Na všech chodbách jsou umístěné nádoby pro tříděný odpad – papír, plasty, nápojové kartony. Dvakrát ročně škola organizuje sběr starého papíru. Žáci dostávají různé úkoly z oblasti ekologie, které jsou zaměřeny na jejich chování v oblasti ochrany životního prostředí.

2.5 Střednědobé projekty

Zařazení střednědobých a krátkodobých projektů umožňuje realizaci průřezových témat a zároveň poskytuje prostor pro vytváření a rozvoj klíčových kompetencí. Většina těchto projektů přímo navazuje na určité probírané učivo. Se širším využitím mezipředmětových vztahů a případným zařazením průřezových témat se tyto projekty stávají přímou součástí výuky.

Projekt přináší i zpestření školní práce, učivo se stává prostředníkem, ne cílem procesu učení, učitel se staví do role poradce, žákům v případě potřeby pomáhá a skrytě usměrnuje jejich snahu a úsilí. Tyto projekty sehrávají velkou úlohu při vytváření a rozvoji kompetencí žáků.

Pro rozvoj kompetence k učení je důležité, že žáci získávají v praktických činnostech nové zkušenosti, poznatky i dovednosti, jsou motivováni k aktivnímu osvojování pojmů, znalostí a dovedností. Skutečnost, že si žáci sami připravují a realizují jednotlivé kroky při řešení problému a zároveň mají možnost ovlivňovat

tempo i rozsah prací, se pozitivně odráží v rozvoji kompetence k řešení problému i kompetence pracovní.

Realizace těchto projektů vytváří přirozené prostředí pro týmovou práci, tedy pro rozvoj sociálních dovedností a komunikačních schopností. Žáci se učí prezentovat výsledky své práce a také se učí hodnotit svoji vlastní práci a svůj podíl na práci celé skupiny, dovedou tak uplatnit prvky sebereflexe. Projekty poskytují prostředí pro diskuzi, žáci argumentují, zdůvodňují a obhajují své výsledky. Zařazení těchto projektů je plně v kompetenci vyučujících.

2.6 Autoevaluace školy

Cílem vlastního hodnocení školy je jednak celkové zhodnocení současného stavu školy jako celku, školního klimatu, ale i prověření, jak je plněn a jak se osvědčil ŠVP, kde a popřípadě jaké úpravy je nutné udělat. Smyslem vlastní evaluace je také odhalení nedostatků a jejich náprava.

Oblasti vlastního hodnocení:

- podmínky výchovně vzdělávacího procesu z hlediska prostor a vybavení školy (prostory, vybavení nábytkem, oblast ICT, zázemí pro vyučující, celkový stav areálu a budov, nutné opravy);
- podmínky výchovně vzdělávacího procesu z hlediska pedagogického sboru (odbornost, DVPP, úroveň práce vyučujících), z hlediska vybavení učebními pomůckami (pomůcky, učebnice, výukové programy, funkčnost kabinetních sbírek);
- průběh vzdělávání: plnění cílů a plánů školy (realizace ŠVP, plán akcí, Preventivní program, samotný průběh vzdělávacího procesu, integrace žáků s ŠVP, integrace žáků s OMJ, zapojení žáků do evaluačních procesů);
- výsledky výchovně vzdělávacího procesu: hodnocení výsledků vzdělávání žáků vyučujícími, výsledky v testování (Scio, plošné testování ČŠI);
- zajištění provozu školy z hlediska financí (čerpání příspěvku zřizovatele na provoz školy a čerpání dotace MHMP, hospodárnost, doplňková činnost, účinnost vnitřního kontrolního systému);
- spolupráce se zákonnými zástupci a ostatní subjekty;
- prezentace školy na veřejnosti;
- akce školy – výlety, školy v přírodě, účast na olympiádách a soutěžích, realizace projektů;
- výsledky kontrolní činnosti - vnitřní i vnější kontrola a hodnocení;
- celkové klima školy.

Četnost a časové rozvržení jednotlivých nástrojů vlastního hodnocení je dána jejich charakterem a oblastí, kterou mapují. Při hodnocení oblastí, kde získáváme názory více subjektů, je pro zajištění objektivnosti vždy dodržováno pravidlo trigonometrie.

Pro všechny oblasti autoevaluace školy se používají nejčastěji, tedy v průběhu celého roku, pozorování, řízené rozhovory, diskuse, v některých oblastech pak dotazníky pro učitele, žáky, rodiče. Při hodnocení práce učitelů se vedení školy zaměřuje na systematické sledování práce učitele. Nejde tedy jen o hodnocení na základě ojedinělé hospitace ředitele školy. Důležitá je spolupráce učitelů při poskytování zpětné vazby, která je založena, mimo jiné i na vzájemných

hospitacích. Pro zjištění výsledků vzdělávání využíváme kromě vlastních kontrolních prací i Národních srovnávacích testů.

Výstupy vlastního hodnocení školy jsou v průběhu školního roku dílčí zprávy, hodnocení kontrolovaných oblastí a analýzy zjištěných výsledků. Na konci školního roku provádíme celkové zhodnocení práce školy, pro přehlednost je sestavena analýza, která obsahuje:

- plnění stanovených úkolů, jejich reálnost a přínos,
- oblasti činnosti školy, ve kterých bylo dosaženo dobrých výsledků a úspěchů školy,
- oblasti, kde nebylo dosaženo plánovaných - očekávaných výsledků a důvody, proč se nepodařilo jejich plnění,
- navržené změny a opatření k odstranění zjištěných nedostatků,
- změny, které je nutné realizovat v souvislosti s novými podmínkami pro práci školy a příležitosti školy v dalším období.

2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a ostatními sociálními partnery

Zákonní zástupci žáků

Cílem spolupráce se zákonnými zástupci je především informování o chování, práci a výsledcích vzdělávání žáků, ale také vzájemné informování o žácích, pomoc při řešení potíží žáků a v neposlední řadě i zajištění zpětné vazby, jak jsou žáci a jejich zástupci se školou spokojeni. Nejvíce využívanou formou je předávání informací prostřednictvím osobních jednání, konzultací či třídních schůzek, zápisů v žákovských knížkách, vydáváním čtvrtletních hodnocení a stále častěji emailové korespondence. Informace týkající se celé školy jsou zveřejňovány na webových stránkách školy. K dalšímu zlepšení v komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci došlo při zavedení modulu internetové žákovské knížky v systému Bakaláři a využívání webové aplikace Google Classroom.

Spolek Rodičů žáků ZŠ U Obory

Spolek je významným partnerem školy, jehož role je zejména v oboustranném předávání informací mezi školou a zákonnými zástupci nezastupitelná. Kromě předávání informací, podnětů od rodičů, jejich připomínek a návrhů je pro školu velmi významná i finanční pomoc, kterou spolek škole poskytuje. Ta je směřována dle uhrazených příspěvků jednotlivých tříd přímo do dané třídy a část škole. Spolek významně přispěl škole na vybudování odborné učebny pro výuku cizích jazyků či budování školní zahrady. Žákům jednotlivých tříd přispívá nejčastěji na výlety a jiné třídní akce.

Dům UM (Dům dětí Praha 10)

Dům UM je významným partnerem školy při zajišťování mimoškolních aktivit. Zájem žáků školy o kroužky Domu UM je stále velký. Pro sportovní kroužky škola

poskytuje Domu UM tělocvičnu. Také nabídka divadelních a filmových představení pro školu v Divadle U22 se dlouhodobě zařadila do kulturních akcí školy. Pronájem Divadla U22 škole umožňuje pořádat Vánoční koncerty žáků pro rodiče.

ProPrev, z. s.

Spolek ProPrev je naším hlavním partnerem v oblasti primární prevence rizikového chování. Zajišťuje většinu aktivit v rámci plnění preventivního programu školy, dlouhodobých projektů školy v oblasti prevence (např. Vrstevnický efekt) a v neposlední řadě i vzdělávání pedagogů v oblasti prevence a BOZP.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10

Pedagogicko-psychologická poradna poskytuje služby spojené se vzděláváním žáků se SVP. Poradna zajišťuje potřebná vyšetření žáků a při konzultacích přímo ve škole poskytuje vyučujícím odborná doporučení pro práci s jednotlivými žáky. Spolupráci s poradnou zajišťuje výchovný poradce školy.

Úřad MČ Praha 22

Nejdůležitějším partnerem školy je její zřizovatel – MČ Praha 22. Péči zřizovatele o školu lze hodnotit jako nadstandardní. I spolupráce s jednotlivými odbory ÚMČ je přínosná a plně odpovídá potřebám školy. Při řešení problémů žáků vyplývajících z jejich rodinné situace úzce spolupracujeme s oddělením SPOD.

Policie ČR a Městská policie

Jsou partnery školy nejen v oblasti prevence, ale i při řešení různých otázek týkajících se bezpečnosti žáků či řešení případných závažných problémů.

Mateřské školy MČ Praha 22

V případě všech mateřských škol – MŠ Za Nadýmačem, MŠ Sluneční a MŠ Pitkovice se spolupráce týká především oblasti zápisu do 1. ročníků a seznamování předškoláků s naší školou. Vedení školy se účastní třídních schůzek rodičů předškoláků přímo v mateřských školách, kde poskytuje informace o škole, ŠVP, školní docházce a připravenosti dětí do školy.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Naším cílem je, aby žáci získali nejen potřebné znalosti a vědomosti, ale zejména celou řadu schopností a kompetencí důležitých pro jejich život.

Vedeme žáky k tomu, aby:

- si osvojili potřebné strategie učení a pochopili význam vzdělání a celoživotního vzdělávání,
- poznali a v rámci svých možností rozvíjeli své schopnosti,
- se naučili být zodpovědnými za své zdraví, vážili si svého života a své práce, ale také života a práce ostatních,
- byli tolerantní a ohleduplní k jiným lidem,
- byli schopní pracovat samostatně, samostatně se učit a naučili se být zodpovědní za své výsledky a svou práci,
- dokázali pracovat v kolektivu, komunikovat s ostatními, respektovat úspěchy a potřeby ostatních,
- se naučili zvládat své úspěchy a neúspěchy, hodnotit svoji práci a práci ostatních,
- se chovali svobodně, ale i zodpovědně, dovedli uplatňovat svá práva a plnili své povinnosti,
- se orientovali v digitálním prostředí a uměli využívat digitální technologie.

Nemyslíme jen na vzdělávání. Uvědomujeme si, že nedílnou součástí našeho působení je i výchova žáků, a proto se snažíme ve škole budovat zdravé klima. Do vztahů mezi vrstevníky, mezi žáky celé školy, mezi žáky a jejich pedagogy se snažíme vnést rovnocenné partnerství, vzájemnou úctu, toleranci, pochopení, klid a pohodu.

Chceme-li stručně shrnout cíl našeho programu, je to vše, co si nejen zkušený pedagog, ale i každý rozumný člověk představí pod slovy "všestranný rozvoj osobnosti dítěte".

Motto školy:

***Každé dítě je jiné. Každé dítě má právo vzdělávat se s ostatními.
Každé dítě má právo na úspěch.***

Snažíme se vytvořit pracovní prostředí, které žáky motivuje a zajišťuje, aby se rozvíjeli v souladu se svými potřebami a v rámci svých možností dosahovali optimálních výsledků. Směřujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů.

Věnujeme se také integraci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. To předpokládá nejen vytvoření potřebných materiálních podmínek, vytvoření individuálních plánů a jejich plnění, ale také vytváření vztahů žáků k jiným, které se od nich jakkoli "liší". Daří se integrace žáků s různými speciálními vzdělávacími potřebami i zařazení žáků cizinců.

Velkou pozornost věnujeme péči o zdravý životní styl. Navýšili jsme dotaci pro předmět Výchova ke zdraví, zapojujeme žáky do různých sportovních soutěží a aktivit.

Práci se snažíme zefektivnit i rozdělením tříd na výuku některých předmětů. Především při výuce anglického jazyka menší počet žáků přispívá ke zkvalitnění vyučovacího procesu. Za tímto účelem se snažíme také zavádět další efektivní metody výuky.

Nabídkou řady volitelných předmětů dáváme žákům možnost se orientovat zejména na oblasti, které je zajímá a v nichž chtějí získat více vědomostí a praktických dovedností.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie, klíčové kompetence

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků vedou výchovné a vzdělávací strategie. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a potřebná. Klíčové kompetence pomáhají žákům nejen při samotném vzdělávání, ale i v každodenním životě a připravují je na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot. Úroveň kompetencí, které žáci dosáhnou na základní škole, není konečná. Tvoří základ pro jejich další rozvoj.

Vytváření klíčových kompetencí se prolíná všemi předměty ve všech ročnících, celým školním životem. Jednotlivé kompetence jsou navzájem propojeny.

Kompetence je nutné rozvíjet postupně, vždy s ohledem na schopnosti, věk a potřeby žáků. Z tohoto důvodu jsou rozpracovány odděleně pro 1. a pro 2. stupeň. Nejdříve je uveden přehled a obsah jednotlivých kompetencí, na který navazuje přehled výchovných a vzdělávacích strategií.

3.2.1 Přehled klíčových kompetencí - 1. stupeň

Kompetence k učení

- vybírání vhodných postupů - organizace práce, plánování;
- vyhledávání, zpracovávání, třídění a využívání informací;
- důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a s jinými zdroji informací;
- odvozování nového, používání pojmů, vyvozování souvislostí;
- propojování poznatků z různých oblastí;
- rozvoj logického myšlení;
- samostatná práce ve výuce, pozorování, experiment, vyvozování závěrů;
- domácí příprava;
- skupinová práce;
- zpracování referátů, jejich prezentace;
- využívání poznatků v praxi;
- naučit „se učit“;
- hodnocení výsledků svého učení;
- pochopení významu vzdělání a potřeby dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- postupy při řešení problémů;
- práce s informacemi - vyhledání, utřídění, zhodnocení;
- výběr řešení;
- ověření správnosti;
- práce s chybou;
- rozvoj logického uvažování a kritického myšlení;
- schopnost využívat vědomostí pro odvození nového;
- samostatná práce žáků při řešení problémů (hledání řešení, výběr vhodného postupu, pomůcky, ověření).

Kompetence komunikativní

- formulace a vyjadřování svých myšlenek;
- souvislé a kultivované vyjadřování v ústním i písemném projevu;
- diskuse - zapojení, tj. poslouchání a reakce na vystoupení jiných;
- schopnost diskutovat, tj. prezentace, argumentace, obhajoba názorů vhodným způsobem;
- práce ve skupinách, zásady spolupráce, vedení skupiny;
- prezentace referátů, popř. skupinových projektů;
- využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- schopnost pracovat v týmu, spolupracovat s ostatními;
- respektování práce a schopností ostatních;
- umět požádat o pomoc a umět pomoci ostatním;
- ovládání svého jednání a chování, zodpovědnost za svoji práci a za své jednání;
- sebedůvěra, sebekritika, sebeúcta;
- skupinová práce v hodinách a skupinová práce dlouhodobější - termínované projekty;
- život v kolektivu.

Kompetence občanské

- znalost svých práv a povinností, schopnost je využívat a obhájit;
- chápání principů demokracie;
- účast na vytváření pravidel;
- respektování práv a přesvědčení ostatních;
- odmítání jakéhokoli útlatu lidí;
- rozhodování se a zodpovědné chování v každodenních, ale i v kritických situacích;
- orientace v problematice životního prostředí;
- vytváření a osvojování si zdravého životního stylu;
- dle svých zájmů aktivní zapojení se do různých aktivit.

Kompetence pracovní

- uvědomění si svých schopností a možností;
- využívání teoretických znalostí v praktických činnostech;
- dodržování pravidel bezpečnosti;
- adaptace na změněné pracovní podmínky;
- vytváření si pozitivního vztahu k práci;
- rozvoj zájmů, schopností a dovedností;
- směřování k volbě profesní orientace.

Kompetence digitální

- zvládání obsluhy počítače na základní úrovni;
- spouštění aplikací, ukládání svojí práce;
- bezpečné užívání digitálních zařízení a technologií (počítač, notebook, internet, sdílené školní prostředí);
- dovednost vyhledávat, porovnávat a sdílet data;
- zvládání základní práce s textem;
- dovednost řadit prvky, vytvořit tabulku, seznam, aj.;
- dovednost definovat objekt, rozlišit atributy objektů, porovnávat objekty mezi sebou.

3.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí - 1. stupeň

Základní strategie, které používáme při vytváření všech kompetencí:

- vždy klademe důraz na individuální přístup k žákům;
- plně respektujeme jejich potřeby a schopnosti;
- preferujeme pozitivní motivaci;
- využíváme vlastního příkladu práce a chování učitele;
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch;
- vyžadujeme dodržování předem domluvených pravidel.

Kompetence k učení

- pozitivně motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do vyučovacího procesu;
- stanovujeme dílčí cíle, jejichž úspěšné splnění motivuje žáky k další práci;
- zavádíme do výuky různé metody a formy práce;
- zadáváme takové úkoly, které vyžadují využití poznatků z jiných předmětů;
- vedeme žáky k objevování všeho, co je zajímavá a je pro ně přínosné;
- učíme žáky orientovat se ve světě informací;
- zařazujeme jak samostatnou práci, tak i práci ve skupině.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému rozhodování a k samostatnému plnění úkolů;
- učitel se staví do role poradce, vedení práce přenechává žákům, pouze jejich činnost v případě potřeby koriguje;
- zadáváme úkoly, při jejichž plnění žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů;
- úkoly zadáváme způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- rozvíjíme u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů;
- zařazujeme do výuky metody, při kterých žáci sami dochází k závěrům a k řešení problému;
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a k práci s chybou;
- směřujeme postupně k tomu, aby si žáci uměli vytvořit vlastní názor a vhodnou formou ho dovedli obhajovat.

Kompetence komunikativní

- vlastním příkladem vedeme žáky ke kultivovanému projevu;
- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky vlastními slovy;
- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, k věcnému argumentování;
- zařazujeme často do výuky metodu řízeného rozhovoru a diskuzi;
- do diskuze se snažíme zapojit všechny žáky;
- učíme žáky kultuře mluveného projevu;
- postupně zdokonalujeme umění naslouchat;
- vedeme žáky k užívání správných pojmů.

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima ve třídě i atmosféru ve škole;
- zařazujeme práci ve skupinách a to nejen ve vyučování;
- směřujeme žáky ke spolupráci při řešení problémů i v běžném životě;
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky;
- zapojujeme žáky do vytváření pravidel a dbáme na jejich dodržování;
- při práci ve skupině učíme žáky nejen spolupracovat, ale i respektovat schopnosti a nápady ostatních;
- vedeme žáky k zodpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce;
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své výsledky i výsledky ostatních.

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům jejich práva i jejich povinnosti;
- vyžadujeme dodržování povinností;
- učíme žáky využívat svá práva a prosazovat je tak, aby neomezovali práva ostatních;
- dodáváme žákům potřebnou sebedůvěru;

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, na jejich schopnosti a možnosti;
- vedeme žáky ke sportovnímu chování, k ohleduplnosti a k vzájemné toleranci;
- učíme je srovnávat a kriticky posuzovat vlastní výsledky a pokrok v jejich práci;
- pěstujeme v žácích vztah ke kultuře a k tradicím.

Kompetence pracovní

- organizaci vlastní práce přenecháváme žákům;
- preferujeme takové metody a způsoby práce, které žákům vyhovují a budou je často využívat v dalším životě;
- požadujeme dodržování předem dohodnuté kvality, postupu i termínu splnění práce;
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti;
- umožňujeme žákům vzájemně se podporovat a pomáhat;
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí v praxi;
- učíme žáky pracovat s různými materiály, seznamujeme je s pracovními postupy;
- postupně utváříme jejich pracovní návyky a dovednosti;
- rozvíjíme tvořivost žáků osvojováním různých technik.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k základní uživatelské obsluze PC;
- učíme žáky spouštět aplikace, ukládat svou práci;
- radíme žákům, jak bezpečně pracovat s digitálními zařízeními a technologiemi (počítač, notebook, internet, sdílené školní prostředí);
- vedeme žáky, aby si sami uměli vyhledávat, porovnávat a sdílet data a informace;
- učíme žáky zvládat základní práci s textem;
- požadujeme, aby žáci uměli řadit prvky, vytvořit tabulku, seznam, aj.;
- vysvětlujeme žákům, jak definovat objekt, rozlišit atributy objektů, porovnávat objekty mezi sebou.

3.2.3 Přehled klíčových kompetencí - 2. stupeň

Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné metody a strategie učení;
- využívá a kombinuje znalosti z různých oblastí;
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení;
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání;
- spojuje logické a tvůrčí myšlení;
- propojuje analyticko-syntetickou rovinu myšlení;
- osvojuje si schopnost kritického myšlení;

- vytváří komplexní pohled na svět kolem sebe;
- pracuje s informacemi (vyhledávání, zpracování, využití);
- zpracovává dílčí referáty i dlouhodobější samostatné práce a projekty;
- dovede prezentovat výsledky své práce;
- je schopen samostatného pozorování, experimentu;
- odvozuje nové učivo, správně používá pojmy, chápe souvislosti;
- z již známého dovede odvozovat nové;
- využívá osvojené poznatky v praxi;
- v hodinách pracuje samostatně, dbá na domácí přípravu;
- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem.

Kompetence k řešení problémů

- samostatně hledá řešení, vybírá vhodné postupy, pomůcky;
- pracuje s informacemi - najde, třídí, kriticky hodnotí;
- využívá vědomostí pro odvození nového;
- vyhledává informace vhodné k řešení problému;
- volí vhodné způsoby řešení;
- aplikuje známé postupy v obdobných situacích;
- ověřuje správnost zvoleného postupu i správnost výsledku;
- uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí, která dovede zdůvodnit a přijatelnou formou obhájit;
- logicky uvažuje.

Kompetence komunikativní

- má osvojeny základní pravidla komunikace, zdokonaluje si své komunikační dovednosti a schopnosti;
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky;
- vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu;
- ovládá pravidla diskuze:
 - umí se aktivně zapojit;
 - vhodně a věcně argumentovat;
 - naslouchat druhým, tolerovat a respektovat jejich názory;
 - prezentovat a vhodným způsobem obhájit svůj názor;
- prezentuje referáty, popř. skupinové projekty;
- využívá různé metody informačních a komunikačních prostředků (obrazové materiály, fotografie, mapy, počítačové prezentace, audiovizuální záznamy).

Kompetence sociální a personální

- dovede se pohybovat ve skupině svých vrstevníků;
- je schopen se přizpůsobit životu v kolektivu;
- ovládá svoje jednání a chování;
- chápe zodpovědnost za své chování a za svoji práci;
- je zdravě sebevědomý, sebekritický, má patřičnou sebeúctu;
- je schopen požádat o pomoc a pomoci ostatním;

- podílí se na vytváření pravidel, která plně respektuje;
- při práci ve skupině pozitivně ovlivňuje jak kvalitu práce, tak i pracovní atmosféru;
- postupně rozvíjí svoji osobnost;
- v jeho chování převažuje uvědomělá kázeň.

Kompetence občanské

- zná svá práva a povinnosti, umí je využívat a obhájit;
- svá práva prosazuje vhodným způsobem, aniž by omezoval práva ostatních;
- práva a potřeby ostatních respektuje;
- chápe a ctí principy demokracie;
- rozhoduje se v každodenních, ale i v kritických situacích;
- orientuje se v problematice životního prostředí;
- dovede se uplatnit ve společnosti;
- myslí v globálních souvislostech;
- umí se prosadit v rámci morálních a etických norem;
- buduje si zdravé sebevědomí;
- buduje si svůj zdravý životní styl;
- učí se zvládat své neúspěchy i úspěchy;

Kompetence pracovní

- zná své schopnosti a možnosti;
- nepřeceňuje se, ale ani nepodceňuje;
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce;
- využívá teoretické znalosti při praktických činnostech;
- získává kladný vztah k práci - rozvíjí své zájmy a schopnosti;
- směřuje k volbě vhodného povolání;
- přistupuje k práci z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany společenských a kulturních hodnot;
- má zájem odvést svou práci kvalitně.

Kompetence digitální

- umí získat, vyhledat, upravit, prezentovat, sdílet a porovnávat data a informace;
- využívá digitální zařízení a technologie na pokročilejší úrovni;
- dovede zhodnotit přínosy a rizika spojená s využitím digitálních technologií;
- chápe význam digitálních technologií pro společnost;
- bezpečně pracuje s informacemi, daty a komunikačními technologiemi;
- dovede pracovat s daty v různých formátech;
- využívá digitální technologie k automatizaci a zjednodušení běžných činností;
- má základní znalosti algoritmizace a blokově orientovaného programování;
- orientuje se v PC sítích, zná základní vlastnosti a prvky v nich.

3.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí - 2. stupeň

Stejně jako se do jisté míry prolíná obsah jednotlivých kompetencí, jsou shodné i základní výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k jejich utváření. Po celý 2. stupeň jsou stále zařazovány základní strategie uvedené u 1. stupně. Strategie, které se využívají pro rozvoj více kompetencí, jsou uvedeny pouze jednou a u následujících kompetencí se již znovu neobjevují. V případě vytváření kompetence občanské, sociální a personální, jsou strategie natolik podobné, že jsou spojeny do jednoho bloku.

Kompetence k učení

- klademe důraz na individuální přístup k žákům v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu;
- potřebnou pozornost věnujeme žákům se SVP a s OMJ;
- v závislosti na studijních předpokladech a schopnostech žáků volíme různé metody práce;
- využíváme především pozitivní motivaci při výuce i při hodnocení;
- praktickými úkoly se snažíme propojovat teoretické znalosti s praxí;
- podporujeme samostatnost a tvořivost;
- využíváme široké spektrum metod práce (výklad, řízený rozhovor, dialogické metody, prezentace, práce s knihou, skupinová práce, kooperativní výuka, brainstorming, projektové vyučování, demonstrační pokusy, pozorování, experiment, činnostní učení, apod.);
- svým přístupem k práci, k dalšímu vzdělávání a především svým chováním a vystupováním jdeme žákům příkladem;
- vytváříme přátelskou atmosféru;
- klademe důraz na propojování znalosti a dovedností z různých vzdělávacích oblastí.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problému - problém je výzva, ne hrozba;
- do výuky často zařazujeme problémové vyučování;
- upřednostňujeme řízený rozhovor před klasickým výkladem učiva;
- učíme žáky vyrovnat se s úspěchy i neúspěchy;
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, jejich utřídění a využití;
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů;
- vedeme žáky k aplikaci osvědčených postupů řešení problémů v každodenním životě;
- učíme je vyvozovat z obecného konkrétní, z již známého nové;
- klademe důraz na rozvoj logického uvažování;
- vyžadujeme jak samostatnou práci žáků při řešení problému, tak i schopnost pracovat ve skupině.

Kompetence komunikativní

- zaměřujeme se na rozvoj komunikačních dovedností žáků v mateřském i cizím jazyce;
- vedeme žáky k samostatnému formulování a vyjadřování svých myšlenek;
- dbáme na dodržování pravidel diskuze;
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování v běžné každodenní komunikaci;
- věnujeme dostatek času pro postupné zdokonalování ústního a písemného projevu;
- podporujeme využívání i jiných forem komunikace než osobní (např. e-mail);
- soustředíme se na logicky správné vyjadřování a používání odborných pojmů;
- v diskuzi bereme žáky jako své rovnocenné partnery, vyslechneme jejich názory, vysvětlíme a obhájíme názory své;
- učíme žáky argumentovat a logicky zdůvodňovat své názory.

Kompetence pracovní

- nepřeceňujeme, ale ani nepodceňujeme schopnosti a možnosti žáků;
- pozitivní motivací se snažíme, aby žáci získali vztah k práci a nebáli se neúspěchu;
- vždy dáváme žákům možnost případný neúspěch či chybu opravit;
- zařazujeme takové pracovní činnosti, při kterých žáci využívají své teoretické znalosti a mohou si je ověřit v praxi;
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti;
- podporujeme takové činnosti, při kterých žáci rozvíjí své schopnosti a zájmy;
- snažíme se orientovat žáky na takové studium, pro které si vytvořili předpoklady umožňující jeho zvládnutí;
- pomáháme žákům s orientací na trhu práce.

Kompetence sociální a personální, kompetence občanská

- seznamujeme žáky s principy demokracie, které převádíme do každodenního života školy;
- snažíme se žákům vytvořit takové prostředí, ve kterém se cítí bezpečně;
- společně s žáky vytváříme pravidla, která všichni respektují;
- vysvětlujeme žákům nejen jejich práva, ale i povinnosti;
- vedeme žáky k tomu, aby využívali svá práva, dovedli se prosadit ve společnosti, aniž by omezovali možnosti a práva jiných lidí;
- důrazně vystupujeme proti jakémukoli násilí, ubližování a omezování práv ostatních jedinců;
- vedeme žáky k toleranci, k ochotě a schopnosti pomáhat ostatním;
- zařazujeme skupinovou práci nejen v hodinách, ale i dlouhodobější termínovanou práci, kdy žáci spolupracují i mimo výuku;
- poskytujeme žákům dostatek informací důležitých pro pochopení významu zdravého životního stylu;
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci, za své chování a za své zdraví;

- vedeme žáky k tomu, aby si vážili svého života a své práce i života a práce ostatních;
- orientujeme žáky k národní hrdosti, k národním tradicím i k respektování multikulturní společnosti.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli základním digitálním technologiím;
- poskytujeme žákům informace, jakými lze reprezentovat data a informace a jak s daty a informacemi nejlépe nakládat;
- vedeme žáky k bezpečnému chování na internetu i ovládání digitálních zařízení;
- vedeme žáky ke skupinové práci při algoritmizaci;
- ukazujeme žákům využití automatizace v praxi;
- klademe důraz na znalost terminologie, fungování SW, HW a PC sítí;
- rozebíráme problémy po krocích do detailů;
- provádíme analýzu, dekompozici a syntézu algoritmických a IT problémů.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podmínky k jejich plnému zapojení do kolektivu a maximálnímu využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, koncentraci pozornosti atd.) poskytujeme dle § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb. podpurná opatření prvního stupně; v případě potřeby vypracováváme Plán pedagogické podpory (PLPP).

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími za účelem stanovení metod práce se žákem a způsobů ověřování osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i se žákem samotným za účelem seznámení zúčastněných stran s PLPP, jeho realizací a vyhodnocením.

Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpurných opatření prvního stupně vyhodnocujeme, zda navržená podpurná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud tomu tak není, navrhuje zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytujeme podpurná opatření prvního stupně.

Podpurná opatření druhého až pátého stupně jsou poskytována bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a poté, co zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka udělil ve škole nebo školském zařízení písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním.

Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpurných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP sestavuje třídní učitel

ve spolupráci s vyučujícími konkrétních předmětů, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP je zpracován nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeb žáka.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů je pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV. Při tvorbě IVP s úpravou očekávaných výstupů stanovených v ŠVP využíváme metodické podpory školního poradenského pracoviště a Metodického portálu www.rvp.cz.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, odbornými pracovníky školských poradenských zařízení nebo s odborníky z jiných resortů. Pracovníci PPP pro Prahu 10 poskytují konzultace podle potřeby a jednou měsíčně konzultace probíhají také v budově školy.

3.4 Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

U všech žáků, kteří v něčem vynikají nebo mají vyšší předpoklady ke zvládnutí učiva, uplatňujeme níže uvedené postupy:

- podle nadání motivovat k rozšíření učiva, získání více vědomostí;
- zapojovat v hodině do práce vyučujícího - vysvětlování, odvozování nového;
- zadávat referáty i k neprobranému učivu, popř. i dlouhodobější práce - pozorování, zpracování výsledků;
- v hodinách zadávat náročnější úkoly, jejichž řešení umožňuje kreativitu, pracovat s obtížnějšími texty (výuka AJ) a výukovými programy na PC;
- zadávat takové úkoly, jejichž řešení je nejen náročnější z hlediska logiky, ale vyžaduje i vyhledání nových údajů z různých zdrojů či větší využití znalostí z jiných předmětů;
- pověřovat vedením skupiny;
- vést k ochotě pomáhat ostatním;
- zapojit do účasti na olympiádách a soutěžích;
- umožnit návštěvy ve vyšších ročnících, v případě zájmu zařadit do výuky volitelných předmětů ve vyšším ročníku.

Pro žáky, kteří při adekvátní podpoře vykazují ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň rozumových schopností, vypracováváme Plán pedagogické podpory nadaného žáka (PLPP).

PLPP nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterém se projevuje nadání žáka, za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími za účelem stanovení metod práce s žákem a způsobů ověřování osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i se žákem samotným za účelem seznámení zúčastněných stran s PLPP, jeho realizací a vyhodnocením. Nejpozději po třech měsících od zahájení realizace PLPP vyhodnocujeme, zda navržená podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků je realizováno podle individuálně vzdělávacího plánu (IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého

žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.5 Průřezová témata

Tematické okruhy všech průřezových témat se v jisté míře objevují ve většině předmětů ve všech ročnících.

V tomto přehledu jednotlivých témat a jejich obsahu jsou uváděny jen ty předměty, ve kterých se na dané téma soustředíme. Pro začlenění průřezových témat a širší využití mezipředmětových vztahů využíváme střednědobé a především různé krátkodobé projekty.

Začlenění průřezových témat ve všech ročnících na 1. stupni je uvedeno v tabulce za celkovým přehledem, dále pak i u jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Na 2. stupni jsme vzhledem ke specifičnosti jednotlivých předmětů rozpracovali zařazení průřezových témat u každého předmětu individuálně.

3.5.1 Přehled průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou rozděleny do tří částí:

- osobnostní rozvoj;
- sociální rozvoj;
- morální rozvoj.

Do výuky jsou aktuálně zařazována ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, nebo je lze vhodně propojit s probíraným učivem či akcí třídy:

- rozvoj schopností poznávání;
- sebepoznání a sebepojetí;
- seberegulace a sebeorganizace;
- psychohygiena;
- kreativita;
- poznávání lidí;
- mezilidské vztahy;
- komunikace;
- kooperace a kompetice;
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti;
- hodnoty, postoje, praktická etika.

S obsahem všech výše uvedených témat pracujeme v podstatě ve všech ročnících na obou stupních. Pro tematické okruhy 1. a 2. oblasti jsou velmi důležité výchovné předměty. Na téma řešení problémů se soustředíme v předmětech matematika, fyzika a člověk a svět práce. Žáci se učí, jak řešit problémy a zkouší řešit problémy nejen při vyučování ve škole. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova se prolíná celým školním životem. Žáci se s ním setkávají do jisté míry neustále.

Výchova demokratického občana

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. To znamená mimo jiné řešit problémy s lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a zodpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace.

Toto průřezové téma je součástí celého školního života všech ročníků, odráží se v práci pedagogů, v principech spolurozhodování žáků o těch záležitostech školy, které se jich týkají.

Témata:

- občanská společnost a škola – zejména prvouka, vlastivěda a výchova k občanství;
- občan, občanská společnost a stát - vlastivěda, výchova k občanství, dějepis;
- formy participace občanů v politickém životě – vlastivěda, výchova k občanství, dějepis;
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – vlastivěda, výchova k občanství, dějepis.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Toto průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Jedná se o výchovu budoucích evropských občanů.

Témata:

- Evropa a svět nás zajímá – především vlastivěda ve 4. a 5. ročníku, na 2. stupni pak zeměpis, dějepis, výchova k občanství, svět v současnosti;
- objevujeme Evropu a svět – vlastivěda a přírodověda, zeměpis, výchova k občanství, dějepis, svět v současnosti;
- jsme Evropané - vlastivěda, zeměpis, dějepis, výchova k občanství.

Multikulturní výchova

Smyslem je seznámit žáky s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Učí přijímat jiné lidi, uvědomit si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné.

Témata:

- kulturní difference – prvouka, vlastivěda, český jazyk, anglický jazyk, hudební a výtvarná výchova;
- lidské vztahy – prvouka, český jazyk, výchova k občanství, výchova ke zdraví, tělesná výchova;
- etnický původ – přírodověda, český jazyk, zeměpis, dějepis, přírodopis, hudební a výtvarná výchova;
- podpora multikultury a interkulturality – prvouka, český jazyk, výchova k občanství, zeměpis, svět v současnosti;
- princip sociálního smíru a solidarity – prvouka, vlastivěda, výchova k občanství, český jazyk a zeměpis v 9. ročníku.

Environmentální výchova

Environmentální výchova vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí.

Témata:

- ekosystémy – prvouka, přírodověda, přírodopis, výchova k občanství, zeměpis, výtvarná výchova;
- základní podmínky života - prvouka, přírodověda, přírodopis, chemie, výchova k občanství;
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – prvouka, přírodověda, člověk a svět práce, přírodopis, fyzika, chemie, zeměpis, výtvarná výchova ve 4. a 5. ročníku;
- vztah člověka k prostředí – prvouka, přírodověda, člověk a svět práce, přírodopis, fyzika, chemie, zeměpis, výchova k občanství a výchova ke zdraví.

Mediální výchova

Cílem mediální výchovy je poskytnout základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Ta představují významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přichází z okolního světa.

Témata:

- kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení – český jazyk, informatika, výchova k občanství;
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – český jazyk, výchova k občanství a informatika;
- stavba mediálního sdělení - český jazyk, informatika, výchova k občanství;
- vnímání autora mediálního sdělení - český jazyk, výchova k občanství;
- fungování a vliv médií ve společnosti – český jazyk, informatika, výchova k občanství, svět v současnosti;
- tvorba mediálního sdělení – český jazyk, informatika, výchova k občanství, člověk a svět práce, výtvarná výchova, přírodopis, zeměpis;

- práce v realizačním týmu – na 1. stupni i na 2. stupni v podstatě ve všech předmětech ve všech ročnících.

3.5.2 Začlenění průřezových témat - 1. stupeň

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopností poznávání	ČSP	ČSP, ČJ	ČSP, HV	ČSP, HV	ČSP, HV
Sebepoznání a sebepojetí	ČSP, HV, TV	HV, TV, ČSP, Prv	HV, TV, ČSP, Prv	HV, TV, ČSP, Prv	HV, TV, ČSP, Prv, Př
Seberegulace a sebeorganizace	TV, ČSP, Prv	TV, ČSP, Prv	HV, TV, ČSP, Prv	TV, ČSP	TV, ČSP, Prv, Př
Psychohygiena	ČSP, Prv	ČSP	ČSP, ČJ	ČSP, Př	HV, ČSP, Př, In
Kreativita	HV, VV, ČSP, Prv	HV, VV, ČSP	HV, VV, ČSP, Prv	HV, VV, ČSP, Př, AJ	HV, VV, ČSP, M
Poznávání lidí	VV, ČSP, Prv, ČJ	VV, ČSP, Prv	HV, VV, ČSP	VV, ČSP, VI	VV, ČSP, VI
Mezilidské vztahy	VV, ČSP, Prv	VV, ČSP, Prv	VV, ČSP, Prv	VV, ČSP, VI	VV, ČSP, VI, In
Komunikace	VV, ČSP, Prv, ČJ	VV, ČSP, ČJ	VV, ČSP	ČSP, VI, AJ	ČSP, AJ
Kooperace a kompetence	HV, Prv	Prv, ČSP	Prv, ČSP	HV, ČSP, VI	ČSP, VI
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV, ČSP, Prv	TV, ČSP, Prv, ČJ	TV, Prv, ČSP	TV, ČSP, Př, ČJ, In	TV, ČSP, Př, ČJ, In
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČSP	HV, ČSP	ČSP, Prv	ČSP, Př, ČJ, M, In	ČSP, Př, ČJ, M, In

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	TV, ČSP, Prv	TV, ČSP, Prv	TV, ČSP, Prv	TV, VV, VI	VI, In
Občan, občanská společnost a stát	HV, TV	TV, Prv	HV, TV, Prv	TV, VI	TV, VI
Formy participace občanů v politickém životě			Prv	VI	VI

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Prv	VI	VI
--	--	--	-----	----	----

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	HV	HV	AJ	HV, ČSP, VI, ČJ, M	ČSP, VI
Objevujeme Evropu a svět	HV, ČJ	HV	HV, ČJ	VI, AJ, ČJ, HV	VI, ČJ, AJ, HV
Jsme Evropané	Vv	Vv	HV	HV, VI	VI

Multikulturní výchova

Tematické okruhy	ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní difference	Prv, HV	HV	HV	ČSP, VI	ČSP, VI
Lidské vztahy	TV, VV, ČJ ČSP, Prv	TV, VV, ČJ ČSP, Prv	TV, VV, ČJ ČSP, Prv	TV, VV, VI, AJ	HV, TV, VV, Př, AJ
Etnický původ	ČSP, Prv	ČSP, Prv	ČSP, Prv	ČSP, VI	ČSP, VI
Multikulturalita	TV	HV, TV	TV, AJ	TV, VI	TV, VI
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv	VI	VI

Environmentální výchova

Tematické okruhy	ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv, AJ	Př, AJ	Př, AJ
Základní podmínky života	HV, ČSP, Prv	ČSP, Prv	ČSP, Prv	ČSP, Př	ČSP, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	TV, Prv, ČSP	TV, Prv, ČSP	TV, Prv, ČJ	TV, VV, VI, Př	TV, VV, VI, Př

Vztah člověka k prostředí	TV, VV, Prv	TV, VV, Prv, ČJ	TV, VV, Prv, M	TV, VV, ČSP, Př, VI	TV, VV, ČSP, Př, VI
---------------------------	-------------	-----------------	----------------	---------------------	---------------------

Mediální výchova

Tematické okruhy	ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ, Prv	Př, ČJ, VI, In	Př, ČJ, VI, In
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ, Prv	ČJ, Prv	ČJ, Prv	ČJ, Př, VI, M, In	ČJ, Př, VI, M, In
Stavba mediálních sdělení			ČJ	Př, VI, ČJ, In	Př, VI, ČJ, In
Vnímání autora mediálních sdělení			ČJ	ČJ, In	ČJ, In
Fungování a vliv médií ve společnosti	HV, TV	HV, TV	HV, TV	HV, VV, TV, In	HV, TV, VV, In
Tvorba mediálního sdělení	VV	VV	ČJ, VV	ČJ, Př, VI, VV	ČJ, VI, VV, Př
Práce v realizačním týmu	VV, Prv, ČJ	HV, VV, ČJ, Prv	HV, VV, ČJ, Prv	VV, Př, VI, ČJ	VV, Př, VI, Př

Vysvětlivky: ČJ - český jazyk, AJ - anglický jazyk, M - matematika, Prv - prvouka, Př - přírodověda, VI - vlastivěda, In - informatika, ČSP - člověk a svět práce, HV - hudební výchova, TV - tělesná výchova, VV - výtvarná výchova,

4 Učební plán

4.1 Učební plán 1. stupeň

4.1.1 Tabulace učebního plánu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (název předmětu)	Ročník					MČD	DČD	ŠVP
		1.	2. 1.p/ 2.p	3. 1.p/ 2.p	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (Český jazyk)	8	8	9/8	7	7	33	5/6	39/38
	Anglický jazyk	1	1/2	3	3	3	9	2/3	11/12
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	4	5	20	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika				1	1	2		2
Člověk a jeho svět	Prvouka Vlastivěda Přírodověda	2	2	2	2 2	2 2	11	2	14
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	3/2	2/3	2	2	10	1/1	11/11
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5		5
Disponibilní časová dotace DČD	16 hodin							16	
Celková časová dotace	118 hodin	21	22	24	25	26	102	16	118

4.1.2 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Učební plán pro jednotlivé třídy je vždy vypracován a průběžně aktualizován nejen v souladu s RVP a výše uvedeným plánem, ale i s přihlédnutím k potřebám té které třídy a možnostem školy

Český jazyk

- V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu.

Součástí Komunikační a slohové výchovy je i psaní, jehož výuka probíhá v časových celcích menších než 1 vyučovací hodina.

- Na 1. stupni je předmět celkově posílen 5, resp. 6 vyučovacími hodinami z disponibilní časové dotace. K tomuto navýšení časové dotace jsme dospěli na základě našich zkušeností a potřeb žáků. Hlavním důvodem je rozsáhlá obsahová náplň předmětu a jeho význam jak pro každodenní život, tak i pro další vzdělávání.
- Toto navýšení umožní věnovat více času potřebnému procvičování a upevňování pravidel pravopisu, větší zaměření na techniku čtení, na rozvoj čtenářské gramotnosti. Ve slohu pak můžeme věnovat více času rozšiřování slovní zásoby, a tím i zdokonalování komunikačních schopností žáků do té míry, aby se dovedli vyjadřovat souvisle a logicky správně jak v ústním, tak i v písemném projevu.
- V 1. pololetí 3. ročníku je výuka posílena o 1 hodinu týdně, v 2. pololetí pak snížena na 7 hodin týdně. Důvodem je zařazení výuky plavání, tedy nutnosti 3 hodin TV v 2. pololetí.

Cizí jazyk – anglický jazyk

- Anglický jazyk zařazujeme již od 1. ročníku s využitím disponibilní časové dotace. V 1. ročníku je AJ vyučován 1 hodinu týdně, ve 2. ročníku v 1. pololetí 1 hodinu, od 2. pololetí pak 2 hodiny.
- Od 3. ročníku má výuka anglického jazyka tříhodinovou týdenní dotaci.
- Jednotlivé třídy jsou na výuku anglického jazyka rozděleny na dvě skupiny, v případě méně početných tříd se v rámci jednoho ročníku ze dvou tříd vytvoří 3 skupiny. Méně početné skupiny vytváří vhodné podmínky především pro rozvoj komunikačních dovedností žáků.

Matematika

- Celková časová dotace výuky matematiky byla navýšena o 4 hodiny, tj. o 1 hodinu v každém ročníku, s výjimkou 4. ročníku.
- Navýšení časové dotace je potřebné pro získání dostatku času na celkový rozvoj matematické gramotnosti.
- Vzhledem k významu zvládnutí početních operací a logického myšlení pro každodenní život i pro další vzdělávání je nutné, aby si žáci osvojili učivo matematiky na potřebné úrovni.
- V nižších ročnících dotace poskytuje dostatek času pro procvičení a upevnění numerického počítání i automatizaci násobilky. Častější řešení slovních úloh pak přispívá k rozvoji myšlení žáků.
- To vše je důležité pro rozvoj logického myšlení a paměti, v geometrii i pro utváření prostorové představivosti žáků.

Člověk a jeho svět

- Vzdělávací obsah je realizován v 1. - 3. ročníku v předmětu prvouka, ve 4. - 5. ročníku v předmětech vlastivěda a přírodověda.

- Časovou dotaci jsme navýšili o 1 hodinu ve 4. a 5. ročníku. Důvodem bylo získání dostatečného časového prostoru nejen pro upevnění znalostí a pro jejich praktické procvičování (např. práce s mapou, poskytování první pomoci), ale také pro zařazení průřezových témat a rozvoj kompetencí.
- Dalším důvodem navýšení dotace je realizace krátkodobých a střednědobých projektů, které navazují na učivo těchto předmětů.
- Oblast Člověk a jeho svět poskytuje ve všech ročnících řadu možností pro zařazení většiny průřezových témat. I to je důvod, proč jí věnujeme více času a využíváme pro ni 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Informatika

- Jako povinný předmět je zařazena do 4. a 5. ročníku. V případě, že žáci v nižších ročnících pracují s interaktivní tabulí, či v rámci nějakého předmětu jsou v učebně PC, jsou vždy seznámeni v potřebném rozsahu s prací na PC a s bezpečností pohybu na internetu.

Hudební výchova

- Tento předmět je realizován od 1. do 5. ročníku, vždy v jednorodinové dotaci. Předmět je členěn na vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti.

Výtvarná výchova

- V 1. – 3. ročníku je časová dotace 1 hodinu týdně, ve 4. a v 5. pak 2 hodiny, které se spojují do jednoho dvouhodinového bloku, a umožňují tak realizaci časově náročnějších projektů.

Tělesná výchova

- Tento předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně.
- V 1. pololetí ve 2. ročníku a ve 2. pololetí 3. ročníku, kdy je do TV zařazena výuka plavání, je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu týdně, aby se žáci mohli věnovat kromě plavání v rámci vyučování i dalším sportovním aktivitám.
- Vzhledem k časové náročnosti výuky plavání (cca 1 hodinu na cestu na plavání) se výuka plavání celé 1. pololetí negativně projevuje v ostatní výuce. Proto je v 2. pololetí časová dotace na výuku TV snížena o 1 hodinu na 2 hodiny týdně. Tato hodina je využita na posílení výuky AJ (ve 2. ročníku) a ČJ (ve 3. ročníku).

Člověk a svět práce

- Tento předmět je na 1. stupni ve všech ročnících realizován jednu vyučovací hodinou týdně. Je rozčleněn na oblasti práce s drobným materiálem, práce

montážní a demontážní (1. - 3. roč.) a konstrukční činnosti (4. a 5. roč.),
pěstitelské práce a přípravu pokrmů.

- V případě časově náročnější práce je výuka spojena do delšího časového celku.
- Pro zpestření výuky mohou žáci využít polytechnickou dílnu školy.

4.2 Učební plán 2. stupeň

4.2.1 Tabulace učebního plánu – 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory (název předmětu)	Ročník				MČD	DČD	ŠVP
		6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	15	1	16
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	2. cizí jazyk		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	5	15	3	18
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4		4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2			
	Výchova k občanství	1	1	1	1	10	2	12
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2/1			
	Chemie			2	2			
	Přírodopis	2	2	2	1/2	20	6	26
	Zeměpis	2	2	2	1			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1			
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	9	1	10
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		1	1	1			
	Tělesná výchova	2	2	2	2	10	1	11
Člověk a svět práce		1	-	1	1	3		3
	Svět v současnosti				1		1	1
Volitelné předměty			1	1	1		3	3
Disponibilní časová dotace							18	
Celková časová dotace	122	28	30	32	32	104	18	122

4.2.2 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Učební plán pro jednotlivé třídy je vždy vypracován a průběžně aktualizován nejen v souladu s RVP a výše uvedeným plánem, ale i s přihlédnutím k potřebám té které třídy a možnostem školy.

Z těchto důvodů může dojít k jinému využití disponibilní časové dotace, např. navýšení hodin matematiky v určitém ročníku nebo k přesunu časové dotace přidělené určitému předmětu mezi jednotlivými ročníky. Případná úprava učebního plánu je vždy pro daný školní rok přiložena k ŠVP v podobě dodatku. Při úpravách je vždy zajištěna celková povinná dotace.

Výuka druhého cizího jazyka je zařazena od 7. ročníku v dvouhodinové dotaci týdně.

O nabídce volitelných předmětů v jednotlivých ročnících bude vždy rozhodnuto nejen podle zájmu žáků, ale také dle organizačních a personálních možností školy v daném školním roce.

Seznam volitelných předmětů bude uveden u učebních plánů pro jednotlivé třídy v aktuálním školním roce. Většina volitelných předmětů je v rozvrhu zařazena 1 x 14 dní v dvouhodinových blocích.

Přehled volitelných předmětů:

- Biologická praktika (7. a 8. ročník)
- Fyzikální praktika (7. a 8. ročník)
- Chemická praktika (8. a 9. ročník)
- Matematická praktika (9. ročník)
- Konverzace v anglickém jazyce (7. - 9. ročník)
- Sportovní hry (7. - 9. ročník)
- Výtvarné techniky (8. a 9. ročník)
- Polytechnická výchova (7. - 9. ročník)

Český jazyk

- Časová dotace byla navýšena o 1 hodinu, aby mohly být všechny součásti předmětu, tedy jazyková výchova, komunikační výchova a sloh a literární výchova vyučovány v potřebném rozsahu ve všech ročnících.
- Čas je věnován zdokonalování komunikačních schopností žáků tak, aby jejich ústní i písemný projev dosáhl potřebné úrovně, stejně tak i rozvoj čtenářské gramotnosti.

Anglický jazyk

- Výuku anglického jazyka posilujeme zařazením volitelného předmětu konverzace v AJ.
- Třídy jsou na výuku anglického jazyka dělené, aby byl dostatek prostoru pro rozvoj komunikačních dovedností žáků.
- K atraktivitě, a tím i ke zkvalitnění výuky přispívá i využívání moderní jazykové učebny.

Druhý cizí jazyk

- Žákům je nabídnuta volba mezi španělským, německým a ruským jazykem.
- Druhý cizí jazyk je zařazen v dvouhodinové dotaci již od 7. ročníku.

- Na výuku 2. cizího jazyka jsou třídy rozdělené na menší skupiny. Tím je vytvořen prostor pro rozvoj komunikačních dovedností. Do skupin bývají zařazováni žáci i z více tříd v daném ročníku.

Matematika

- Dotace na výuku matematiky je celkově na 2. stupni navýšena o 3 hodiny. Z důvodu velké celkové náročnosti učiva v 9. ročníku je dotace 5 hodin týdně. Ke stejnému navýšení jsme přistoupili i v 6. ročníku, kde učivo je obsahově náročné a je potřeba dostatek času pro jeho probrání a upevnění.
- Matematické příklady mají celkově velký význam, a proto její výuku posilujeme tímto navýšením časové dotace.

Informatika

- Pro výuku informatiky je využívána moderní počítačová třída. Časová dotace je 1 hodina týdně v každém ročníku.

Člověk a společnost

- Především do tohoto vzdělávacího oboru obsahově spadá předmět Svět v současnosti. Svět v současnosti:
 - je zařazen do 9. ročníku;
 - byla využita jedna hodina z disponibilní časové dotace, která bývá 1 x 14 dní spojovaná do dvouhodinového bloku;
 - hlavní obsahovou náplní tvoří většina průřezových témat;
 - vzhledem k zařazení témat z různých okruhů se snažíme, aby se do výuky zapojilo i více vyučujících.
- Pro navýšení hodin výuky dějepisu byly využity 2 hodiny disponibilní časové dotace, takže dějepisu jsou věnovány ve všech ročnících 2 hodiny týdně.
- Tím je dán dostatek času pro probrání obsahově náročného učiva v jednotlivých ročnících a celý 9. ročník pak může být věnován pouze dějinám 20. století.

Člověk a příroda

- Vyučovací předměty v této vzdělávací oblasti byly celkově posíleny o 6 hodin z disponibilní časové dotace.
- Obsahové zaměření těchto předmětů nabízí řadu možností pro zařazení většiny průřezových témat i pro realizaci různých projektů.
- V 9. ročníku je dotace fyziky v 2. pololetí snížena o 1 hodinu týdně. O tuto uvolněnou hodinu je navýšena dotace přírodopisu v 2. pololetí.
- Na výuku těchto předmětů pak navazuje nabídka volitelných předmětů.
- V případě potřeby změn učebního plánu je možné v této oblasti využít zde použitou disponibilní dotaci pro jiný předmět.

Člověk a zdraví

- Všechny třídy mají 2 hodiny tělesné výchovy týdně.
- Na výuku tělesné výchovy jsou třídy děleny na chlapce a dívky.
- Část obsahu této oblasti je dále realizována v předmětu Výchova ke zdraví.
- Vzhledem k obsahové náročnosti tohoto předmětu a jeho velkému významu pro zdravý život žáků má předmět jednohodinovou dotaci od 7. do 9. ročníku.

Člověk a svět práce

- Předmět je zařazen ve všech ročnících kromě 7. ročníku.
- Vzhledem k možnostem školy se soustředíme zejména na okruh příprava pokrmů, který je realizován v plném rozsahu a okruh vedení domácnosti.
- V případě početnějších tříd jsou třídy při práci v kuchyňce rozděleny na skupiny
- V 6. ročníku realizujeme okruh polytechnická výchova. Polytechnická výchova je pak ve vyšších ročnících vždy nabízena jako volitelný předmět.
- V 8. a v 9. ročníku tvoří základní náplň tematický okruh Svět práce.
- Z důvodu časově náročnějších aktivit je výuka spojována do dvouhodinových celků 1 x za 14 dní.

5 Učební osnovy

5.1 Učební osnovy – 1. stupeň

5.1.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1.1 Název předmětu: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Žáci si osvojí mateřský jazyk v jeho mluvené i písemné podobě. Výuka českého jazyka se skládá z Jazykové výchovy, Literární výchovy, Komunikační a slohové výchovy. Součástí Komunikační a slohové výchovy je i výuka psaní, která se realizuje v kratších časových celcích, než je vyučovací hodina. V 1. ročníku má tento předmět komplexní charakter. Celková časová dotace na 1. stupni je 40 hodin, byla navýšena o 5 hodin z disponibilní časové dotace. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je stěžejním předmětem pro vytváření a postupný rozvoj komunikativních kompetencí žáků. Poskytuje řadu možností pro zařazení průřezových témat.

Cíle

- technika čtení a psaní
- dostatečná slovní zásoba
- souvislé vyjadřování
- kultivované používání mateřského jazyka v ústním i v písemném projevu
- osvojení poznatků ze systému českého jazyka a zvládnutí základů českého pravopisu
- pravidla mezilidské komunikace
- čtení s porozuměním přiměřeně k věku
- pěstování zájmu o četbu
- seznámení s literárními formami a žánry
- orientace v současném kulturním světě

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské
6. Kompetence digitální

Vzdělávací obsah předmětu 1. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje - opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, čtení plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení vyhledávací) Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé naslouchání, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné a soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagování otázkami) Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)
- rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc - odůvodňuje a píše správně: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - rolišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku	LITERÁRNÍ VÝCHOVA - poslech literárních textů - zážitkové naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů,

- od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností	volná reprodukce přečteného textu nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy - literární druhy a žánry: říkanka, rozpočítadlo; kniha, čtenář; divadelní představení, herec
---	---

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- o komunikace
- o mezilidské vztahy

Multikulturní výchova

- o lidské vztahy

Mediální výchova

- o práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Prvouka - rodina, škola, řád a pravidla, mimořádné situace

Matematika - tvoření otázek

Tělesná výchova - fair play

Hudební výchova - rytmizace a melodizace říkanek

Vzdělávací obsah předmětu 2. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje - opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Mluvený projev - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba

krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev • technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; dopis
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba a tvoření slov • slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma Lexikální pravopis • psaní i/ y po tvrdých a měkkých souhláskách Tvarosloví • slovní druhy, tvary slov Skladba • věta jednoduchá a souvětí
• čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy: literární druhy a žánry: pohádka, hádanka, báseň; spisovatel, básník; verš, rým, přirovnání

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů

Multikulturní výchova

- lidské vztahy

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- poslech pohádek, četba časopisů
- interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- práce v realizačním týmu
- kritické čtení

Mezipředmětové vztahy

Prvouka - výchova ke zdraví

Hudební výchova - poslech a zpěv písní, intonace čtení

Výtvarná výchova - rodina, škola, příroda

Vzdělávací obsah předmětu 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení • praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání • praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) • věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Mluvený projev: • komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu

spojené se psaním • kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev • žánry písemného projevu: blahopřání, pozdrav z prázdnin, oznámení, pozvánka, vzkaz
• vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba a tvoření slov • slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma • stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Lexikální pravopis: • psaní i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova) Tvarosloví • slovní druhy, tvary slov Skladba • věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
• čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy: literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka; spisovatel, kniha, čtenář; divadelní představení; verš, rým, přirovnání

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace
- řešení problémů
- psychohygiena

Multikulturní výchova

- etnický původ
- čtení
- kulturní difference
- objevujeme svět

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

- poslech, stavba a tvorba mediálního sdělení
- kritické čtení
- stavba mediálních sdělení
- práce v realizačním týmu
- vnímání autora

Mezipředmětové vztahy

Prvouka - základní podmínky života, vztah člověka k životnímu prostředí

Výtvarná výchova - ekosystémy

Člověk a svět práce - plakáty, pozvánky

Hudební výchova - intonace čtení

Vzdělávací obsah předmětu 4. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení • praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání • praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) • věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Mluvený projev • základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci • komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu • základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování),

posloupnosti	mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev • základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) • technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis • jednoduché tiskopisy (příhláška), vypravování
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka • sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slovní zásoba a tvoření slov • slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma • stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví • slovní druhy, tvary slov Skladba • věta jednoduchá a souvětí • základní skladební dvojice Pravopis • lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha; verš, rým

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- hodnoty, postoje
- praktická etika
- řešení problémů
- rozhodovací dovednosti
- komunikace, kreativita
- mezilidské vztahy

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu
- kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- stavba mediálního sdělení
- tvorba mediálního sdělení

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy
- etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá

Mezipředmětové vztahy

Informatika – vyhledávání informací, jejich vyhodnocení

Hudební výchova - čtení se správnou intonací, rytmizace textu

Výtvarná výchova – ilustrace a ilustrátoři dětských knih

Přírodověda - problémy životního prostředí, zápisy do sešitů - vystižení podstatného

Vlastivěda - lidské vztahy, zápisy do sešitů - vystižení podstatného

Tělesná výchova - rytmizace textu, pojmy, povely

Vzdělávací obsah předmětu 5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení • praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání

sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) • věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Mluvený projev • základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci • komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu • základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev • základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) • technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis • jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka • modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slovní zásoba a tvoření slov • slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma • stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví • slovní druhy, tvary slov Skladba • věta jednoduchá a souvětí • základní skladební dvojice Pravopis • lexikální, základy morfologického

• užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	(koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamená je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- psychohygiena
- hodnoty, postoje
- praktická etika
- řešení problémů
- rozhodovací dovednosti
- komunikace, kreativita

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu
- kritické čtení, poslouchání
- stavba mediálního sdělení
- tvorba mediálního sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení

Výchova demokratického občana

- občan
- občanská společnost a stát

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy
- etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá

Mezipředmětové vztahy

Informatika – vyhledávání informací, tvorba sdělení, prezentace

Výtvarná výchova - ilustrace knih, vlastní ilustrace k přečtenému textu, popis osoby – lidská postava

Přírodověda - člověk-řeč, myšlení, komunikace, mezilidské vztahy

Matematika - důraz na čtení s porozuměním

Vlastivěda - pověsti, historické události, souvislý ústní projev, zápisy do sešitů

Hudební výchova - intonace vět, rým

5.1.1.2 Název předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

S výukou anglického jazyka začínáme již v 1. ročníku s jednohodinovou dotací. Ve 2. ročníku výuka pokračuje v 1. pololetí také 1 vyučovací hodinu týdně, v 2. pololetí pak 2 hodiny týdně. Od 3. ročníku je dotace 3 vyučovací hodiny týdně. To znamená, že jsme celkově navýšili výuku anglického jazyka o 2 (3) hodiny z disponibilní časové dotace. V případě většího počtu žáků jsou třídy na výuku anglického jazyka rozděleny na dvě skupiny.

Ve výuce na 1. stupni je důraz kladen na prohloubení zájmu o studium cizího jazyka. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a především na komunikační schopnosti žáků. Tomu je podřízena i výuka gramatiky. Žáci se seznámí s některými typickými jevy života a kultury zemí, které tímto jazykem hovoří. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života, komunikovat na jednoduchá témata, pracovat s textem, který obsahuje slova na jejich jazykové úrovni.

Vzdělávací obsah předmětu 1. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA • fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
	SLOVNÍ ZÁSoba • základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
	TEMATICKÉ OKRUHY • domov • rodina • škola – školní pomůcky

výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• volný čas - pojďte si hrát, narozeniny • oblékání • hygiena • kalendářní rok (svátky) • zvířata
	MLUVNICE • základní gramatické struktury a typ vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (<i>jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</i>)

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace, představení se, seznamování se

Multikulturní výchova

- bydlení
- svátky

Výchova demokratického občana

- volný čas

Environmentální výchova

- zvířata

Mezipředmětové vztahy

Prvouka - rodinný život, zvířata

Matematika - počty

Vzdělávací obsah předmětu

2. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA • fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
	SLOVNÍ ZÁSoba • základní slovní zásoba v komunikačních situacích

psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	probíraných tematických okruhů
	TEMATICKÉ OKRUHY • domov • rodina • škola • volný čas • lidské tělo • jídlo • oblékání • kalendářní rok (svátky) • zvířata • příroda • počasí
	MLUVNICE • základní gramatické struktury a typ vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (<i>jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</i>)

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace
- představení se
- seznamování se

Multikulturní výchova

- bydlení
- zdravá výživa

Výchova demokratického občana

- škola
- volný čas

Environmentální výchova

- zvířata
- počasí
- příroda

Mezipředmětové vztahy

Prvouka - rodinný život, zdravá výživa, lidské tělo, počasí, příroda

Matematika - počty

Vzdělávací obsah předmětu 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba • pozdravy a představení se • abeceda a hláskování • věci ve třídě • čísla od 0 do 12 • telefonní čísla • jídlo • já a moje škola • barvy • hračky a předměty všedního dne • moje narozeniny • části těla • členové rodiny • přídavná jména popisující lidské tělo a vlastnosti • zvířata v ZOO • pokyny • moje rodina • oblečení • domácí mazlíčci • místa ve městě • ohrožená zvířata • čas • geometrické obrazce • město
	MLUVNICE • sloveso – být a otázky “who’s this?/what’s this?/ how are you?” a krátké odpovědi na ně • osobní a přivlastňovací zájmena • určitý/neurčitý člen a přídavná jména • vazba “have got, can, there is/there are, how many?” a krátké odpovědi na ně • přivlastňovací pád - ‘s • množné číslo • předložky on/in • udávání směru

Vzdělávací obsah předmětu

4. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba - zvířata a domácí mazlíčci - místa ve městě - číslovky od 13 do 100 - řadové číslovky - jídla a nádoby/obaly - volný čas/počasí - země světa/cesta kolem světa - fotografie z prázdnin - zábava a sporty - kde žijeme/udávání směru - kamarád na dopisování - pádová zájmena - me, him, her, us, them - každodenní činnosti/návyky - příslovce vyjadřující čas - škola - dny v týdnu/týden ve škole
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	MLUVNICE - data/dny/měsíce/včera a dnes - vyjádření množství - a bag of/a bottle of/a box of/a can of/a packet of/a piece of - zápor v příkazech - don't - předložky in, on, near, under, across, into, next to, out of, round, at - opakování vazeb "there is/there are/have got" a otázek "where is?/where are?" - otázka "Can I have?" a podst. jména v mn.č. - přítomný čas prostý a průběhový v oznamovacích větách a otázkách - vazba I like/I don't like - otázka typu - Do you ? a krátká odpověď - „Yes, I do/No, I don't“ - užití vazby "does/doesn't" ve větě oznamovací a v otázce/krátká odpověď- „Yes, she does/No, she doesn't“ - minulý čas slovesa "to be" - tj. was/were v oznamovacích větách a otázkách - minulý čas slovesa "to have" - tj. had/didn't have - ve větách - opakování určitého a neurčitého členu

Vzdělávací obsah předmětu 5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	KOMUNIKATIVNÍ DOVEDNOSTI - jednoduchá sdělení a zdvořilostní fráze - adresa - blahopřání - pozdrav a dopis z prázdnin - omluva, žádost
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	MLUVNICE - pravidelné / nepravidelné množné číslo podstatných jmen - určitý a neurčitý člen - a/an a the - pozice a užívání členu u přídavných jmen - zájmena osobní, přivlastňovací a předmětná - zájmena ukazovací - saský genitiv – 's - číslovky základní a řadové 100 -1000 (data a letopočty) - rozkazovací způsob; - slovesa „to be, have got“ - minulý tvar sloves být a mít - was/were a had - minulý čas pravidelných sloves; - modální slovesa „can, must, have to, mustn't“ - frekvenční příslovce - always, often, sometimes, usually, never; - předložky místa a času - správné pořadí slov ve větě - poziční vazba „there is/are“ - otázky typu WH a „How many / much“ - přítomný čas prostý a průběhový - budoucí čas - pomocné sloveso „will“
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	

Zařazení průřezových témat v 3. - 5. ročníku

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace
- představení se, seznamování
- dopisy
- kreativita
- poznávání lidí

Multikulturní výchova

- systém školství v Británii
- bydlení
- naše město

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- volný čas

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - angličtina jako světový jazyk
- objevujeme svět - reálie z Británie

Mediální výchova

- stavba sdělení
- rozšíření Aj ve světě- světový jazyk

Mezipředmětové vztahy

Prvouka, Vlastivěda - cizí země, Evropa, Británie, rodinný život, banky, úřady

Český jazyk - abeceda, práce se slovníkem, porovnání

Matematika - počty

5.1.2 Matematika a její aplikace

5.1.2.1 Název předmětu: MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Žáci v hodinách matematiky rozvíjejí paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Získané poznatky a dovednosti využívají v praktickém životě.

Celková dotace pro výuku matematiky je 24 hodin, byla navýšena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace (zdůvodnění navýšení je v poznámkách k učebnímu plánu).

Cíle

- zvládnutí základních početních operací
- provádění početních výkonů pamětně i písemně
- řešení úloh z praxe s užitím početních výkonů
- provádění odhadů na základě logického úsudku a dokazování jednoduchých tvrzení
- orientace v rovině a prostoru
- prostorová představivost
- rozvoj logického myšlení

Vzdělávací obsah předmětu 1. ročník

Očekávané výstupy žák:	Učivo
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • obor přirozených čísel do 20, celá čísla • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) • vlastnosti početních operací s čísly
• orientuje se v čase • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • závislosti a jejich vlastnosti
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • základní útvary v rovině: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, lomená čára • základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, koule, kužel, válec
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- řešení problémů, rozhodovací dovednosti

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - čtení a tvorba slovních úloh

Tělesná výchova - určování počtu a pořadí

Hudební výchova - rytmizace

Vzdělávací obsah předmětu 2. ročník

Očekávané výstupy žák:	Učivo
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • přirozená čísla do sta • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly - sčítání a násobení
• orientuje se v čase • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • závislosti a jejich vlastnosti • tabulky
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • základní útvary v rovině: lomená čára, přímka, bod, polopřímka, úsečka • základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky, jednotky délky

	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost
--	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- řešení problémů
- rozhodovací dovednosti
- kreativita

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - čtení a tvorba slovních úloh

Prvouka - orientace v čase

Hudební výchova - rytmizace, doby, délka not

Člověk a svět práce - řazení prvků

Tělesná výchova - skupiny, pořadí

Vzdělávací obsah předmětu 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • přirozená čísla do 1000 • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr) • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly • písemné algoritmy početních operací

• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • závislosti a jejich vlastnosti • tabulky
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • základní útvary v rovině: kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převod • osově souměrné útvary
	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- řešení problémů
- rozhodovací dovednosti
- kreativita

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Výtvarná výchova - geometrické tvary

Prvouka - jednotky objemu, hmotnosti, délky (pokusy)

Český jazyk - čtení a tvorba slovních úloh

Tělesná výchova - jednotky délky a času, skupiny, pořadí

Hudební výchova - taktování, metrum

Vzdělávací obsah předmětu

4. ročník

Očekávané výstupy žák:	Učivo
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - přirozená čísla do milionu, celá čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) - vlastnosti početních operací s čísly – pamětné a písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení - rovnice - nerovnice - písemné algoritmy početních operací
- vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - závislosti a jejich vlastnosti - přímá úměrnost - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek v rovině (rovnoběžky, kolmice - pravý úhel) - osově souměrné útvary - osa a střed úsečky - obvod a obsah obrazce - základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY - metoda profesora Hejného = orientace a pohyb v jednotlivých prostředích - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- hodnoty
- praktická etika
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kreativita
- komunikace
- kooperace a kompetence
- mezilidské vztahy

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu
- lidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu a svět

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - slovní úlohy (čtení s porozuměním)

Výtvarná výchova - osová souměrnost, geometrické tvary

Vlastivěda – data, údaje

Přírodověda - převody jednotek (délky, hmotnosti, času, objemu)

Člověk a svět práce - měření délky, modely geometrických těles

Vzdělávací obsah předmětu

5. ročník

Očekávané výstupy žák:	Učivo
• využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • přirozená čísla do miliardy, celá čísla, zlomky, desetinná čísla • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly • písemné algoritmy početních operací • jednotky délky, hmotnosti a času • průměrná rychlost

• přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
• vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • přímá úměrnost • aritmetický průměr
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) - užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary • a narýsuje osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary • kružnice a kruh, vzájemná poloha dvou kružnic • vlastnosti úhlopříček čtverce a obdélníka • krychle a kvádr, jeho povrch • porovnávání úhlů, osa úhlu • délka úsečky, jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah obrazce, jeho vlastnosti, jednotky obsahu a jejich převody
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kreativita
- komunikace
- spolupráce

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- lidské vztahy

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí
- geometrizace reálného světa

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - čtení s porozuměním - slovní úlohy

Výtvarná výchova - osová souměrnost, geometrické tvary

Vlastivěda – data, údaje

Přírodověda - převody jednotek (délky, hmotnosti, času, objemu)

Člověk a svět práce - měření délky

Tělesná výchova - měření délek a času, pořadí

5.1.2.2 Název předmětu: INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Informatiku vyučujeme jako povinný předmět na prvním stupni v jednohodinové časové dotaci ve čtvrtém a pátém ročníku. Na druhém stupni je Informatika zařazena jako povinný předmět ve všech ročnících také s jednohodinovou týdenní dotací. V osmém, popřípadě devátém ročníku je žákům nabízena jako volitelný předmět.

Výuka probíhá v odborné počítačové učebně., která je vybavena dostatečným počtem žákovských PC stanic a interaktivní tabulí.

Důraz klademe na praktické osvojení základních počítačových programů (MS Office a Open Office, výukové programy), na práci s operačním systémem Windows, orientaci na internetu, řešení základních problémů a zvládnutí terminologie, se kterou se mohou žáci potkat (výměna toneru, připojení tiskárny, myši...). Nedílnou součástí je výuka algoritmizace ve vhodných prostředích.

Předmět se tematicky integruje do průřezového tématu mediální výchovy.

Vzdělávací obsah předmětu 4. ročník

Očekávané výstupy žák:	Učivo
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	SYSTÉMY - skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení - příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka - části systému a vztahy mezi nimi
	PRÁCE SE STRUKTUROVANÝMI DATY - shodné a odlišné vlastnosti objektů - řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam - tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	HARDWARE A SOFTWARE - digitální zařízení a jejich účel - prvky v uživatelském rozhraní - spouštění, přepínání a ovládání aplikací - uložení dat, otevírání souborů
	POČÍTAČOVÉ SÍTĚ - propojení technologií, (bez)drátové připojení - internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
	BEZPEČNOST: - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - uživatelské účty, hesla

Vzdělávací obsah předmětu 5. ročník

Očekávané výstupy žák:	Učivo
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	DATA, INFORMACE - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

vyčte informace z daného modelu	KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
	MODELOVÁNÍ - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	ŘEŠENÍ PROBLÉMU KROKOVÁNÍM - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
	PROGRAMOVÁNÍ - experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí - události, sekvence, opakování, podprogramy - sestavení programu
	KONTROLA ŘEŠENÍ - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním - nalezení chyby a oprava kódu - nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- aktivní vyhledávání informací
- vyvozování vlastních závěrů
- řešení problémů spojených s užíváním počítačů
- spolupráce s ostatními

- možnosti komunikačních prostředků
- seberozvoj a aktivní zapojení se do společenského dění

Mediální výchova

- kooperace, skupinová práce
- diskuze
- vyhodnocování internetových stránek se zaměřujeme na kritické myšlení

Výchova k myšlení v evropských a v globálních souvislostech

- získávání informací
- využití informací pro porozumění dnešního světa

Multikulturní výchova a environmentální výchova

- využití informací z internetu
- kritické vyhodnocení pro vytváření vlastních názorů

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk – čtení s porozuměním, psaní (pravopis, věty), písemná komunikace

Anglický jazyk – využívání znalosti běžně používaných termínů přejatých z anglického jazyka, odvozování nových pojmů, odhad významů slov

Přírodověda a vlastivěda – vyhledávání a využívání informací vztahujících se k danému učivu

Matematika - práce s tabulkami, výpočty

5.1.3 Člověk a jeho svět

5.1.3.1 Název předmětu: PRVOUKA, PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast předmětu Člověk a jeho svět se realizuje v 1. - 3. ročníku ve vyučovacím předmětu prvouka, ve 4. a 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda.

Žáci pozorují věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti v přírodě i ve společnosti, a tím si utvářejí prvotní ucelený obraz světa. Žáci získávají základní vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování.

Na výuku těchto předmětů velmi často navazují krátkodobé a střednědobé projekty.

Cíle

- poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm
- osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- orientování se v dějích a čase
- poznávání živé a neživé přírody, člověka
- seznámení se s národními dějinami
- utváření kladného vztahu k přírodě, ke svému zdraví i k ochraně životního prostředí
- získávání odpovědného vztahu ke kulturnímu bohatství naší vlasti, k národní hrdosti
- chování při mimořádných událostech

Vzdělávací obsah předmětu PRVOUKA 1. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	MÍSTO, KDE ŽIJEME • domov – prostředí domova • škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	LIDÉ KOLEM NÁS - DOMOV • rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	LIDÉ A ČAS • orientace v čase a časový řád – určování času, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života
• pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	ROZMANITOST PŘÍRODY • vesmír a Země - den a noc, roční období

roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - rovnováha v přírodě - základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě, ochrana - odpovědnost lidí, likvidace odpadů
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirény); požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- psychohygiena
- poznávání lidí

Výchova demokratického občana

- občanská společnost
- pravidla, řád
- škola

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - komunikace, pravidla slušného chování

Výtvarná výchova - příroda, společnost

Člověk a svět práce - české tradice, naše obec

Vzdělávací obsah předmětu PRVOUKA 2. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	MÍSTO, KDE ŽIJEME - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina, minulost a současnost obce (města) - naše vlast - domov, státní symboly
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	LIDÉ KOLEM NÁS - rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenujte některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	LIDÉ A ČAS - orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - báje, mýty, pověsti - minulost předků, domov
pozoruje, popíše a porovná viditelné	ROZMANITOST PŘÍRODY

proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- vesmír a Země - den a noc, roční období - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - rovnováha v přírodě - základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadů, živelní pohromy
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - závislosti a zdraví - počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirény); požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace
- sebeorganizace
- poznávání lidí

Výchova demokratického občana

- škola
- pravidla

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - komunikace, ústní projev

Výtvarná výchova - příroda, rodina, mimořádné situace

Matematika - tvorba jednoduché tabulky

Vzdělávací obsah předmětu PRVOUKA 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	MÍSTO, KDE ŽIJEME • domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace • obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) - světové strany • naše vlast - domov, krajina, státní symboly
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	LIDÉ KOLEM NÁS • rodina - fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • chování lidí - zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • vlastnictví - hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby

	placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	LIDÉ A ČAS - orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace - současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života, státní svátky a významné dny - báje, mýty, pověsti- minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	ROZMANITOST PŘÍRODY - látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - vesmír a Země - sluneční soustava - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob lidského života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadů, živelní pohromy
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - péče o zdraví - zdravý životní styl, denní uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, režim, správná výživa, výběr a způsoby pitný režim, přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí

pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčina a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém
--	---

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace
- sebeorganizace
- poznávání lidí
- komunikace

Výchova demokratického občana

- škola
- pravidla

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- ekosystémy
- základní podmínky života

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu
- kritické čtení, vnímání
- tvorba mediálního sdělení

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - komunikace, rozvoj slovní zásoby, ústní projev, výpisky, vyhledávání informací

Matematika - jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, tvorba jednoduché tabulky

Tělesná výchova - první pomoc, mimořádné situace

Vzdělávací obsah předmětu PŘÍRODOVĚDA

4. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY, OCHRANA PŘÍRODY - látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění význam vzduchu pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - Vesmír a Země – sluneční soustava, vznik Země, den a noc, roční období - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí - rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém

návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná a střední poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	prostředí, bezpečné chování v silničním provozu; předcházením rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
---	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje
- praktická etika

Environmentální výchova

- základní podmínky života
- ekosystémy
- vztah člověka k přírodě
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Multikulturní výchova

- lidské vztahy

Mediální výchova

- kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- stavba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - tvorba tematických projektů, zápisy do sešitů (vystižení podstatného)

Informatika - vyhledávání informací

Vlastivěda - počasí a podnebí, půdy a zemědělství, nerostné bohatství

Výtvarná výchova - tematické projekty

Člověk a svět práce - péče o pokojové rostliny

Vzdělávací obsah předmětu PŘÍRODOVĚDA

5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pozorování	ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY, OCHRANA PŘÍRODY - Vesmír a Země - sluneční soustava, vznik Země - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí - rovnováha v přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - nerosty a horniny: nerudní suroviny, rudy, drahé kovy, energetické suroviny, půda
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - lidské tělo a orgánové soustavy - zdravý způsob života - etapy lidského života - hygiena dne - návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu; předcházení rizikovým situacím

situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	---

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí
- mezilidské vztahy
- rozvoj schopností poznávání
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - popis, vyprávění, vyhledávání informací v encyklopediích a další literatuře

Vlastivěda - životní prostředí, krajina, mezilidské vztahy

Informatika- vyhledávání informací, jejich vyhodnocení, prezentace

Člověk a svět práce, Výtvarná výchova - výtvarné vyjádření člověka

Tělesná výchova – lidské tělo, výchova ke zdraví

Vzdělávací obsah předmětu VLASTIVĚDA

4. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	MÍSTO, KDE ŽIJEME - škola – prostředí a okolí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení, a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat	LIDÉ KOLEM NÁS - rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, princip demokracie - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - srovnává a hodnotí na vybraných	LIDÉ A ČAS - významné události našich dějin od pravěku do počátku novověku - orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled, kalendáře, letopočet, denní režim, roční období

ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• současnost a minulost v našem životě- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
---	---

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- ekosystémy

Multikulturní výchova

- kulturní diferenciaci
- lidské vztahy

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- jsme Evropané

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk – báje, mýty a pověsti, zápisy do sešitů (vystižení podstatného), tematické projekty

Matematika - časová osa

Informatika - vyhledávání informací

Hudební výchova - písničky v nářečí, hudba jiných národů

Výtvarná výchova - tematické projekty

Vzdělávací obsah předmětu VLASTIVĚDA 5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlišťích lidí	MÍSTO, KDE ŽIJEME • zemský povrch a jeho tvary, vodstvo

na mapách naší republiky, Evropy • pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických a „čte“ jednoduchou historickou mapu nebo náčrt • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích	na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR • planeta Země - podnebné pásy, kontinenty, oceány. • Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, NATO, cestování • mapy ČR a Evropy- obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky • sousední státy: Slovensko, Polsko, Rakousko, Německo • poloha Evropy na Zemi - nížiny a hory, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo
• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole (mezi chlapci a dívkami), rodině, v obci (městě) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už tolerovat nemohou • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	LIDÉ KOLEM NÁS • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, princip demokracie • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům. • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá knihoven a sbírek muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrozličnější informace z dostupných zdrojů • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích	LIDÉ A ČAS • orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled významných událostí našich dějin raného novověku po současnost • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- hodnoty, postoje
- praktická etika

Výchova demokratického občana

- formy participace občanů v politickém životě
- občanská společnost a škola
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova

- kulturní diferenciacce
- lidské vztahy

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - popis, vyprávění, vyhledávání informací v textu

Přírodověda - lidské rasy, životní prostředí

Matematika - časové údaje, letopočty

Informatika - vyhledávání a vyhodnocení informací

Výtvarná výchova - výtvarné vyjádření krajiny, vytváření vlastní mapy na podkladě slepé mapy

5.1.4 Umění a kultura

5.1.4.1 Název předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáky k porozumění hudebnímu umění a hudbě a také k rozvoji jejich vlastních hudebních schopností.

V rámci předmětu se soustředíme na kultivaci zpěvního hlasu, hudebního sluchu, smyslu pro rytmus, na rozvoj melodického a harmonického citění a také na rozvoj hudebních schopností a dovedností aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Další organizační formou jsou návštěvy koncertů a divadel.

Cíle

- probudit u žáků zájem o hudbu
- motivovat žáky k tomu, aby rádi zpívali a aby se nestyděli za svůj byť nedokonalý zpěv a nekritizovali necitlivě zpěv ostatních
- rozvíjet pohybové dovednosti žáků a smysl pro rytmus
- zorientovat žáky se v dějinách hudby a v oblasti soudobé hudby
- učit žáky k toleranci ke vkusu jiného člověka
- rozvíjet pozorného a vnímavého diváka divadelních a hudebních produkcí
- obohatit repertoár žáků o písně nejrozličnějších žánrů
- seznámit žáky s jednoduchými hudebními nástroji a s hudebně výrazovými prostředky
- rozvíjet hlasovou hygienu a zpěv na základě hlasových dispozic jednotlivých žáků
- seznámit žáky s jednoduchou grafickou podobou hudby

Vzdělávací obsah předmětu

1. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zpívá v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
	• pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (nasazení a tvorba tónů, dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu • dvojhlas a vícehlas - prodleva, apod.
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
	• hra na hudební nástroje – jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů u Orffova instrumentáře • rytmizace, melodizace, hudební improvizace - hudební doprovod (prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	• taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima • orientace v prostoru - utváření pohybové paměti

	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • kvalita tónů - délka, síla, barva, výška • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - pochodová, ukolébavka, apod.
--	---

Vzdělávací obsah předmětu 2. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zpívá v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (nasazení a tvorba tónů, dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu • dvojhlas a vícehlas - kánon, apod.
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů u Orffova instrumentáře • rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod (prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti

	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • kvalita tónů - délka, síla, barva, výška • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka, apod.
--	---

Vzdělávací obsah předmětu 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zpívá v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (nasazení a tvorba tónů, dýchání, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus - realizace písni ve $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ taktu • dvojhlas a vícehlas - prodleva, lidový dvojhlas, apod.
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů u Orffova instrumentáře • rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, prodleva)
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – reprodukce

	pohybů při tanci či pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI • kvalita tónů - délka, síla, barva, výška • hudební výrazové prostředky hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná sestupná) • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka, apod.
--	---

Začlenění průřezových témat 1. až 3. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí
- kreativita

Multikulturní výchova

- kulturní difference

Mezipředmětové vztahy

Matematika - rytmus, doby

Český jazyk - dechová, jazyková a paměťová cvičení

Tělesná výchova - pohybová výchova

Prvouka - zvyky a tradice

Výtvarná výchova - malované písničky

Vzdělávací obsah předmětu 4. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem, v jednohlase, popř. ve dvojhlasě v durových i mollových tóninách • při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti, správně hospodaří s dechem • orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby zapsané v durové či mollové tónině a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas - kánon • intonace v dur a moll

- rozpozná v proudu znějící hudby užité elementární hudební výrazové prostředky, pozorně hudbu vnímá - ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků a na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace, vyjadřuje pohybem ve spojení s hudbou své vlastní pocity a představy - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, v případě individuální dovednosti i k reprodukci jednoduchých motivů i písní	záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizaci písně
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - rytmizace, melodizace, hudební improvizace - hra na jednoduché nástroje (Orffův instrumentář zobcové flétny) - hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru – pamětné uchování reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách apod.
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace - melodie vzestupná a sestupná - metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu - hudební formy - malá písňová forma - interpretace hudby – „verbalizace“ ve smyslu, jaká je to hudba a proč je taková - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

Vzdělávací obsah předmětu 5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem, v jednohlase, popř. ve dvojhlasě v durových i mollových tóninách - využívá při zpěvu získané pěvecké dovednosti, správně hospodaří s dechem - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby zapsané v durové či mollové tónině a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje -využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popř. složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k interpretaci jednoduchých motivů skladeb a úryvků písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby užité elementární hudební výrazové prostředky, pozorně hudbu vnímá - ztvářňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků a na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace, vyjadřuje pohybem ve spojení s hudbou své vlastní pocity a představy - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - rozšiřování hlasového rozsahu, práce s dechem, hlasová hygiena - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas – kánon - intonace (dur a moll), vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b) - hra na hudební nástroje - Orff, keyboard - interpretace motivů, témat, jednoduchých skladbiček - záznam instrumentální melodie- čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby –

	pantomima a improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru – pamětné uchování reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách apod.
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace, zvukomalba - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu - hudební formy – rondo, variace - hudba vokální, instrumentální, vokálně – instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - interpretace hudby – „verbalizace“ ve smyslu, jaká je to hudba a proč je taková

Začlenění průřezových témat 4. až 5. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí
- kreativita
- mezilidské vztahy

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- etnický původ
- lidské vztahy

Mediální výchova

- fungování a vliv médií ve společnosti

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- jsme Evropané

Mezipředmětové vztahy

Matematika - délka not

Český jazyk - říkadla, rýmy

Tělesná výchova - tance, pohybová improvizace

Vlastivěda - národní kultura

Výtvarná výchova - výtvarné vyjádření hudby

5.1.4.2 Název předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova rozvíjí tvůrčí činnosti, umožňuje uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost a fantazii. Učí žáky chápat výtvarné umění jako součást národní kultury.

Cíle

- podchytit a rozvíjet zájem žáků o výtvarné umění
- rozvíjet estetické vnímání
- seznámit žáky se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- naučit žáky zvládat různé výtvarné techniky a prostředky a pracovat s různými materiály
- učit chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- naučit žáky užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění a poznávání
- porozumět základním pojmům ve výtvarné výchově
- získat poznatky o malbě, kresbě a dalších grafických technikách

Vzdělávací obsah předmětu 1. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI
	• prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY
	• prostředky pro vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, ilustrace textu, volná malba, animovaný film • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (haptické), hledisko jejich motivace

	(fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
	- osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky

Vzdělávací obsah předmětu 2. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI
	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů sluchových, pohybových, chuťových - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize
	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY
	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, osobních zkušeností, představ - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, fotografie - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
--	---

Vzdělávací obsah předmětu 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize
	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – pohyb těla a jeho umístění v prostoru - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - ilustrace textů, volná malba, komiks - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (statické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, s rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
--	---

Začlenění průřezových témat 1. - 3. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- kreativita
- hodnoty, postoje
- praktická etika
- komunikace
- psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu
- tvorba mediálního sdělení

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- etnický původ

Environmentální výchova

- ekosystémy

Mezipředmětové vztahy

Matematika - geometrické obrazce, představivost, perspektiva, odhad

Prvouka - roční období, škola, rodina, rostliny a živočichové, ochrana přírody, zvyky

a tradice, mimořádné události

Český jazyk - ilustrace

Člověk a svět práce - výtvarné zpracování témat z ČJ

Vzdělávací obsah předmětu
4. a 5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, barevné kvality - jejich jednoduché vazby, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - na základě jejich výraznosti, velikostí a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém modelu - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazné vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových - vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací

	• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje - ve škole i mimo školu • proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- kreativita
- komunikace
- poznávání lidí, mezilidské vztahy
- seberegulace a sebeorganizace

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu
- tvorba mediálního sdělení
- vnímání mediálního sdělení

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí

Mezipředmětové vztahy

Matematika - osová souměrnost, práce s geometrickými tvary

Český jazyk - výtvarné vyjádření čteného textu, ilustrace

Přírodověda - výtvarné vyjádření přírody

Vlastivěda - ilustrace k učivu, slepé mapy

Člověk a svět práce - použití výtvarných technik

5.1.5 Člověk a zdraví

5.1.5.1 Název předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova vede k rozvoji tělesné zdatnosti a výkonnosti, k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty. Vytváří pozitivní vztah žáků

k pohybovým aktivitám, které ovlivňují aktivní zdraví v každodenním životě člověka.

Během výuky se žáci více poznávají, učí se vzájemně respektovat svoje možnosti, podporovat se, pomáhat si. Při řešení úkolů, problémových situací a v průběhu her a soutěží vedeme žáky ke sportovnímu chování. Při skupinových sportech je dostatek prostoru pro rozvoj kooperace a taktického myšlení. Dle individuálních možností žáků je motivujeme k dosažení co možná nejlepších výsledků, rozvíjíme jejich sebekontrolu a seberegulaci vlastního jednání.

Cíle

- rozvíjet pohybové dovednosti
- vnímat zdraví jako soulad tělesné, duševní a sociální pohody
- osvojit si základní bezpečnostní, organizační a hygienické zásady při pohybových činnostech
- přátelské vztahy a zásady fair-play
- aktivně se zapojovat do činností a aktivit podporujících zdraví

Vzdělávací obsah předmětu 1. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ • význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků • příprava organismu - před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla; průpravná, kompenzační, relaxační • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity;

	využití hraček při cvičení • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro žáky - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě - chůze v terénu, ochrana přírody • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování - fair play • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her • měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů • zdroje informací o pohybových činnostech

Vzdělávací obsah předmětu 2. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• příprava organismu - před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla; průpravná, kompenzační, relaxační • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; pohybová tvořivost • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro žáky - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody • plavání (<i>základní plavecká výuka</i>) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu

	další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů - zdroje informací o pohybových činnostech

Vzdělávací obsah předmětu 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla; správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity, využití netradičního náčiní při cvičení
- základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro žáky – kondiční cvičení s hudbou, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly - přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem
- základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody
- plavání (*základní plavecká výuka*) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu
- další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní

pohybové testy
• zdroje informací o pohybových činnostech |
|--|

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- mezilidské vztahy
- rozvoj schopností a poznávání
- komunikace

Environmentální výchova

- vztah člověka ke zdraví

Multikulturní výchova

- lidské vztahy

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Matematika - jednotky délky, času, odhad, porovnávání, pořadí

Hudební výchova - pohybový doprovod písni, tanec

Prvouka - zdravý životní styl, první pomoc, řád a pravidla, mezilidské vztahy, mimořádné situace, dopravní výchova

Výtvarná výchova – sporty

Český jazyk - pojmy, povely

Vzdělávací obsah předmětu 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu - před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační

dovednosti, vytváří varianty pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • pohybové hry - s různým zaměřením, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro žáky - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • další pohybové činnosti - lyžování, bruslení - základní techniky ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností,
--	--

	- smluvené povely, signály • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech • dle klimatických podmínek lyžování a bruslení
--	---

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- komunikace
- sebeorganizace
- hodnoty a postoje
- praktická etika

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí, výchova ke zdraví

Multikulturní výchova

- lidské vztahy

Mediální výchova

- fungování a vliv médií ve společnosti

Mezipředmětové vztahy

Matematika - měření a jednotky délky, času, odhad, porovnávání, pořadí

Přírodověda - člověk - stavba těla, výchova ke zdraví

Výtvarná výchova - výtvarné vyjádření pohybu, sportovní aktivity

Český jazyk - pojmy, pravidla sportovních činností

Anglický jazyk - názvy, přejaté pojmy

5.1.6 Člověk a svět práce

5.1.6.1 Název předmětu: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika předmětu

Tato vzdělávací oblast vede k získání dovedností v různých oborech lidské činnosti a k vytvoření profesní orientace žáků. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky.

Předmět Člověk a svět práce se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. V případě časově náročnější práce se spojí do dvou vyučovacích hodin. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit samostatně pracovní činnost, svoji práci ve skupině i práci celé skupiny. Obsahová náplň předmětu je rozčleněna

na 4 stěžejní okruhy: Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní (1. - 3. ročník), Konstrukční činnosti (4. a 5. ročník), Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci. Předmět nabízí celou řadu přirozených situací pro rozvoj kompetencí žáků

i pro realizaci částí projektů.

Cíle

- pozitivní vztah k práci, odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- vytrvalost a samostatnost při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentické a objektivní poznávání okolního světa
- chápání lidské práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a sebeaktualizaci
- plánování práce, bezpečnost práce
- poznávání vybraných materiálů a jejich vlastností
- orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce

Vzdělávací obsah předmětu 1. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton) • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití

	• jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • stavebnice (plošné, prostorové) • práce s návodem, předlohou
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny	PĚSTITELSKÉ PRÁCE • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, zelenina aj.) • rostliny jedovaté, alergie
• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	PŘÍPRAVA POKRMŮ • skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Vzdělávací obsah předmětu 2. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton) • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • stavebnice (plošné, prostorové), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny	PĚSTITELSKÉ PRÁCE • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti,

	na zahradě (léčivky, koření, aj.) rostliny jedovaté, alergie
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	PŘÍPRAVA POKRMŮ - skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Vzdělávací obsah předmětu 3. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	PŘÍPRAVA POKRMŮ - skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Začlenění průřezových témat 1. - 3. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- mezilidské vztahy
- rozvoj schopností a poznávání
- kreativita
- seberegulace a sebeorganizace

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mezipředmětové vztahy

Matematika - měření, rýsování, porovnávání, představivost

Český jazyk - popis pracovního postupu

Prvouka - zvyky a tradice

Vzdělávací obsah předmětu 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	PRÁCE S DROBNÝCH MATERIÁLEM • vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie) • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	PĚSTITELSKÉ PRÁCE • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	PŘÍPRAVA POKRMŮ • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni - historie a význam

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- mezilidské vztahy, poznávání lidí
- rozvoj schopností a poznávání
- kreativita
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- komunikace

Mediální výchova

- práce v realizačním týmu

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Multikulturní výchova

- kulturní difference, etnický původ

Mezipředmětové vztahy

Matematika - váha, množství, měření, odhad, jednotky hmotnosti

Přírodověda - pěstitelské práce (rostliny, půda, výživa rostlin)

Vlastivěda - historie lidových zvyků a tradic

Výtvarná výchova - lidové zvyky, tradice

5.2 Učební osnovy – 2. stupeň

5.2.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1.1 Název předmětu: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci čtyři hodiny týdně. Předmět je rozdělen do tří částí – jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova. V případě, že je ve třídě více žáků, je třída na výuku jazykové výchovy 2 hodiny týdně rozdělena na dvě skupiny.

Předmět Český jazyk a literatura směřuje k rozvoji komunikačních kompetencí, vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Znalosti a dovednosti v tomto předmětu jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání českého jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Výuka podporuje a rozvíjí emocionální citění, otevírá cestu k sebepoznání a pěstuje u každého jedince smysl pro krásu.

Znalost jazyka, literatury a kultury vede každého žáka k pochopení jiných kultur, a tak v něm prohlubuje schopnost tolerance k jiným způsobům jednání a chování.

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - vyplňování jednoduchých tiskopisů - jednoduché komunikační žánry: vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení, SMS zpráva - dopis: osobní, úřední, e-mail - popis a jeho funkce: popis místnosti, postavy, krajiny, popis pracovního postupu - vypravování: dějová posloupnost při vypravování, osnova vypravování,

výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	jazykové prostředky vypravování, vyprávění podle obrázku, dokončení příběhu - čtení a naslouchání - mluvený projev: zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - jazykověda, čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) - zvuková stránka jazyka - spisovná a nespisovná výslovnost - práce s jazykovými příručkami - pravopis lexikální, morfologický, syntaktický - slovní druhy, mluvnické kategorie: podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa - skladba: věta jednoduchá, základní větné členy: shoda přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy (bez doplňku), jednoduchá souvětí
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu literárního díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, divadelního nebo filmového představení - rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele	LITERÁRNÍ VÝCHOVA - základy literární teorie: struktura literárního díla: námět, téma, hrdina - literární druhy: próza - lyrika, epika, drama, poezie – rým, verš - přednes literárních textů - reprodukce čteného, slyšeného textu - literární žánry: báje, bajky, mýty, pověsti, pohádky

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
- poznání jako zdroj informací o sobě, moje vztahy k druhým lidem
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování)
- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot
- dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

Výchova demokratického občana

- schopnost aktivně uplatňovat svá práva, přijímat odpovědnost za své postoje a činy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích

Multikulturní výchova

- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- uplatňování principu slušného chování
- specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým

Environmentální výchova

- ochrana přírody a kulturních památek

Mezipředmětové vztahy

Dějepis - osidlování Evropy, Slované, Germáni, románské jazyky, starověká literatura, báje, pověsti

Přírodopis - ochrana životního prostředí - práce s textem, reprodukce

Výchova k občanství - rozvoj poznávání, komunikace, řešení problémů, hodnoty a postoje, lidské vztahy, práce ve skupině

Informatika - psaní a organizace textu, opravy pravopisu, práce s příručkami

Hudební výchova - lidové písně, lidová slovesnost, řečnictví, přednes

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • popis: popis jevu, děje, výtvarného díla • charakteristika: vnější, vnitřní • vypravování • líčení: místa, děje, myšlenek • práce s odborným textem: výtah, výklad • žádost • fejeton - vlastní písemný projev • kritické čtení • prožitkové naslouchání • mluvený projev: prezentace referátu

využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný ve větě jednoduché - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - pravopis lexikální, morfologický a syntaktický - jazykověda: kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny - tvarosloví: opakování 6. ročníku - nauka o tvoření slov: slovní zásoba a způsoby jejího obohacování, tvoření slov (odvozování, skládání a zkracování), pravopis v odvozených slovech - nauka o významu slov: slovo a sousloví, rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná, odborné názvy, názvosloví, synonyma, homonyma, antonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy - tvarosloví: psaní velkých písmen, skloňování zájmena jenž, slovesa - slovesný rod (činný, trpný), neohebné slovní druhy: příslovečné spřežky, stupňování příslovčí, předložky, spojky, částice, citoslovce - skladba: druhy vět podle postoje mluvčího, věty dvojčlenné a jednočlenné, větný ekvivalent, základní větné členy - vyjádření podmětu různými slovními druhy, vyjádření přísudku – jmenný, slovesný (jednoduchý, složený), rozvíjející větné členy (přívlastek, předmět, přís. určení, doplněk, přístavek), věta jednoduchá, souvětí, seznámení s druhy vedlejších vět
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	LITERÁRNÍ VÝCHOVA: - interpretace literárního díla - dramatizace literárních textů - základy literární teorie: struktura literárního díla: námět, téma, hrdina, kompozice literární etapy, žánry a jejich představitelé: starověká literatura, vývoj písemnictví, literatura v době husitství, středověká literatura, renesance a humanismus, W. Shakespeare, J. A. Komenský

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, cvičení smyslového vnímání
- já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně
- moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- tvořivost v mezilidských vztazích
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
- lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída
- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
- komunikace v různých situacích
- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Výchova demokratického občana

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých
- naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích

Multikulturní výchova

- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost

Environmentální výchova

- ochrana přírody a kulturních památek

Mezipředmětové vztahy

Cizí jazyk - slovní zásoba, stavba věty

Dějepis - starověk, středověk, novověk

Přírodopis - ochrana životního prostředí - práce s textem, popis, vyprávění

Výchova ke zdraví - hygiena čtení, psychohygiena

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • charakteristika: charakteristika literární postavy, charakteristika přímá, nepřímá, subjektivní, objektivní • popis: subjektivně zabarvený popis • manipulativní komunikace v masmédiích - kritické čtení • úvaha: osnova úvahy, jazykové prostředky úvahy, vlastní tvorba • komunikační žánry: dialog, diskuse • kritické a prožitkové čtení a naslouchání
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • správně třídí slovní druhy, tvoří	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • obecné poučení o jazyce: útvary ČJ a jazyková kultura, interdialekty • slovní zásoba a tvoření slov: obohacování slovní zásoby, pravopis a výslovnost přejatých slov • tvarosloví: nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen,

spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	slovesa: slovesný vid, neohebné slovní druhy • pravopis lexikální, morfologický, syntaktický • skladba: větné členy, obtížnější případy shody Př s Po, věta jednoduchá, souvětí, významové poměry mezi větnými členy a větami, spojovací výrazy, interpunkce
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	LITERÁRNÍ VÝCHOVA: • tvořivé čtení • záznam a reprodukce hlavních myšlenek • tvorba vlastních textů - poezie • literární historie – žánry, představitelé, díla, • literatura národního obrození, český a světový romantismus a realismus • Májovci, Ruchovci, Lumírovci, Generace buřičů

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, cvičení smyslového vnímání
- já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně
- moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- tvořivost v mezilidských vztazích
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
- lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída

- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; verbální i neverbální dovednosti pro sdělování
- komunikace v různých situacích
- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Výchova demokratického občana

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
- přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku
- Listina základních práv a svobod

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích

Multikulturní výchova

- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
- základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti
- odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Environmentální výchova

- ochrana přírody a kulturních památek

Mediální výchova

- role médií v každodenním životě jednotlivce

uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Mezipředmětové vztahy

Cizí jazyk - ukázky z české literatury

Dějepis – rozdělení jazyků, národní obrození, období 2. poloviny 19. století, vztah politiky a literatury

Výchova k občanství - hodnoty, postoje, porušování lidských práv - xenofobie, rasismus, občanská společnost

Přírodopis - ochrana životního prostředí - tvorba referátů, diskuze

Informatika - texty, využití PC pro tvorbu textů

Výtvarná výchova - umělecké směry a díla 19. století

Hudební výchova - vlastenci a jejich hudební tvorba, česká hudba v propojení s literaturou 19. století

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - funkční styly: prostěsdělovací, odborný, publicistický, umělecký, administrativní, řečnický - charakteristika - vypravování - vlastní tvorba - úvaha - vlastní tvorba - proslov - nonverbální a paralingvální prostředky - diskuze - inzerát
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - obecné poučení o jazyce: řeč, jazyk, slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka, jazykověda, jazyková kultura - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický - zvuková stránka jazyka: hlásky, spodoba znělosti, přízvuk, větná melodie - tvoření slov a význam slov: slovo a sousloví, rozvoj slovní zásoby, význam slova, odborné názvy - tvorosloví: slovní druhy ohebné a neohebné, slovesné třídy a jejich vzory, přechodníky - skladba: věty podle postoje mluvčího, věty dvojčlenné a jednočlenné, VE, věta jednoduchá a souvětí, druhy přísudku, shoda přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy, souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět, řeč přímá a nepřímá, zvláštnosti větné stavby, aktuální větné členění výpovědi a věty, grafické rozborů složitějších souvětí

• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • adaptace literárních děl • záznam a reprodukce hlavních myšlenek • tvorba vlastních textů - próza • jazyk literárního díla • literární historie - žánry, představitelé, díla • česká literatura na přelomu století • divadlo ve 20. století • meziválečná a poválečná literatura česká a světová • česká a světová literatura 2. pol. 20. stol. • současná česká literatura • knižní bestsellery • literární kritika • informační zdroje a katalogy
--	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, cvičení smyslového vnímání
- já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně
- moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- tvořivost v mezilidských vztazích
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
- lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída
- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
- komunikace v různých situacích
- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování

- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Výchova demokratického občana

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
- přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku
- Listina základních práv a svobod

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích

Multikulturní výchova

- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
- základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti
- odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Environmentální výchova

- ochrana přírody a kulturních památek

Mediální výchova

- role médií v každodenním životě jednotlivce
- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Mezipředmětové vztahy

Cizí jazyk - zásady komunikace

Dějepis - vývoj evropských národů a států, rozdělení jazyků, 2. světová válka, totalitní režimy, svět v 2. polovině 20. století

Přírodopis - odborné výrazy týkající se lidského zdraví

Zeměpis - globální problémy Země, reakce odborníků, písemné referáty

Výchova k občanství - hodnoty, postoje, porušování lidských práv - xenofobie, rasismus, občanská společnost

Informatika - zpracování závěrečné práce, tvorba grafů a tabulek

5.2.1.2 Název předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci tři hodiny týdně.

Výuka na druhém stupni navazuje na předchozí období. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností. Čtení s porozuměním a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Žáci se ve větším rozsahu seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí.

V posledním roce výuky dochází k logickému utřídění učiva předchozích ročníků, žáci jsou schopni si samostatně rozšiřovat slovní zásobu.

Od 7. ročníku je žákům nabízen volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce, ve kterém si mohou dále rozšiřovat slovní zásobu a zdokonalovat své komunikační dovednosti

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• sloveso be, have, can; otázky + krátké odpovědi • přítomný čas prostý a průběhový • „ano/ne“ otázky, otázky s tázacími zájmeny • frekvenční příslovce • minulý čas slovesa be, have • minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa • počítatelná a nepočítatelná podstatná jména • členy - a, an, some, any, the • vyjádření a otázky na množství - How much/How many, a little, a few • přídavná jména • stupňování přídavných jmen • rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti • intonace • ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Bloggers 2

• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	
---	--

Začlenění průřezových témat

Výchova v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání
- komunikace
- seberegulace, sebeorganizace
- popis režimu dne
- mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy; pohled na svět očima druhého)

Multikulturní výchova

- lidské vztahy
- multikulturalita

Environmentální výchova

- lidské aktivity problémy životního prostředí (2. lekce)

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis - klasifikace zvířat

Dějepis - Den nezávislosti

Zeměpis - jídlo v různých zemích, cestování

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• přítomný čas prostý a průběhový • slovní spojení • určitý a neurčitý člen - a/an, the • přídavná jména; srovnávání • budoucí čas s „ will“ a going to • minulý čas prostý a průběhový, pravidelná a nepravidelná slovesa, otázky a záporné věty • So do I./ Me too./ I don't.

MLUVENÍ • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovesa must, have to, can, should, shouldn't, mustn't • some/every/any + body/thing • would/wouldn't like to • frázová slovesa • rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti • ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Bloggers 3
--	---

Začlenění průřezových témat

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- etnický původ
- multikulturalita

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

Osobností a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- sebeorganizace
- komunikace
- empatie

Mediální výchova

- tvorba mediálního sdělení

Výchova v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá

- poznáváme svět

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - světové strany, časová pásma, cestování do jiných zemí

Hudební výchova - melodie a rytmus

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• vyjádření budoucnosti: going to / will • čísla • srovnávání: more than, fewer than, less than • as much / many as • 1. podmínková věta • pasivum: use / is used for • předpřítomný čas prostý • nepravidelná slovesa: přičestí trpné • vyjádření preference: would rather, prefer • předpřítomný čas prostý + příslovce, (still, yet, already) • will have to • předpřítomný čas prostý + since / for • 2. podmínková věta • be allowed to, can / not allowed to • must / have to / musn't / don't have to Bloggers 4

• reaguje na jednoduché písemné sdělení	
---	--

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu)
- mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého), stanovení cílů
- sebeorganizace; popis režimu dne
- rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů

Výchova v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova

- multikulturalita

Environmentální výchova

- člověk a společnost

Mezipředmětové vztahy

Dějepis - historie měst, vynálezy

Zeměpis – země, mapy

Přírodopis – flora a fauna

Výtvarná výchova - tvorba plakátů

Výchova k občanství - životopis

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• opakování časů • členy • vyjádření budoucnosti • podmínkové souvětí prvního typu • podmiňovací způsob – „by“ • podmínkové souvětí druhého typu • vyjádření „tak ..., že ...“ • zvrtná zájmena • tvorba otázky • gerundium • tzv. oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa • trpný rod • modální slovesa v trpném rodě

• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• předložky místa • nepřímá řeč • nepřímé otázky • rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti • ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka Project 5
--	---

Začlenění průřezových témat

Multikulturní výchova (1. a 5. lekce)

- kulturní difference
- multikulturalita
- vzdělání v USA

Výchova demokratického občana (2., 5. a 6. lekce)

- občanská společnost a škola
- peníze

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (3. lekce)

- objevujeme Evropu a svět
- Anglie

Osobnostní a sociální výchova (1., 4. a 5. lekce)

- hodnoty, postoje, etika
- šikana

Mezipředmětové vztahy

Dějepis - Hedvábná stezka, mořeplavci, cestovatelé, objevitelé nových zemí, hrdinský čin Rosy Parks

Přírodopis - hmyz

Zeměpis - strukturní geologie, regiony Anglie

Výchova k občanství - vláda

5.2.1.3 DRUHÝ CIZÍ JAZYK

Charakteristika předmětu

Druhý cizí jazyk je zařazen od 7. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně, tedy v celkové dotaci 6 hodin.

Žáci si mohou vybrat mezi španělským, německým a ruským jazykem.

Při výuce 2. cizího jazyka klademe důraz na ústní komunikaci a vytváření nezbytného základu (především ve fonetice a syntaxi) pro základní komunikaci i pro další osvojování jazyka.

Cílem je, aby se žáci uměli jednoduchým způsobem domluvit, rozuměli každodenně používaným výrazům a zcela základním frázím a tyto výrazy a fráze dovedli používat.

Nabídka výběru 2. cizího jazyka je závislá na zájmu žáků, personálních a organizačních možnostech školy.

Stejně jako na výuku anglického jazyka jsou třídy dělené na menší skupiny, aby byly vytvořeny podmínky pro rozvoj komunikačních dovedností. K zatraktivnění výuky jistě pomáhá i využívání moderní jazykové třídy.

5.2.1.3.1 Název předmětu: NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Německý jazyk je vyučován jako druhý cizí jazyk a to od 7. ročníku v dvouhodinové týdenní dotaci. Cílem je, aby si žáci osvojili základy německého jazyka a především, aby byli schopni komunikovat v reálných situacích. Stanovená cílová úroveň odpovídá úrovni A 1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který byl vytvořen a schválen Radou Evropy. Jedná se o elementární úroveň znalostí, vycházejících z komunikativních dovedností uživatele.

Výuka se soustředí na rozvoj řečových dovedností simulací běžných situací, osvojení důležitých slovních výrazů, ale i schopností samostatně si rozšiřovat slovní zásobu a pracovat i s písemnými informacemi. Velký důraz je kladen především

na samostatný ústní projev, dialogy, čtení a poslech s porozuměním.

Očekávané výstupy a učivo pro jednotlivé ročníky budou postupně rozděleny. Učivo bude konkretizováno v tematických plánech pro jednotlivé školní roky.

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou grafickou

• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících	podobou slov
	SLOVNÍ ZÁSoba
	• slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníkem
	TEMATICKÉ OKRUHY • domov • rodina • škola • volný čas • kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) • realie zemí příslušných jazykových oblastí
MLUVENÍ • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	MLUVNICE • základní gramatické struktury a typy vět
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici	
PSANÍ • vyplní základní informace o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché	

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- sebepoznání
- komunikace mezi lidmi - význam výuky cizích jazyků

Výchova demokratického občana

- společnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - realie daných zemí

Multikulturní výchova

- kulturní difference - kultura, zvyky, specifika daných zemí

Environmentální výchova

- lidské aktivity
- proměny v čase

Mediální výchova

- práce s médii (poslech hudby, textů)
- vyhledávání informací z různých zdrojů
- tvorba mediálního sdělení
- dialog, monolog

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - Evropa, kultury jiných zemí

Výchova k občanství - rodina, domov, školní prostředí a mezilidské vztahy, kulturní život

Hudební výchova - zpěv písní, koled

Český jazyk - pravopis, výslovnost

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících MLUVENÍ • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny,	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA • fonetické znaky (pasivně) • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou grafickou podobou slov
	SLOVNÍ ZÁSoba • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníkem
	TEMATICKÉ OKRUHY • rodina • povolání • volný čas • škola • lidské tělo • zdraví • jídlo • obec

školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici PSANÍ • vyplní základní informace o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché	• dopravní prostředky • kalendářní rok (svátky) • reálie zemí příslušných jazykových oblastí MLUVNICE • základní gramatické struktury a typy vět (<i>jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</i>)
--	--

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- sebepoznání
- komunikace mezi lidmi - význam výuky cizích jazyků

Výchova demokratického občana

- společnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - reálie daných zemí
- poznávám svět

Multikulturní výchova

- kulturní difference - kultura, zvyky, specifika daných zemí

Environmentální výchova

- lidské aktivity a zdraví
- proměny v čase

Mediální výchova

- práce s médii (poslech hudby, textů)
- vyhledávání informací z různých zdrojů
- tvorba mediálního sdělení
- dialog, monolog

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - Česká republika, Evropa

Výchova k občanství - rodina, domov, školní prostředí a mezilidské vztahy, kulturní život, dopravní výchova, jídlo

Hudební výchova - zpěv písní, koled

Český jazyk - pravopis, výslovnost, ústní a písemný projev

Přírodopis - člověk

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici PSANÍ - vyplní základní informace o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou grafickou podobou slov
	SLOVNÍ ZÁSoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem
	TEMATICKÉ OKRUHY - domov, rodina - škola - volný čas - povolání - lidské tělo - zdraví - jídlo - oblékání, nákupy - obec - dopravní prostředky - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, - hodiny) - zvířata, příroda - počasí - realie zemí příslušných jazykových oblastí
	MLUVNICE základní gramatické struktury a typy vět (<i>jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</i>)

volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché	
--	--

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- sebepoznání
- komunikace mezi lidmi - význam výuky cizích jazyků

Výchova demokratického občana

- společnost
- stát
- móda

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - realie daných zemí
- Poznávám svět
- Život vrstevníků ve světě

Multikulturní výchova

- kulturní difference - kultura, zvyky, specifika daných zemí
- podpora multikultury

Environmentální výchova

- ekosystémy - v daných zemích
- lidské aktivity
- proměny v čase
- zvířata
- počasí

Mediální výchova

- práce s médii (poslech hudby, textů)
- vyhledávání informací z různých zdrojů
- tvorba mediálního sdělení
- dialog, monolog

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - realie zemí mluvících daným jazykem, význam znalosti cizích jazyků v současném světě - cestování, práce, studium, svět, kulturní život, lidé kolem nás

Dějepis - historie, významné osobnosti daných zemí

Výchova k občanství - život, náboženství, svátky v daných zemích, význam jazyků v době integrace Evropy, člověk a společnost

Hudební výchova - hudba, písně daných zemí

Přírodopis - člověk a první pomoc, živočichové, rostliny

Český jazyk - porovnání jazyků, významné osobnosti literatury daných zemí, mezilidská komunikace, jazykový projev

5.2.1.3.2 Název předmětu: ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 7. až 9. ročníku. Předmět Španělský jazyk vede k rozvíjení jazykově vzdělaného člověka, který bude uplatňovat své jazykové znalosti v různých životních situacích (rodina, škola, bydlení, volný čas a jeho aktivní využití, nakupování a služby). Témata se rovněž zaměřují

na vybrané reálie dané jazykové oblasti – zejména Španělska a také zemí Latinské Ameriky.

Učivo předmětu cizí jazyk – Španělština (další jazyk), vychází ze vzdělávací oblasti rámcového vzdělávacího programu: Jazykové vzdělávání a komunikace. Dosažená výstupní úroveň odpovídá stupni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Charakter učiva se zaměřuje na získání poznatků o zemích, v nichž se hovoří španělsky, dále se soustřeďuje na osvojení a aktivní použití jazykových prostředků a rozvoj řečových dovedností, a to poslechu – rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem týkajících se běžných témat, pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně, čtení – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, postihne základní myšlenku, ústní interakce – vyřeší základní situace, které mohou nastat při návštěvě dané jazykové oblasti.

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- rozpozná téma - počepí hlavní myšlenku - porozumí popisu události - produktivní řečové dovednosti - reaguje gramaticky správně v běžných, probraných situacích - užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE - fonetika - hlavní rysy zvukové podoby španělštiny, vázání, intonace, přízvuk - pravopis - běžně používané litografické znaky, pravidla (ne)označeného přízvuku, interpunkce - gramatika - podstatná jména – určitý a neurčitý člen; rod a číslo substantiv/ adjektiv; shoda substantiv a adjektiv v rodě a čísle, přechylování, zkracování adjektiv (<i>buen, mal</i>), srovnávání adjektiv (komparativ); osobní zájmena: zájmena osobní s předložkou; slovesa - časování pravidelných a vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase, zvrtná slovesa, slovesa se změnou kmenové samohlásky (<i>e-ie, o-ue, e-i</i>), slovesa <i>ser/ estar/ hay</i> a jejich

	použití, tázací výrazy a zájmena; číslovky základní 0 - 10; číslovky řadové 1. - 10.; předložky <i>de(l)/ en/ a(l)</i> ; přísllovce a příslovečná určení místa/ času/ způsobu/ míry;
- hláskuje - zeptá se na význam slov - pozdraví a rozloučí se - představí sebe i ostatní, informuje o svém původu, národnosti, bydlišti a studiu (co a kde) - osloví, zeptá se na jméno, národnost, odpoví - sdělí, jakými jazyky hovoří - poděkuje, omluví se; zeptá se, když nerozumí - pojmenuje věci ve třídě, popíše předměty a osoby, které ho obklopují - vyjádří, co se kde nachází - sdělí, co dělá v hodinách španělštiny a proč se učí španělsky - vyjádří, že něco dělá rád/ nerad - sdělí, co dělá o prázdninách (kde, co, jak) - porovná různá místa, předměty, osoby - potvrdí nebo opraví informaci - vyjádří svůj názor - odpoví na otázky týkající se povolání - Interaktivní řečové dovednosti - reaguje na vyjádřené pocity - zodpoví běžné dotazy	LEXIKOLOGIE - ustálená slovní spojení v rozsahu probírané látky a témat - komunikační situace - souhlas/ nesouhlas; omluva, poděkování, vysvětlení; pozdrav, rozloučení; představování se i dalších osob, stručný popis místa, věcí; uvedení profese, pracovní náplně - tematické okruhy: seznámení se, představování, školní život, život doma, prázdniny, práce (profese) a studium - reálie - poznáváme Španělsko; věci, místa a lidé související se španělsky hovořícími zeměmi, oficiální jazyky Španělska, Toledo, Alhambra – Granada, adresy ve Španělsku; příjmení ve španělsky mluvícím světě; zkrácené verze šp. jmen - ustálená slovní spojení v rozsahu probírané látky a témat

Zařazení průřezových témat

Výchova demokratického občana

- o pomocí získaných znalostí a dovedností navazuje vstřícné mezilidské vztahy

Multikulturní výchova

- o v komunikaci vhodně uplatňuje vybraná sociokulturní specifika
- o ve vztahu k zástupcům jiných kultur jedná v souladu s demokratickými zásadami a pravidly slušného chování
- o je tolerantní k národnostně odlišným kulturám
- o prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti, zejména demografické, hospodářské, politické a kulturní

Mediální výchova

- o používá moderní technologie k prohlubování všeobecných vědomostí, zejména ke studiu španělského jazyka

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- škola, studium
- přátelé, profese

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura - srovnání zvukové podoby obou jazyků

Zeměpis - poznáváme Španělsko, města a jednotlivé autonomní oblasti, počasí a příroda

Dějepis - vybrané kapitoly z dějin Španělska

Matematika - základní početní úkony

Tělesná výchova - mezinárodní sportovní soutěže pořádané ve Španělsku, fotbal, OH

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• receptivní řečové dovednosti • poslech a četba s porozuměním • produktivní řečové dovednosti • samostatný ústní a písemný projev • reaguje gramaticky správně v běžných, probraných situacích • užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE • fonetika - hlavní rysy zvukové podoby španělštiny, vázání, intonace, přízvuk • pravopis - běžně používané litografické znaky, pravidla (ne)označeného přízvuku, interpunkce • gramatika - osobní zájmena: vykání - <i>usted, ustedes</i>, zájmena osobní s předložkou; přivlastňovací zájmena nesamostatná; neurčitá a záporná zájmena (adjektiva); časování pravidelných a vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase, zvrtná slovesa, slovesa se změnou kmenové samohlásky (<i>e-ie, o-ue, e-i</i>), slovesa <i>ser/ estar/ hay</i> a jejich použití, neosobní slovesa (<i>gustar, encantar, interesar</i>), tázací výrazy a zájmena; srovnávání adjektiv (komparativ, superlativ relativní, absolutní); číslovky základní 0 - 100; příslovce a příslovečná určení místa/ času/ způsobu/ míry
• zeptá se na adresu, e-mail, tel. číslo • odpoví na otázky týkající se povolání, sdělí, čím chce být a proč • hovoří o počasí • představí a popíše svoji rodinu, sdělí	LEXIKOLOGIE • ustálená slovní spojení v rozsahu probírané látky a témat • komunikační situace - souhlas/ nesouhlas; omluva, poděkování, vysvětlení; pozdrav, rozloučení; stručný

svůj věk a kdy slaví narozeniny • popíše vzhled a vlastnosti osob • popíše svoje zájmy a co se mu (ne)líbí • vyjádří souhlas/ nesouhlas se zálibami ostatních • sdělí, co umí/ neumí dělat • popíše svůj běžný den • udílí a požádá o orientační pokyny • reaguje na vyjádřené pocity • zodpoví běžné dotazy • vyjádří svůj názor, argumentuje	popis rodiny (přátel) a domova, svých zájmů; popis pracovního dne; • tematické okruhy - profese, náplň práce, rodina, seznámení se, představování, já a mé záliby – volný čas, každodenní povinnosti • reálie - poznáváme Španělsko; věci, místa a lidé související se španělsky hovořícími zeměmi, oficiální jazyky Španělska; vykání a tykání, španělština ve světě, adresy ve Španělsku; příjmení ve španělsky mluvícím světě; zkrácené verze šp. jmen, autonomní oblasti Španělska, počasí a příroda ve Španělsku, španělské svátky a oslavy, běžný den ve Španělsku
---	--

Zařazení průřezových témat

Výchova demokratického občana

- pomocí získaných znalostí a dovedností navazuje vstřícné mezilidské vztahy

Multikulturní výchova

- v komunikaci vhodně uplatňuje vybraná sociokulturní specifika
- ve vztahu k zástupcům jiných kultur jedná v souladu s demokratickými zásadami a pravidly slušného chování
- je tolerantní k národnostně odlišným kulturám
- prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti, zejména demografické, hospodářské, politické a kulturní

Mediální výchova

- používá moderní technologie k prohlubování všeobecných vědomostí, zejména ke studiu španělského jazyka

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- škola, studium
- přátelé, profese

Výchova k myšlení v evropských souvislostech

- žijeme v Evropě
- Evropa a svět nás zajímá

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura - srovnání zvukové podoby obou jazyků

Zeměpis - poznáváme Španělsko, města a jednotlivé autonomní oblasti, počasí a příroda

Dějepis - vybrané kapitoly z dějin Španělska

Matematika - základní početní úkony

Tělesná výchova - mezinárodní sportovní soutěže pořádané ve Španělsku, fotbal, OH

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• receptivní řečové dovednosti • poslech a četba s porozuměním • produktivní řečové dovednosti • samostatný ústní a písemný projev • reaguje gramaticky správně v běžných, probraných situacích • užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • rozpozná téma • pochopí hlavní myšlenku • popíše činnosti probíhající v blízké budoucnosti • reaguje gramaticky správně v běžných probíraných situacích • užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE • fonetika - zvuková podoba španělštiny, vázání, intonace; výslovnostní odlišnosti evropské a americké španělštiny (ceceo, seseo. písmo, etc.) • pravopis - pravidla (ne)označeného přízv., interpunkce, použití ge/gi x gue/gui • gramatika - zájmena přivlastňovací samostatná; ukazovací, neurčitá a záporná; kladný a záporný rozkaz pro tykání a vykání, pravidelná, nepravidelná slovesa; neosobní vazby (<i>hayque, /no/ se puede, estáprohibido + infinitiv</i>), infinitivní vazby <i>para/al/ antes/ después de + infinitiv</i>, zápor ve větě, dvojí zápor, modální slovesa, vyjádření plánů do budoucna (<i>ir + a + inf.</i>); postavení zájmen ve větě; věty zvolací; spojka <i>si + sloveso</i> v přít. čase; trpný rod a zvrtné <i>se</i>; sloveso <i>estar + adj.</i> (stavy)
• porozumí orientačním pokynům • porozumí popisu události • odhadne význam neznámých výrazů • vyjádří čas (hodinu, datum, roční období) • popíše svůj rozvrh hodin, svoje plány a zeptá se na plány ostatních • sjedná si schůzku; přijme/ odmítne pozvání • zeptá se na cestu a popíše ji • popíše svůj byt/dům, zařízení nábytek • zeptá se na cenu • vypráví o svých stravovacích návycích • poradí, přikáže a zakáže • nakoupí potraviny a objedná si v restauraci • popíše, z čeho se skládá pokrm • Interaktivní řečové dovednosti • udílí a požádá o orientační pokyny	LEXIKOLOGIE • ustálená slovní spojení v rozsahu probírané látky a témat • komunikační situace - souhlas, nesouhlas, omluva, pozdrav, vzkaz, gratulace; stručný popis zájmů, přání, potřeb, pocitů a nálady; vyjádření dovolení, zákazu, vyjádření dějů v budoucnosti a minulosti • tematické okruhy - orientace ve městě, v dopravních prostředcích, bydlení, vybavení bytu/domu, stravování, gastronomie, životopis, zážitky z minulosti • reálie – Madrid, národní park Picos de Europa, běžný den ve Španělsku, pracovní doba/ otvírací hodiny ve Španělsku, poznáváme dále Španělsko a Lat. Ameriku, španělská kuchyně,

• reaguje na vyjádřené pocity • zodpoví běžné dotazy • vyjádří svůj názor, argumentuje	tapas, kultura ve Španělsku - hudba, španělsky zpívající interpreti
--	---

Zařazení průřezových témat

Výchova demokratického občana

- pomocí získaných znalostí a dovedností navazuje vstřícné mezilidské vztahy

Multikulturní výchova

- v komunikaci vhodně uplatňuje vybraná sociokulturní specifika
- ve vztahu k zástupcům jiných kultur jedná v souladu s demokratickými zásadami a pravidly slušného chování
- je tolerantní k národnostně odlišným kulturám
- prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti, zejména demografické, hospodářské, politické a kulturní

Mediální výchova

- používá moderní technologie k prohlubování všeobecných vědomostí, zejména ke studiu španělského jazyka

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- rodina, přátelé, vztahy
- záliby

Výchova k myšlení v evropských souvislostech

- žijeme v Evropě
- Evropa a svět nás zajímá

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura - srovnání zvukové podoby obou jazyků

Zeměpis - poznáváme Španělsko (další města a autonomní oblasti)

Dějepis - vybrané kapitoly z dějin Španělska, slavné historické osobnosti

Matematika - základní početní úkony

Tělesná výchova - mezinárodní sportovní soutěže pořádané ve Španělsku, fotbal, OH

Informatika - příprava španělských podkladů - téma: oblíbená osoba, procházka po Praze - Královská cesta - Staré Město

5.2.1.3.3 Název předmětu: RUSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Ruský jazyk je vyučován jako druhý cizí jazyk a to od 7. ročníku v dvouhodinové týdenní dotaci. Cílem je, aby si žáci osvojili základy ruského jazyka a především, aby byli schopni komunikovat v reálných situacích. Stanovená cílová úroveň odpovídá úrovni A 1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který byl vytvořen a schválen Radou Evropy. Jedná se o elementární úroveň znalostí, vycházejících z komunikativních dovedností uživatele.

Výuka se soustředí na rozvoj řečových dovedností simulací běžných situací, osvojení důležitých slovních výrazů, ale i schopností samostatně si rozšiřovat slovní zásobu a pracovat i s písemnými informacemi. Velký důraz je kladen především na samostatný ústní projev, dialogy, čtení a poslech s porozuměním.

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	MLUVNICE • věty typu: Kdo je to? Je to moje maminka. To není Jan, je to Jakub. • pád podstatných jmen, rody podstatných jmen, oficiální a neoficiální oslovení • osobní zájmena a přivlastňovací zájmena v 1. - 3. pádě • číslovky 1-900 v 1. pádě, podstatná jména po číslovkách • podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 • podstatná jména (bratr, maminka) v 1. a 3. pádě • časování sloves: časování sloves „volat“, „být“, „učit se“, „koukat“, „žít“, „znát“, „mluvit“, „pracovat“, „učit se“, „jít-chodit“, „jet-jezdit“ v přítomném čase • věty typu: Tatínek je doktor. On je doktor. Věty typu: Máš bratra? Mám bratra. Nemám bratra.
	TÉMATÁ • jak se jmenuješ?, seznamte se • moje rodina • povolání • roční období, dny v týdnu • na návštěvě

	země a národnosti <i>Raduga 1</i>
--	--

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	MLUVNICE - věty typu: Tatínek je právník. - názvy profesí - osobní zájmena a přivlastňovací zájmena v 4. - 6. pádě - minulý a budoucí čas - rozlišování slovesných tvarů нравится/ нравятся; интересуется/ интересуются - zvrtná slovesa 2. pád osobních zájmen a vazba "у меня есть ..." 4. - 6. pád podstatných jmen - pád ve spojení s předložkami «в» a «на» 4. - 6. pád jednotného čísla přídavných jmen - příslovce
	TÉMATATA - moje rodina, mluvíme o rodině - kdo kde studuje, kdo kde pracuje - povolání - vzhled člověka, oblečení - jídlo - volný čas, co kdo rád dělá - co koho zajímá, hobby <i>Raduga 1</i>

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem	MLUVNICE - otázky Kde? Kam? Odkud? - předložky "в", "з", "на", "с" - tázací zájmeno "Чей?" - určování času.

základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• obraty, které se používají při nakupování TÉMATATA • prázdniny • popis domu, pokoje, názvy nábytku • popis umístění a změna místa • orientace ve městě • základní informace o turistických atrakcích • v obchodě, nákup • názvy základních potravin a spotřebního zboží • v restauraci, jídlo, stolování • oblečení, vzhled člověka • zdravý životní styl • částí těla • rozhovor s lékařem, popis zdravotního stavu • sportovní disciplíny Ἐχο 2
--	--

Zařazení průřezových témat 7. - 9. ročník

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- sebepoznání
- komunikace mezi lidmi - význam výuky cizích jazyků

Výchova demokratického občana

- společnost
- stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - realie daných zemí
- poznáváme svět
- život vrstevníků ve světě

Multikulturní výchova

- kulturní difference - kultura, zvyky, specifika daných zemí
- podpora multikultury

Environmentální výchova

- ekosystémy - v daných zemích
- lidské aktivity
- proměny v čase

Mediální výchova

- práce s médii (poslech hudby, textů)

- vyhledávání informací z různých zdrojů
- tvorba mediálního sdělení
- dialog, monolog

Mezipředmětové vztahy 7. - 9. ročník

Zeměpis - realie zemí mluvících daným jazykem, význam znalosti cizích jazyků v současném světě – cestování, práce, studium

Dějepis - historie, významné osobnosti daných zemí

Výchova k občanství - život, náboženství, svátky v daných zemích, význam jazyků v době integrace Evropy

Hudební výchova - hudba, písně daných zemí

Informatika - práce na PC, vyhledávání informací, překladové slovníky

Český jazyk - porovnání jazyků, významné osobnosti literatury daných zemí

5.2.2 Matematika a její aplikace

5.2.2.1 Název předmětu: MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Matematika je předmětem o zákonitostech, dovednostech a znalostech základních matematických pravidel, objektů a jejich vzájemných vztazích mezi sebou a uplatnění v praktickém životě. Rozvíjí logicko-analytické a abstraktní myšlení, představivost, paměť, intelekt a schopnost správného logického uvažování.

Vytváří u žáků schopnost rozvržení matematického problému a jeho postupnou analytickou syntézou na základě známých matematických zákonitostí a postupů vede k jeho vyřešení.

Matematika se dělí na algebru, aritmetiku a geometrii. V jednotlivých ročnících se střídavě věnuje všem těmto odvětvím. Algebra rozvíjí zejména abstraktní

a obecné chápání a myšlení matematických pojmů na základě zástupných symbolů, čímž vytváří schopnost abstrakce a univerzálnosti aplikace známých pravidel v praxi. Aritmetika klade důraz na číselné znalosti početních úkonů a operací a jejich praktického použití. Geometrie zvyšuje prostorovou a plošnou představivost.

Matematika se vyučuje od 6. do 9. ročníku v celkové dotaci 4 hodin týdně, v případě potřeby je výuka v 6. a v 9. ročníku navýšena o 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá formou názorného výkladu a řízeného rozhovoru či diskuzi s žáky o daném tématu a jejich dosavadních poznatcích a souvislostech. Výklad je doplněn názornými příklady z běžného života a pro lepší názornost se využívá různých matematických pomůcek (modely těles apod.), případně aktivizujících názorných on-line aplikací (Geogebra). Důraz je kladen zejména na praktické využití teoretických poznatků v běžném životě. Toho dosahujeme dostatečným množstvím příkladů a slovních úloh. Důraz je kladen na finanční gramotnost.

Dostatečný prostor je věnován jak numerickému počítání a řešení různých typů úloh, tak i rozvoji logického myšlení. Důležité je pro žáky i poznání, že ke správnému vyřešení úloh lze dospět různými způsoby výpočtu a uvažování.

Žáci se učí vyhledávat optimální řešení úkolu, využívat při jeho řešení vhodné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, matematický software a výukové programy).

Žáci se v případě zájmu zúčastňují matematických, logických olympiád a dalších podobných soutěží jako např. Matematický klokan, Pythagoriáda, Pangea apod. Při řešení těchto úloh na hodinách matematiky se žáci zdokonalují v matematických dovednostech a vylepšují si dále analyticko-logické myšlení a představivost. Řešení úloh tohoto typu nezáleží tolik na matematických schopnostech žáků, ale na způsobu uvažování a hledání logických souvislostí.

Cíle

- naučit žáky používat vlastní úsudek a matematické schopnosti pro řešení problémů a úkolů nejen ve výuce, ale i v každodenním životě
- dokázat odhadnout správnost výsledku
- rozvíjet logické myšlení, paměť, abstraktní myšlení, systematickост a přesnost
- osvojit si početní operace, zvládat na potřebné úrovni numerické počítání
- správně používat matematické symboly, jasně a stručně se vyjadřovat pomocí matematického jazyka
- zdokonalit grafický zápis a projev, zvládnout základy rýsování
- používat svoji představivost k lepšímu chápání rovinných a prostorových objektů a též lepší prostorové orientaci
- naučit žáky vyhledávat, vyhodnocovat a zpracovávat získaná data, vyjádřit funkční vztahy tabulkou či grafem

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zvládá početní operace v oboru racionálních a celých čísel - modeluje a řeší situace pomocí dělitelnosti v oboru přirozených čísel • zvládá početní operace s desetinnými čísly • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • umí charakterizovat a klasifikovat rovinné útvary • umí rozpoznat rovinné útvary a tělesa • umí klasifikovat a konstruovat úhly, určuje jejich velikost měřením a výpočtem • ovládá základní geometrické	• přirozená čísla • prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel • dělitelnost, znaky dělitelnosti • největší společný dělitel • nejmenší společný násobek • číselné a logické řady • rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník (konstrukce, obsah, obvod) • vzájemná poloha přímek v rovině • konstrukce trojúhelníků (věty sss, sus, usu) • trojúhelníková nerovnost • úhel (velikosti, konstrukce, klasifikace)

konstrukce • umí rozpoznat a využívat osovou a středovou souměrnost • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové a středové souměrnosti • umí využívat matematickou symboliku • dodržuje zažitý postup konstrukčních zápisů • umí aplikovat veškeré učivo ve slovních úlohách • umí účelně využívat kalkulátor	• osová a středová souměrnost • osa úsečky, osa úhlu • kvádr, krychle (plášť, povrch, objem) • desetinná čísla (početní operace, zaokrouhlování) • celá čísla (číselná osa, čísla navzájem opačná, početní operace, <i>absolutní hodnota</i>)
--	---

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo/rozšiřující učivo
• zvládá početní operace v oboru přirozených, celých a desetinných čísel • řeší situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů • zvládá početní operace se zlomky a racionálními čísly, včetně zakomponování do slovních úloh • aplikuje výpočty procent + <i>promile</i> v praxi • umí rozpoznat a řešit PÚ, NÚ, včetně úloh z praxe • dodržuje zažitý postup zápisů při řešení úloh na PÚ, NÚ • umí charakterizovat a klasifikovat rovnoběžníky, včetně jejich konstrukcí • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. • načrtne a sestrojí rovinné útvary • umí charakterizovat tělesa a načrtnout síť základních těles	• zlomky a racionální čísla (pojem čísel, jmenovatel), převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek • rozšíření početních operací v oborech přirozených, celých, desetinných a racionálních čísel • poměr, úměra, měřítko mapy • trojčlenka - přímá a nepřímá úměrnost • závislosti a data - příklady závislostí z praktického života – nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky • procenta (výpočet části, počtu procent, základu, procentová část větší než celek) • aplikační úlohy na procenta, promile • jednoduché úrokování • číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • shodnost trojúhelníků • rovinné útvary - rozšíření učiva (rovnoběžníky, lichoběžník, pravidelné mnohoúhelníky, <i>n-úhelníky</i>) • výpočty obsahu a obvodu, konstrukce • tělesa - hranoly (plášť, povrch, objem)

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo/rozšiřující učivo
- umí určit mocniny a odmocniny - ovládá práci s tabulkami - řeší slovní úlohy pomocí Pythagorovy věty - dokáže matematicky zapsat jednoduché reálné situace s využitím proměnných - umí provádět početní operace s algebraickými výrazy (rozklad mnohočlenů na součin, určení platnosti algebraických zlomků, vytýkání podle vzorců) - umí určit hodnotu výrazu - umí použít algebraické vzorce - umí řešit rovnice o jedné neznámé - dokáže formulovat reálnou situaci pomocí rovnic - zvládá konstrukční úlohy s využitím množiny všech bodů dané vlastnosti (Thaletovy kružnice, osa úsečky, osa úhlu) - umí rozpoznat tělesa a rovinné útvary - umí načrtnout a sestavit síť základních těles - umí aplikovat vzorce na objem, povrch, obvod v praxi	- druhá mocnina a odmocnina (základní pojmy, práce s tabulkami) - třetí mocnina a odmocnina - početní operace s mocninami - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - Pythagorova věta - algebraické výrazy, číselný výraz a jeho hodnota (početní operace, vzorce, algebraické zlomky) - rovnice - lineární rovnice s jednou neznámou (početně, graficky) <i>iracionální čísla, reálná čísla, mocniny se záporným celým exponentem</i> - konstrukční úlohy <i>kruhová výseč a úseč</i> - vzdálenost bodu od přímky - množiny všech bodů daných vlastností - kruh, kružnice (konstrukce, obvod, obsah, tětíva, Thaletova kružnice) - tělesa (válec, kužel) - plášť, objem, povrch - základy statistiky, četnost znaku, aritmetický průměr

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo/rozšiřující učivo
- umí upravovat lomené výrazy, sčítat, odčítat, násobit a dělit - umí řešit lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - ovládá podobnost trojúhelníků a dalších útvarů – užívá věty o shodnosti a podobnosti při argumentaci a při výpočtech - umí použít při řešení trojúhelníka goniometrické funkce - zná lineární funkci a její vlastnosti, graf	- lomené výrazy a jejich užití (smysl výrazu, společný násobek a dělitel, rozšiřování a krácení, sčítání, odčítání, násobení a dělení, složené lomené výrazy, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli) - podobnost (trojúhelníků, dělení úseček v daném poměru, goniometrie v pravoúhlém trojúhelníku, užití goniometrických funkcí) - logické a netradiční geometrické úlohy - funkce (pravoúhlá soustava souřadnic, pojem funkce, graf funkce)

• vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých početně a graficky • umí řešit slovní úlohy z reálného života (úlohy pohybové, na práci, míchání směsí) • umí vypočítat objem a povrch jehlanu, kužele a koule • ovládá základy úrokování a základní ekonomické pojmy • zná typy čar a jejich použití	• a vlastnosti, lineární funkce, přímá a nepřímá úměrnost • soustava lineárních rovnic o dvou neznámých (soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy, lineární rovnice o více neznámých) • jehlan, kužel, koule • objem, povrch jehlanu, kužele, koule a <i>komolého jehlanu a kužele</i> • základy finanční matematiky • jednoduché, složené a kombinované úrokování, měna, valuty, devize a další pojmy • základy rýsování • typy čar a jejich využití, <i>technické kreslení, kótování a pravoúhlé promítání</i>
---	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání - odraz reality ve slovních úlohách
- sebepoznání - zjišťování vlastních schopností při řešení úloh
- seberegulace - zachování klidu a rozvahy při zátěžovém řešení úloh (testy, zkoušky), vytváření vlastní koncepce a přístupu při řešení problémů
- psychohygiena - správná časová rozvržení úloh, vyvarování se zmatků a zbytečných stresových situací
- kreativita - schopnost samostatného řešení úkolů a samostatného úsudku, uplatnění vlastních nápadů
- mezilidské vztahy - společné řešení úloh při skupinové a frontální práci
- komunikace - vzájemné předávání myšlenek, návodů a konkrétních postupů při řešení úloh, zejména slovních úloh řešených rovnicemi
- kooperace a kompetice - schopnost práce v týmu a rozdělení úkolů mezi sebou navzájem, podpora zdravé soutěživosti a snahy vyniknout samostatně i ve skupině

Výchova demokratického občana

- schopnost logického uvažování a analytického myšlení a orientace v občanském a politickém životě
- schopnost vyslechnutí jiného názoru a jeho respektování a pochopení

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - měřítko mapy, určování vzdáleností

Dějepis - historie matematiky, Pythagoras, Thales

Český jazyk - správné vyjadřování algoritmů, definic

Chemie - převody jednotek, výpočty směsí, procenta, hustota látek

Fyzika - převody jednotek, pohybové úlohy, práce s tabulkami

Informatika – možnosti využití výpočetní techniky při opakování a zkoušení, vyhledávání informací s využitím ITC

Výtvarná výchova – základní geometrické útvary, osová souměrnost v architektuře, podobnost, zmenšování, zvětšování, plány

Člověk a svět práce – osová a středová souměrnost, využití znalostí v kuchyni (estetické zdobení dortů, cukroví...)

Výchova k občanství – hospodaření, stát, rozpočet, úrokování, práce se statistickými daty

5.2.2.2 Název předmětu: INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Předmět informatika umožňuje všem žákům dosáhnout potřebné úrovně informační gramotnosti v průběhu 4. - 9. ročníku. V těchto ročnících se jedná o povinný předmět s jednododinovou časovou dotací. Jak si žáci osvojili potřebné znalosti a praktické dovednosti se ukáže v 9. ročníku při zpracování závěrečné práce. Zde musí použít jak schopnost vyhledat na internetu potřebné informace, vyhodnotit je, vypracovat práci správně z hlediska práce na PC (úprava textu, vkládání obrázků, tvorba tabulek a pod), tak i vytvořit a předvést prezentaci své práce.

Výuka probíhá v odborné počítačové učebně, která je vybavena dostatečným počtem žákovských PC stanic a potřebnými programy.

Důraz klademe na praktické osvojení základních počítačových programů (MS Office a Open Office, výukové programy), na práci s operačním systémem Windows, orientaci v internetu, řešení základních problémů, které mohou uživatele potkat.

Předmět je koncipován tak, aby žáci v jednotlivých ročnících postupně získali znalosti a dovednosti v oblasti počítačů typu PC (jak HW, tak SW), v oblasti počítačových sítí, algoritmizace a pochopili základní IT principy.

Nedílnou součástí jsou i pravidla bezpečnosti především v souvislosti s navazováním kontaktů, sdělování informací, prevence kyberšikany a závislosti hraní na počítači.

Předmět se tematicky integruje do průřezového tématu mediální výchovy.

Nadané žáky úkolujeme náročnějšími úkoly, tvorbou webových stránek, tvorbou výukových prezentací, zadáváme jim diferencované úkoly v rámci projektového vyučování. Nejen tito žáci se pravidelně zapojují do soutěží a olympiád.

Učivo je vždy konkretizováno pro jednotlivé ročníky v podobě tematických plánů, které reagují na konkrétní podmínky v dané třídě a schopnosti žáků.

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	DATA, INFORMACE - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - standardizované kódy - bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení - situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat - porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému - vyhledá chybu v modelu a opraví ji	MODELOVÁNÍ - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf - základní grafové úlohy
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	HARDWARE A SOFTWARE - pojmy hardware a software - součásti počítače a principy jejich společného fungování - operační systémy - funkce, typy, typické využití - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací - fungování nových technologií kolem žáka

**Vzdělávací obsah předmětu
7. ročník**

Očekávané výstupy žák	Učivo
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	INFORMAČNÍ SYSTÉMY - informační systém ve škole - uživatelé, činnosti, práva, struktura dat - ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	NÁVRH A TVORBA EVIDENCE DAT - formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla a omezení - kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulek či pravidel
sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT - velké soubory dat - funkce a vzorce, práce s řetězcí - řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	POČÍTAČOVÉ SÍTĚ - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě - klient, server, switch, IP adresa - struktura a principy internetu - web - fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač - princip cloudových aplikací - metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva

**Vzdělávací obsah předmětu
8. ročník**

Očekávané výstupy žák	Učivo
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	ALGORITMIZACE - dekompozice úlohy, problému - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	PROGRAMOVÁNÍ nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	KONTROLA - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) - nalezení chyby (například krokováním) - úprava algoritmu a programu
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	TVORBA DIGITÁLNÍHO OBSAHU - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) - potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu - autorství a licence programu - etika programátora

**Vzdělávací obsah předmětu
9. ročník**

Očekávané výstupy žák	Učivo
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	BEZPEČNOST - útoky - cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat

	- aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
• popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	DIGITÁLNÍ IDENTITA • digitální stopa (obsah a metadata) - sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
• poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	ŘEŠENÍ TECHNICKÝCH PROBLÉMŮ • postup při řešení problému s digitálním zařízením - nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace, poskytování informací, pravidla bezpečnosti, navazování kontaktů

Výchova demokratického občana

- informace o právech a povinnostech, seznámení se zákony typu autorská práva, kyberšikana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vyhledávání informací, aktuality ze současného světa, jejich vyhodnocování, možnosti ověřování

Multikulturní výchova

- vyhledávání informací (podmínky, zvyky, tradice, dějiny) ostatních kultur, určení hodnot, šíření informací na internetu, nebezpečí jejich zneužívání (např. pro šíření rasismu, podněcování nenávisti vůči menšinám)

Environmentální výchova

- získávání informací nejen ze světa, ale důležitých i pro místní krajinu, zapojení do různých akcí zveřejňovaných na internetu v oblasti ochrany životního prostředí

Mediální výchova

- komunikace na síti, webové stránky, prezentace, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, práce v týmu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk – pravopis, zásady písemné komunikace, vytváření textů na dané téma, zapracování získaných informací do celku

Anglický jazyk – pojmy z oblasti Informatiky převzaté z anglického jazyka, překladové slovníky, odhadování významu slov

Matematika - tvorba tabulek a grafů, vytváření vzorců, matematické symboly

Zeměpis - vyhledávání map, různé druhy map a zobrazení, Google

Přírodopis, dějepis, zeměpis, výchovné předměty – vyhledávání potřebných informací, tvorba prezentací, zpracování referátů

Výchova k občanství - vyhledávání informací, kontaktů na úřady

5.2.3 Člověk a společnost

5.2.3.1 Název předmětu: DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Dějepis přináší žákům základní poznatky o životě a činnosti lidí v minulosti. Naším cílem není naučit co nejvíce letopočtů, událostí, jmen či památek. Chceme, aby žáci získali přehled o dějinách světa a zejména o dějinách naší vlasti. Důraz klademe na pochopení příčin a následku událostí z hlediska dalšího historického vývoje. Vedeme žáky k poznání, že minulost není uzavřená, není to jen spousta faktů a údajů. Měli by pochopit, že vyvozování souvislostí a závěrů je důležité pro naši současnost i budoucnost.

Na základě určitých témat je žákům předloženo dostatek podkladů k prohlubování jejich národní hrdosti a také pro odpor k válkám, rasismu, nacionalismu a terorismu. Právě tímto poznáním dějin se dějepis jeví tolik aktuální.

Dějepis má časovou dotaci 2 hodiny týdně v každém ročníku. Dějepis je úzce provázán s jinými předměty, navazuje na znalosti žáků hlavně v oblasti literatury a souvisí s výchovou k občanství.

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• uvede konkrétní případy důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	ČLOVĚK V DĚJINÁCH • význam zkoumání dějin • získávání informací o dějinách • historické prameny • historický čas a prostor

• orientuje se na časové ose a v dějepisné mapě • řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• archeologie • významné objevy, památky
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI • člověk a lidská společnost v pravěku • starší, mladší a pozdní doba kamenná • doba bronzová • doba železná • stěhování národů
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních případech přínos antické kultury a zrod křesťanství • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY • nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz (Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína, kultura Středomoří, Židé) • antické Řecko a Řím • Makedonie, Alexandr Veliký • střední Evropa a její styky s antickým Středomořím, Keltové

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana

- úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému
- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- zvyky a tradice národů Evropy
- kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie

Multikulturní výchova

- poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
- projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Environmentální výchova

- prostředí a zdraví
- ochrana přírody a kulturních památek

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis - vývoj člověka

Zeměpis - práce s mapou, lokalizace, antická astronomie

Výtvarná výchova - umění v pravěku a starověku

Český jazyk - systém jazyků

Matematika - antická věda, významní představitelé (Pythagoras), římské číslice

Výchova ke zdraví - poruchy příjmu potravy, hygiena a zdraví člověka

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA - znaky raného středověku - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Sámova říše, Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - Přemyslovci - Lucemburkové - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - znaky vrcholného středověku - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY - renesance, humanismus - husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa - Amerika před Kolumbem - český stát v 15. - 17. století - třicetiletá válka - velmoci v 15. - 17. století - barokní kultura a osvícenství - památky

• objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	
---	--

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana

- úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému
- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- naše vlast a Evropa, zvyky a tradice národů Evropy
- kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie
- naši sousedé v Evropě

Multikulturní výchova

- poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
- projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- nekonfliktní život v multikulturní společnosti
- předsudky a vžitá stereotypy

Environmentální výchova

- prostředí a zdraví
- ochrana přírody a kulturních památek

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - objevování světadílů, práce s mapou

Český jazyk - husitská literatura, středověká literatura, renesanční literatura, barokní literatura

Hudební a výtvarná výchova - umění v období středověku

Výchova k občanství - světová náboženství

Výchova ke zdraví - hygiena a zdraví člověka

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI - Evropa v 18. stol., vývoj v západní, střední a východní Evropě - český stát a velmoci v 18. století - barokní kultura a osvícenství - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět - vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - moderní věda - národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa - revoluce 19. stol. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
vysvětlí rozdílné tempo modernizace o prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	MODERNÍ DOBA první světová válka, příčiny, její politické, sociální a kulturní důsledky

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování

Výchova demokratického občana

- úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému
- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie
- volební systémy a demokratické volby a politika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- naše vlast a Evropa, zvyky a tradice národů Evropy
- kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie
- naši sousedé v Evropě

Multikulturní výchova

- poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
- projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- nekonfliktní život v multikulturní společnosti
- předsudky a vžitá stereotypy
- otázka lidských práv, základní dokumenty

Environmentální výchova

- prostředí a zdraví
- ochrana přírody a kulturních památek
- vztah průmyslu k ochraně životního prostředí

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - kolonie, vznik dnešní Evropy, práce s mapou

Český jazyk - česká a světová literatura 18. - 20. století

Výchova k občanství - občan a stát, emancipace žen, diktatura, komunismus, rasismus

Přírodopis, chemie - objevy v 19. století, chemické zbraně

Výtvarná a hudební výchova - umění 19. a 20. století

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět • rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus,	SVĚT PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě • vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech • totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět • druhá světová válka, holocaust, • Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj

rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• politické, mocenské a ekonomické důsledky války
• vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	ROZDĚLENÝ A INTEGROUJÍCÍ SVĚT • svět po 2. světové válce, velmoci, studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, • lokální války • krize v 60. letech • vnitřní situace v zemích východního bloku reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, (význam událostí roku 1948, 1968) • Československo po roce 1989 • vznik České republiky a vývoj do současnosti • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • rozvoj vědy, techniky a vzdělání, sport a zábava • svět v současnosti, problémy současnosti

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování
- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)

Výchova demokratického občana

- úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému
- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie
- volební systémy a demokratické volby a politika
- občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- naše vlast a Evropa, zvyky a tradice národů Evropy
- kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie
- naši sousedé v Evropě
- evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování

Multikulturní výchova

- poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
- projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- nekonfliktní život v multikulturní společnosti
- předsudky a vžitá stereotypy
- otázka lidských práv, základní dokumenty

Enviromentální výchova

- prostředí a zdraví
- ochrana přírody a kulturních památek
- vztah průmyslu k ochraně životního prostředí

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - politická mapa světa, její vývoj ve 20. století, práce s mapou, lokalizace

Český jazyk - česká a světová literatura 20. století

Výchova k občanství - demokracie, totalita, rasismus, lidská práva

Výtvarná výchova - umění 20. století

Hudební výchova - hudba 20. století

Chemie - zneužití jaderné energie a chemických látek ve válce

5.2.3.2 Název předmětu: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika předmětu

Výchova k občanství se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně vždy 1 hodinu týdně. Předmět Výchova k občanství směřuje k postupnému formování občanského rozměru žáků; seznamuje je s významnými okolnostmi společenského života a s postavením jednotlivců v rámci společenských vztahů, utváří jejich vztahy ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování, rozvíjí odpovědnost za vlastní život, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, za úroveň mezilidských vztahů a životního prostředí a vede tak k úspěšné adaptaci žáka do společnosti. Kromě výše zmíněného přispívá tato oblast také k rozvoji finanční gramotnosti, k ovládnutí práv člověka jako spotřebitele a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Přibližuje žákům podstatu a úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armádních složek.

Výchova k občanství je rozdělena na témata Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy, Globální svět. Se všemi tématy se žáci do jisté míry setkávají v průběhu celého druhého stupně, každý ročník je pak na několik témat více zaměřen.

Při výuce žáci využívají svých znalostí z ostatních předmětů, zejména ze zeměpisu, dějepisu, literatury, člověk a svět práce. Při získávání informací používají internet, zprávy z tisku, televize. Ty se učí hodnotit. Nejčastějšími formami výuky jsou pojmové mapování, brainstorming, kritické myšlení a diskuse. Právě zde je nejširší prostor pro přednesení svých názorů, jejich obhajobu, naslouchání ostatním, rozhovorům na témata každodenního života a všeho, co žáky zajímá.

Cíle

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření představy o mravních a právních předpokladech společenského soužití, o politických, etických a ekonomických faktech tvořících rámec každodenního života, o mezinárodních a globálních souvislostech
- účtě k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům, k rozvoji tolerantního chování a respektu k odlišným etnikům, kulturám a zvláštnostem jedinců i skupin
- uvědomění si sounáležitosti s vlastním regionem, národem, ale i v evropských a světových souvislostech, získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- získávání základů finanční gramotnosti, orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního i rodinného rozpočtu
- k osvojování dovedností komunikace a společenského styku, ať už s opačným pohlavím, dospělými jedinci, se soukromými i státními institucemi, vč. umění vyjadřování vlastních postojů, myšlenek, emocí, názorů a postojů
- získání vhledu do vlastního psychického života, poznávání možností jeho pozitivního ovlivňování se zřetelem k volbě své profese a k rodinnému životu

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie • respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • vztahy mezi lidmi: rodinné a příbuzenské vztahy, manželství, rodičovství, náhradní rodinná péče, osobní a neosobní vztahy • život ve škole: vzdělávání, docházka, systém školství, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy, žákovská samospráva, vzdělání pro život

	• místo, kde žijí: naše obec, region, kraj, důležité instituce, památná místa, tradice, významní rodáci • naše vlast: vlast/vlastenectví, významné osobnosti, místa, památky, státní svátky, významné dny
• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • uvede základní prvky fungování demokratické společnosti • uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO • právní základy státu: státní symboly, znaky státu, typy státní moci • lidská práva: respektování odlišností, projevy lidské nesnášenlivosti, upevněné postoje v oblasti tolerance
• sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ • hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje, zásady hospodárnosti, úspory

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a poznání ostatních
- psychohygiena
- komunikace, kooperace

Výchova demokratického občana

- občan, občanská společnost
- škola, stát, politický život
- principy demokracie
- stát a právo

Multikulturní výchova

- respektování odlišností
- postoje v oblasti tolerance
- lidská práva jako základ právních systémů

Environmentální výchova

- životní prostředí člověka
- trvale udržitelný rozvoj

Mediální výchova

- třídění, zpracování a vyhodnocení informací

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - člověk ve společnosti, domov, má vlast

Matematika - celá a desetinná čísla, čísla kladná a záporná, matematické operace

Zeměpis - člověk ve společnosti, lidská práva, práce s mapou

Fyzika - měření a vnímání času dříve a dnes

Výtvarná výchova - kultura a výtvarné umění

Hudební výchova - významné osobnosti

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem • rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům • respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • lidská setkání: přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, morálka a mravnost, pravidla chování, svoboda a vzájemná závislost • kulturní život: rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice, víra a náboženství, masová kultura, prostředky komunikace • přírodní a kulturní bohatství: ochrana přírodního a kulturního bohatství

rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ majetek a vlastnictví: formy vlastnictví, hmotné, duševní, hospodaření s penězi, majetkem
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní života občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO - právní základy státu: složky státní moci, obrana státu - principy demokracie: demokratický způsob rozhodování, řízení státu - člověk a lidská práva: základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, diskriminace, šikana

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sociální vztahy
- sociální skupiny
- komunikace

Výchova demokratického občana

- právní základy státu
- principy demokracie
- prameny práva

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- lidská práva na globální úrovni

Multikulturní výchova

- rozmanitost kultury
- víra a náboženství
- kulturní vzorce chování

Environmentální výchova

- ochrana životního prostředí

- trvale udržitelný rozvoj

Mediální výchova

- hromadné a sdělovací komunikační prostředky

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - život mezi lidmi, člověk a kultura

Informatika - komunikační prostředky, zpracování obrazu na internetu a sociálních sítích

Dějepis - člověk a kultura, umění, lidská práva

Matematika - rozpočet, práce s matematickými operacemi

Zeměpis - přírodní a kulturní bohatství, lidská práva, globální svět, svět kolem nás,

mezinárodní vztahy

Přírodopis - přírodní a kulturní bohatství

Výchova ke zdraví - diskriminace, důstojnost člověka

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • lidská setkání: lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	ČLOVĚK JAKO JEDINEC • podobnost a odlišnost lidí: projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení, jednání, osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál • vnitřní svět člověka: vnímání, prožívání, posuzování skutečnosti, sebe i druhých, sebehodnocení, osobní hodnoty, stereotypy v posuzování druhých
• na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ • hospodaření: formy placení, investice, úvěry, splátkový prodej,

platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	leasing banky a jejich služby: hotovostní a bezhotovostní platební styk, debetní a kreditní karty, banky a jejich služby, elektronické bankovníctví, aktivní, pasivní operace, úročení, pojištění, investice
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	STÁT A PRÁVO právní základy státu: Ústava ČR, právní řád ČR, právní norma, předpis, publikování právních předpisů, zákonodárná, výkonná, soudní moc, soustava soudů, protiprávní jednání - druhy, postihy, právní vztahy
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT evropská integrace: podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- chování a jednání jedince
- sebepojetí, sebepoznání
- sebehodnocení, sebevědomí
- člověk jako osobnost, psychické projevy a stavy

Výchova demokratického občana

- význam práce v životě člověka
- výroba, statky a služby

- právo a morálka
- právní normy a vztahy
- Ústava ČR

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- Evropská unie
- právo v Evropě

Multikulturní výchova

- garance lidských práv v pramenech práva

Mezipředmětové vztahy

Dějepis - ústava, právní řády

Matematika - stát a hospodářství, procenta, výpočet procent a úroků

Zeměpis - základní práva, právo v Evropě, v EU, ČR jako součást mezinárodních společností

Přírodopis - psychické procesy a stavy, fyziologie nervového systému

Výchova ke zdraví - člověk v sociálních vztazích, prevence a zvládání stresu, konfliktů a jiných náročných situací

Tělesná výchova - člověk v sociálních vztazích, chování člověka v situacích ohrožení a obrany státu

Člověk a svět práce - stát a hospodářství, pracovní příležitosti v zahraničí

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • občan: státní občanství ČR, občanská práva a povinnosti, volební a petiční právo, volby do zastupitelstev
• popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet	ČLOVĚK JAKO JEDINEC • osobní rozvoj: životní plány a cíle,

osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním • formuluje své nejbližší plány	životní perspektiva, adaptace na životní změny, seberozvoj - význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně
• uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ • hospodaření: státní rozpočet, význam daní, principy tržního hospodářství, nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, zachytná sociální síť, sociální politika státu
• přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	STÁT A PRÁVO • právní základy státu: vlastnictví a ochrana majetku, smlouvy, odpovědnost za škodu • právní ochrana: orgány právní ochrany a sankce, přestupek, trestný čin, korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, spotřebitelská práva
• objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT • globální svět: globalizace - projevy, významné problémy současného světa, ohrožené životní prostředí, populační exploze

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání
- vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- životní plány a cíle

Výchova demokratického občana

- občanská práva a povinnosti
- národní hospodářství
- odvětví práva
- právní ochrana

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- globalizace

Multikulturní výchova

- práva menšin
- globalizace

Environmentální výchova

- globalizace v souvislosti s trvale udržitelným rozvojem

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - občan, postavení cizinců, exil a samizdat

Dějepis - práva v dějinách, totalitní systémy, demokracie, problémy současného světa

Matematika - hospodaření, matematické operace - úrokování

Zeměpis - práce v EU, zákony, národní hospodářství, sociální politika státu, globalizace

Člověk a svět práce - pracovní poměr, právní ochrana, inzerát, proslov, dialog, správné formulace vět při hledání zaměstnání

Svět v současnosti - člověk, právní ochrana, globální problémy, lidská práva, postavení dítěte z hlediska dětských práv, gender problematika

5.2.3.3 Název předmětu: SVĚT V SOUČASNOSTI

Charakteristika předmět

Předmět Svět v současnosti (SvS) je povinný předmět pro žáky 9. ročníku. Předmět vychází zejména z povinného předmětu dějepis a dále z průřezových témat multikulturní výchova, mediální výchova, environmentální výchova, výchova demokratického občana a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Hlavní organizační formou výuky jsou skupinové aktivity, při kterých jsou využívány principy zážitkové pedagogiky. Důraz je zde kladen zejména na formování postojů a názorů na daná témata s využitím předchozích znalostí

i nových vědomostí, které v průběhu výuky předmětu žáci získají. Tento předmět tímto také naplňuje poslední průřezové téma osobnostní a sociální výchova.

Cíle

- práce ve skupině, práce v týmu
- správná interpretace za použití kritického myšlení a zdrojů informací
- formování názorů a postojů na aktuální témata, zároveň tolerance odlišných názorů a postojů
- komunikace a život ve skupině s příslušníky různých menšin, uvědomění si svých práv a respektování práv druhých
- zhodnocení negativního i pozitivního vlivu moderních technologií na náš život
- znalost a poučení se z historických událostí 20. století v Československu
- uvědomění si významu mezinárodních organizací, které zajišťují bezpečnost a základní lidská práva a svobody ruku v ruce s demokracií.

Vzdělávací obsah 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• rozlišuje jednotlivá mediální sdělení podle jejich výrazových prostředků • rozezná rozdíly mezi „seriózním“ a „bulvárním“ zpravodajstvím • vnímá význam práce s obrazem a zvukem • kriticky hodnotí obsah mediálního sdělení • rozvíjí svoji schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich • vytvoří jednoduché mediální sdělení • vnímá vztah médií a svobody projevu • uvědomuje si význam médií pro společnost a zároveň jejich vliv na člověka	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • média, mediální sdělení • kritické čtení, interpretace • kritické myšlení, ověřování pravdivosti mediálního sdělení • vliv médií ve společnosti a na společnost
• uvědomuje si jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti • chápe přínos náboženství pro vývoj světa, základních morálních a etických hodnot a norem společnosti • rozumí základním pojmům z oblasti multikulturní výchovy • dovede prakticky bojovat s předsudky • zná prameny práva a dovede vyjmenovat základní lidská práva	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • kulturní difference • interkulturalita x multikulturalita • světová náboženství • lidská práva • menšiny a předsudky • migrace • extremismus • gender

• zaujímá aktivní postoj vůči porušování lidských práv • je seznámen se zásadními proudy migrace, které měly a mají vliv na vývoj lidské společnosti • uvědomuje si problematiku migrantů ve světě i v ČR • rozlišuje různé druhy extremismu • chápe princip rovnosti mužů a žen a dovede jej aplikovat v praxi	
• popíše principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • zaujímá aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv a svobod • kriticky zhodnotí význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti • chápe přínos utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost • uvědomuje si vliv kulturních, sociálních, ideologických a politických rozdílů na vznik a řešení lokálních a globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech • uvědomuje si mravní a etické rozměry různých způsobů lidského chování nejen v pomáhajících profesích • prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA • principy humanismu • důstojnost a rovnoprávnost člověka • politická zodpovědnost a jevy v politice hraničící s nedemokratickými praktikami (lobbying, střet zájmů, zneužívání imunity) • etika a morálka v pomáhajících profesích
• kriticky zhodnotí vliv totalitních režimů a náboženských autokracií na společnost • popíše významné události 20. století, které ovlivnily vývoj v Československu • vysvětlí, co znamenal: Vítězný únor, politické procesy v 50. letech, Pražské jaro, okupace Československa a Sametová revoluce ve vztahu k demokratickým principům našeho státu i běžnému životu občanů • uvede významné válečné konflikty posledních let a posoudí roli mezinárodních organizací (OSN, NATO...)	SOUDOBÉ DĚJINY • totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus, náboženské autokracie a jejich vliv na společnost • dějiny 20. století s důrazem na vývoj v Československu • Česko po sametové revoluci • významné politické a válečné konflikty posledních let
• zhodnotí pozitivní a negativní vliv	VĚDA A TECHNIKA • největší objevy 20. a 21. století

moderních technologií na společnost • uvědomuje si důležitost vědeckého pokroku a vynálezů v souvislosti s kvalitou lidského života • kriticky přistupuje k technologiím, které využívá v každodenním životě či které budou ovlivňovat jeho život v blízké budoucnosti	• současné technologické trendy • česká věda ve světě
• uvědomuje si pozitivní i negativní vliv globalizace v regionálním i lokálním měřítku • uvědomuje si hrozbu společenské nerovnosti, chudoby a negramotnosti pro budoucnost země a hrozbu pandemií • na příkladech z Česka i světa ukáže na aktuální environmentální problémy lidstva • formuje svůj postoj k některým z vybraných problémů	SOUČASNÉ PROBLÉMY A VÝZVY LIDSTVA • <i>globalizace</i> • <i>globální hrozby – společenská nerovnost, chudoba, negramotnost, války, pandemie</i> • <i>environmentální problémy</i>

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- Listina základních práv a svobod
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

Environmentální výchova

- základní podmínky života

- vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);
- vztah člověka k prostředí
- aktuální (lokální) ekologický problém
- nerovnoměrnost života na zemi
- globalizace a principy udržitelnosti rozvoje

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
- identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy
- role médií v politických změnách
- tvorba mediálního sdělení

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura – kultura, problematika multikultury v literatuře, verbální projevy, komunikace, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým

Cizí jazyk - lidské vztahy, kulturní diferenciac

Výchova k občanství – rozmanitost různých kultur, tradice, hodnoty, spravedlnost, solidarita, tolerance, mezilidské vztahy, náboženství a církve, prostředí jako sociální a kulturní zázemí, rovnoprávnost, lidská práva, úloha státu při právní ochraně člověka, kulturní vzorce chování, principy demokracie, humanitární pomoc

Přírodopis - lidské rasy, etnický původ, spolupráce lidí různých národů, různé barvy pleti, lidská plemena a jejich regionalizace

Dějepis – migrace, imigrace, azyl, globální problémy světa spojené s postavením člověka ve společnosti, historické souvislosti, totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět, druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války

Zeměpis - globální problémy světa spojené s postavením člověka ve společnosti, geografické souvislosti, politické souvislosti

Chemie, fyzika – vliv technologií na společnost, vědecký pokrok, vědecké objevy a vynálezy

Výchova ke zdraví - mezilidské vztahy, postavení dítěte, psychické procesy dítěte, násilí na dětech a ženách, sexuální odlišnosti, ochrana člověka za mimořádných situací, biologické a chemické napadení, terorismus, humanitární pomoc při živelných katastrofách

Hudební výchova – kulturní rozmanitost, hudba jako prostředek tolerance i intolerance, funkce hudebních stylů a žánrů vzhledem ke kulturním tradicím

Výtvarná výchova – možnosti výtvarného zpracování témat MKV

Tělesná výchova - výhody a nevýhody etnických skupin (dispozice pro různá sportovní odvětví), sport ve světě, sportovci a společnost

Člověk a svět práce - diskriminace, politika rovných práv, gender problematika

Informatika – vyhledávání informací, informační zdroje, šíření informací na internetu, nebezpečí jejich zneužívání, média a mediální gramotnost

5.2.4 Člověk a příroda

5.2.4.1 Název předmětu: FYZIKA

Charakteristika předmětu

Předmět fyzika je naukou o objektech, jistých jevech a zákonech, které svými důsledky a člověka a umožňují jeho celkový rozvoj, stejně jako rozvoj kvality života lidské společnosti.

Fyzika se vyučuje od 6. do 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně pro každý ročník. V případě zájmu žáků může být tento předmět doplněn volitelným předmětem Fyzikální praktika s dotací 2 hodiny jako blok s frekvencí jednou za 14 dní.

Cíle

- umožnit žákům lépe porozumět jevům v přírodě
- pochopit fyzikální zákony a naučit se je vysvětlovat s využitím všech poznatků
- získat praktické dovednosti při názorné výuce
- pochopit význam fyziky jako nástroje pro poznání světa
- využití znalostí z jiných předmětů, především z přírodopisu, zeměpisu, matematiky, chemie a také z předmětů oboru Člověk a svět práce
- aplikace získaných poznatků na situace každodenního života
- osvojení dovednosti matematicky vyjádřit rozměry fyzikálních veličin
- pochopení jejich praktického využití při řešení požadavků člověka a společnosti.
- dodržování pravidel bezpečnosti při pobytu v odborné učebně stejně tak jako při praktických hodinách a jiných projektech

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• na konkrétních příkladech získá představu, jak fyzika ovlivňuje každodenní život • získá představu o tělesu, určí jeho tvar, rozměr a polohu	ÚVOD DO PŘEDMĚTU • co nás obklopuje • složení těles • skupenství látek

• osvojí si poznatek, že tělesa jsou složena z látek • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • dokáže říci, že látka je pevná, kapalná, plynná, případně že je plazmatem	
• osvojí si pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina • získá představu o velikosti atomů • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	ATOMY A MOLEKULY • vlastnosti atomů
• naučí se používat zápis fyzikální veličiny pomocí označení, velikosti a jednotky • dozví se o rozměrech těles a používá pojmy délka, šířka, výška • pozná terminologii - měření, měřidlo, měřicí přístroj, stupnice • pochopí využití olovnice a vodováhy • seznámí se s fyz. veličinou hmotnost, s jednotkami hmotnosti, rozpozná druhy vah • rozšíří si poznatky o času a naučí se převádět v odvozených jednotkách - minuta, hodina • pochopí význam stálosti kmitavého pohybu, • seznámí se s funkcí stopek a reakčního času • vybuduje si představu o rychlosti, naučí se převádět jednotky rychlosti • pochopí vztah mezi dráhou, rychlostí a časem • pozná principy měření rychlosti • pochopí zavedení veličiny objem a seznámí se s jednotkami objemu • pochopí důsledky objemové roztažnosti • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • pochopí konstrukci Celsiovy stupnice, princip teploměrů • naváže na znalosti o hustotě, pracuje s tabulkami a seznámí se s hustoměry • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • seznámí se s fyzikálními poli a pozná účinky síly na těleso	FYZIKÁLNÍ VELIČINY • rozměry těles • měření délky • hmotnost těles, měření hmotnosti • čas • měření času • pohyb těles, rychlost • souvislost rychlosti, dráhy a času • měření rychlosti • objem a jeho měření • roztažnost těles a látek • teplota a teplotní stupnice • hustota a její měření • síla a její měření

• pochopí elektrování těles, pozná přitažlivost a odpudivost elektrických sil • pochopí zavedení fyz. veličiny elektrický náboj • pozná strukturu atomu, utvoření iontu • seznámí se s elektroskopem a elektrometrem • vyjmenuje typické vodiče a izolanty, pochopí význam uzemnění • seznámí se s elektrickým polem a jeho silovým působením • pochopí přesun náboje v elektrickém poli • pochopí podstatu blesku, seznámí se s příčinami hromu, naučí se pravidla ochrany před bleskem • pozná přírodní a umělé magnety • určí látky s feromagnetickými vlastnostmi • pojmenuje jev magnetická indukce • seznámí se s magnetkou a pochopí soustavu magnetických indukčních čar • osvojí si poznatky o kompasu, střelce a pozná magnetické pole Země • naučí se rozlišovat pojmy elektrický proud a elektrické napětí • seznámí se s typy elektráren • pozná výhody a nevýhody galvanických článků a akumulátorů • naučí se prezentovat pohybové, světelné tepelné a chemické účinky elektrického proudu • pochopí pojem elektrický spotřebič • seznámí se s pojmem schéma elektrického obvodu • naučí se zapojovat jednoduchý elektrický obvod a sestavovat složitější el. obvody • seznámí se s podstatou vedení el. proudu v kapalinách a plynech • seznámí se se zásadami bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči • naučí se, jak poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem • seznámí se se vznikem zkratu a pochopí jeho důsledky • pozná, kde vzniká magnetické pole a jaké vlastnosti mají magnetické indukční čáry • dozví se, co je to cívka a že při průchodu el. proudu vzniká uvnitř i vně magnetické pole	ELEKTRICKÉ A MAGNETICKÉ JEVY • elektrování třením • druhy elektrického náboje • model atomu • elektroskop a elektrometr • el. vodiče a izolanty • elektrické pole • tělesa v elektrickém poli • elektrický výboj, blesk • magnety a jejich vlastnosti • působení magnetu na tělesa • magnetická indukce • magnetické pole • magnetické pole země, kompas • elektrický proud a elektrické napětí • zdroje elektrického napětí • účinky elektrického proudu • elektrické spotřebiče • schéma elektrického obvodu • jednoduchý elektrický obvod, složitější • elektrický obvod • el. proud v kapalinách a plynech • bezpečnost při práci s elektřinou • zkrat • magnetické vlastnosti elektrického proudu • magnetické pole cívky • elektromagnet
--	---

• pochopí funkci elektromagnetu a pozná jejich využití v praxi	
--	--

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• pozná, že pohyb a klid těles je relativní • pochopí rozlišení posuvných a otáčivých pohybů • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • seznámí se s veličinou průměrná rychlost • pozná veličinu okamžitá rychlost a její směr • pozná principy měření rychlosti, získá představu tachometru, radaru, anemometru • rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný • získá dovednost kreslení grafů a zásady kreslení • pozná a dovede určit dráhu tělesa • rozšíří si dovednosti o výpočtu dráhy tělesa • osvojí si výpočet doby pohybu tělesa • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	POHYB • pohyb, posuvný a otáčivý pohyb • průměrná rychlost • okamžitá rychlost • měření rychlosti • rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • kreslení grafů • dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu • výpočet doby rovnoměrného pohybu
• pozná formy vzájemného působení těles • prohloubí si znalosti o vlastnostech síly • naučí se skládat rovnoběžné a různoběžné síly • naučí se nalézt výslednici • pochopí rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou • seznámí se s účinky setrvačnosti • seznámí se se změnou pohybu těles vlivem síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • seznámí se se zákonem akce a reakce • seznámí se s otáčivým účinkem síly • seznámí se s pojmem tlaková síla	VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ TĚLES • síla • skládání rovnoběžných a různoběžných sil • tíhová síla a těžiště • setrvačnost • síla a změny pohybu • akce a reakce • otáčivý účinek síly • tlak, tlaková síla • smykové tření • valivé tření a odpor prostředí

• pozná, co je smykové tření a třecí síla • pozná, co je valivé tření a odpor prostředí	
• připomene si vlastnosti kapalin a seznámí se s pojmem povrchové napětí • porozumí projevům teplotní anomálie v přírodě • seznámí se s pojmem kapilární jevy • seznámí se s účinky hydrostatického tlaku • pochopí princip spojených nádob • pochopí působení vztahové síly a naučí se formulovat Archimédův zákon • utřídí si poznatky o chování těles ponořených do kapaliny • porozumí Pascalovu zákonu a jeho aplikacím: hydraulický lis a hydraulický zvedák • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • získá představu o vlastnostech plynů • dozví se, jak vzniká atmosférický tlak • seznámí se s poznatkami o atmosféře • dokáže objasnit základní meteorologické prvky • pozná, proč i v plynech platí Archimédův zákon • seznámí se s pojmy vakuum, přetlak, podtlak • pozná, co je příčinou pohybu vzduchu	VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ • závislost hustoty kapaliny na teplotě • kapilární jevy • hydrostatický tlak • spojené nádoby • Archimédův zákon • plavání těles • Pascalův zákon • vlastnosti plynů • atmosférický tlak a jeho měření • atmosféra Země • základy meteorologie • Archimédův zákon pro plyny • přetlak, podtlak, vakuum • proudění vzduchu
• získá představu o šíření a zdrojích světla • využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí při řešení problémů a úloh • zpřesní si povědomí o pojmu stín a polostín • porozumí příčinám zatmění Slunce a Měsíce • zopakuje si fáze Měsíce a pochopí, jak souvisejí s přímočarým šířením světla • osvojí si poznatky o platnosti zákona odrazu • využívá zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh • osvojí si poznatky o zobrazení kulovými zrcadly • zopakuje si poznatek, že světlo se šíří	SVĚTLO • přímočaré šíření světla, rychlost světla • stín a polostín • zatmění Slunce a Měsíce • fáze Měsíce • odraz světla na rovinném zrcadle • kulová zrcadla • lom světla • čočky • zobrazení předmětů čočkami • oko • optické klamy • optické přístroje - užití čoček v praxi • rozklad světla hranolem, barvy

- v různých prostředích různou rychlostí • získá představu o lomu světla, najde ohnisko čočky • rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami • získá představu o zobrazení čočkami • rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití • osvojí si princip lidského oka • uvědomí si projevy optických klamů v každodenním životě • dokáže objasnit funkci lupy • získá představu o rozkladu bílého světla • seznámí se se vznikem barevného obrazu	
---	--

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• připomene si statické a dynamické působení sil • pozná, že práce jednoznačně necharakterizuje námahu, uvědomí si vliv času • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • seznámí se s nejdůležitější veličinou - energií • pozná smysl zavedení polohové a potencionální energie • pochopí rozdíl obou energií a jejich přeměnu • uvědomí si původ všech energií v jaderné energii Slunce • je veden k formulaci zákona zachování energie • uvědomí si nemožnost perpetua mobile • seznámí se s účinností a pozná veličinu příkon	PRÁCE, VÝKON, ENERGIE • práce • výkon • energie • polohová a pohybová energie • přeměna energie • zákon zachování energie • perpetuum mobile • účinnost
• seznámí se s pojmem jednoduché stroje • seznámí se s pevnou kladkou, volnou kladkou, kladkostrojem a kolem na hřídeli	JEDNODUCHÉ STROJE • páka • kladka, kolo na hřídeli • nakloněná rovina a šroub

• seznámí se s nakloněnou rovinou a šroubem	
• seznámí se s pojmem vnitřní energie tělesa • seznámí se s fyzikální veličinou - teplem • seznámí se s kalorimetrickou rovnicí • umí uvést příklady tepelných vodičů a tepelných izolantů • pozná způsoby šíření tepla prouděním a zářením • pochopí principy parní turbíny, zážehového a vznětového čtyřtakového spalovacího motoru • připomene si skupenství látek, dokáže charakterizovat amorfni látky • seznámí se s přeměnami skupenství • pozná podstatu přeměny skupenství • dozví se podstatu varu • pochopí pojmy sublimace a desublimace • seznámí se s pojmem síla pružnosti, rovnovážná poloha a výchylka • pochopí zvláštnosti kmitavých pohybů • seznámí se s pojmy tlumené kmity a rezonance	VNITŘNÍ ENERGIE TĚLESA • teplo • kalorimetrická rovnice • vedení tepla • šíření tepla • tepelné motory • skupenské přeměny • tání a tuhnutí • vypařování a kapalnění • var • sublimace a desublimace • vlastnosti pružných těles • kmitavý pohyb • kmitání pružných těles
• pochopí, co je to vlnění • naučí se rozlišovat vlnění podélné a příčné • seznámí se s pojmy zvuk, hluk a tón, se šířením zvuku a rychlostí jeho šíření • seznámí se s využitím ultrazvuku a infrazvuku • seznámí se s pojmy práh slyšitelnosti, práh bolesti a hladina intenzity zvuku • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí • seznámí se s principy záznamu a reprodukce zvuku	VLNĚNÍ • vlnění podélné a příčné • zvuk, zdroje zvuku • šíření zvuku • ultrazvuk, infrazvuk • vnímání zvuku, hlasitost • záznam a reprodukce zvuku
• pozná jednotku náboje - coulomb • pochopí souvislost elektrického proudu a elektrického náboje • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • seznámí se s ampérmetrem a naučí se	ELEKTRICKÝ NÁBOJ • elektrický proud a jeho příčiny • měření elektrického proudu • Ohmův zákon • elektrický odpor • závislost odporu na teplotě • zapojování rezistorů

jej zapojovat do obvodu • pozná souvislost veličin v Ohmově zákoně • naučí se používat voltmetr • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • seznámí se s rezistorem • pochopí příčinu růstu odporů kovových vodičů s rostoucí teplotou • naučí se základní pravidla pro určování výsledného odporu při sériově i paralelně zapojených rezistorech • zjistí, že se v životě běžně setkává s potenciometry • pozná veličinu vnitřní odpor zdroje • seznámí se s dvěma způsoby zapojování zdrojů elektrického proudu - paralelním a sériovým • uvědomí si údaje na štítcích el. spotřebičů - příkon • zopakuje si výhody elektrické energie • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • pozná principy základních elektrických spotřebičů • seznámí se s částmi tepelné a jaderné elektrárny	• reostat, potenciometr • vnitřní odpor zdroje • zapojování zdrojů elektrického proudu • výkon elektrického proudu • elektrická energie • jak pracují elektrické spotřebiče • výroba elektrické energie
--	---

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• pozná, že v magnetickém poli působí na vodič síla • pochopí, že dva rovnoběžné vodiče, kterými prochází elektrický proud, na sebe působí elektrodynamickými silami • seznámí se s veličinou magnetická indukce • pochopí, že změny magnetického pole způsobují elektrický proud • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí • pozná generátory elektrického napětí -	ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY • působení magnetického pole • vzájemné působení vodičů • magnetická indukce • elektromagnetická indukce • generátory elektrického napětí • vlastnosti střídavého proudu • kondenzátor a cívka • transformátory • třífázové napětí • elektromotory • elektromagnetické kmity • elektromagnetické vlny • bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči

alternátor a dynamo • zopakuje si určování periody a frekvence • seznámí se s funkcí kondenzátoru a cívky • seznámí se s činností transformátoru • seznámí se s třífázovým proudem a třífázovým napětím • seznámí se se základními typy elektromotorů • porozumí, jak vznikají elektromagnetické kmity • porozumí, jak úzce spolu souvisí elektrické a magnetické pole • seznámí se se zásadami bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními • pochopí, kdy dochází ke vzniku volného elektronu	• elektrony a díry
• seznámí se s činností termistorů a fotorezistorů • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • pochopí podstatu polovodičů typu P a N • pochopí fyzikální děje v PN přechodu • vytvoří si představu o činnosti fotodiody, svítivé diody • a polovodičového laseru • seznámí se s funkcí tranzistoru řízeného polem • seznámí se s bipolárním tranzistorem • seznámí se s historií vzniku integrovaných obvodů, čipů a procesorů • seznámí se se součástkami - tyristor, magnetorezistor, Zenerova dioda • zopakuje si význam pojmu signál	POLOVODIČE • vliv příměsí v polovodiči • PN přechod • diody a světlo • spínání tranzistorem • tranzistor jako zesilovač • integrované obvody • využití polovodičových součástek • jak pracuje rádio a televizor
• připomene si původní význam nukleonového čísla a Avogadrova čísla • pochopí kvantování fyzikálních veličin • seznámí se s dalšími druhy elektromagnetického vlnění • připomene si pojmy proton, neutron, nukleon, protonové a nukleonové číslo, nuklid • získá poznatky o jaderné síle • zjistí, že z látek vychází radioaktivní záření • pozná využití radioaktivity • seznámí se s pojmem ionizující záření, pozná jednotku sievert • naučí se rozlišovat jaderné reakce,	ATOM • historie objevu atomu a jeho struktury • Bohrov model atomu • záření z elektronového obalu • jádro atomu • jaderné síly • radioaktivita • využití radioaktivity • ochrana před zářením • jaderné reakce • řetězová reakce • jaderný reaktor • jaderná elektrárna • termonukleární reakce

pozná novou jednotku energie - elektronvolt • pochopí úlohu moderátoru i pojem kritická velikost • pozná základní součásti jaderného reaktoru • pozná části jaderné elektrárny • dozví se o jaderné syntéze	
• pochopí, jakými objekty a ději se zabývá astronomie • seznámí se s vrstvami na povrchu Slunce • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci • osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru • seznámí se s kamennými planetami Merkur, Venuše, Mars a měsíci Phobos a Deimos • seznámí se s plynnými planetami Jupiter, Saturn, Uran a Neptun • seznámí se s typem objektů ve sluneční soustavě - malými tělesy • osvojí si Keplerovy zákony, pozná novou jednotku délky - astronomickou jednotku • seznámí se s procesy probíhajícími při vzniku a vývoji hvězd • seznámí se se třemi možnými scénáři zániku hvězd - bílým trpaslíkem, neutronovou hvězdou a černou dírou • seznámí se s pojmem galaxie, eliptická a spirální galaxie, nepravidelná galaxie • seznámí se s pojmy hvězdný čas a sluneční čas • seznámí se s tím, co jsou souhvězdí • pochopí, proč se hvězdná obloha otáčí kolem hvězdy Polárky • pozná, že fyzika není dokončená vědní disciplína • pochopí historický vývoj fyziky • seznámí se s vývojem moderní fyziky • s významnými osobnostmi moderní fyziky	ASTRONOMIE • čím se zabývá astronomie • Slunce • kamenné planety • plynné planety • malá tělesa • Keplerovy zákony • vznik a vývoj hvězd • zánik hvězd • galaxie • sluneční a hvězdný čas • souhvězdí • vývoj fyziky

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- *poznávání* - získávání vlastního názoru na svět, tělesa a jevy v něm na základě postupného seznamování a poznávání fyzikálních zákonitostí, souvislostí a vlastností těles a jevů ve vesmíru
- *sebepoznání* - zjištění vlastních schopností a možností při poznávání fyzikálních těles, jevů a zákonů a jejich vzájemných vztahů
- *seberegulace* - schopnost vlastní kontroly, zachování klidu a rozvahy při řešení fyzikálních otázek a úloh, vytváření vlastního postoje a vztahu ke zkoumaným vlastnostem objektů a svého vlastního názoru na fyzikální vlastnosti, jevy, objekty a zákony
- *psychohygiena* – schopnost správného přístupu, časového rozvržení a postupu při řešení úloh a úkolů, čímž je možné zabránit případným stresovým a zátěžovým situacím a vyvarovat se nárazovitých odpovědí, jednání a zmatků v řešení fyzikálních i jiných problémů
- *kreativita* - schopnost samostatného řešení fyzikálních problémů, úkolů a úloh svým osobitým (originálním) způsobem a přístupem na základě zkušeností a vlastních úsudků, které byly vytvořeny během vlastního zkoumání věcí a získávání znalostí a zkušeností
- *mezilidské vztahy* – schopnost vyslechnutí jiných názorů a myšlenek, získávání postupů vedoucích k vzájemné spolupráci při řešení úloh, úkolů a poznávání či ověřování si fyzikálních zákonitostí, vlastností těles, dějů a jevů, též schopnost se na těchto poznáváních podílet společně s ostatními a budovat tak smysl pro týmovou spolupráci
- *komunikace* - schopnost správně si vzájemně předávat myšlenky, znalosti a zkušenosti a získávat rozšířený náhled na daný problém, úkol či věc, vzájemné vyjasnění návodů a konkrétních postupů při řešení úloh, zejména při laboratorním ověření fyzikálních jevů pomocí názorných pokusů
- *kooperace a kompetice* – schopnost vzájemné spolupráce v týmu, rozdělení si úkolů, jejich společné vyřešení a vzájemná podpora zdravé soutěživosti mezi sebou a snahy vyniknout samostatně jako jednotlivec či ve skupině zastupující tým, čímž se zesiluje individuální a týmová složka jednání
- *morální rozvoj* – vzájemná tolerance, schopnost přijmout názory druhého nebo je vyslechnout, schopnost rozmlouvat, nezasahovat do rozvoje druhého a dodržovat zásady slušného chování a úcty k druhému a to včetně případných chyb či omylů, kterých se druhý dopouští a v těchto směrech se společně podporovat

Výchova demokratického občana

- schopnost logického uvažování a analytického myšlení a jeho uplatnění v občanském životě, získání přehledu o zákonitostech a souvislostech fyziky s veřejným a politickým životem a uplatněním fyzikálních znalostí v praxi a v pracovním procesu
- schopnost diskuze a výměny názorů na bázi slušnosti a vzájemného porozumění a předávání si zkušeností, znalostí a myšlenek, což vede k dalšímu rozšíření obzorů a možností uplatnění fyzikálních znalostí v životě

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- získání znalosti fyzikálních pojmů, označení a historie fyziky v souvislosti s vývojem světa a světových dějin a jejich vlivu na vývoj člověka a jeho životní úrovně se všemi současnými fyzikálními vymoženostmi a výdobytky fyziky
- schopnost uplatnění na základě fyzikálních znalostí na celosvětovém trhu práce

Environmentální výchova

- získání znalosti o prostředí kolem nás, světě a vzájemných odlišnostech a spojitostech ve světě, budování lidských vztahů, vzájemné loajality, tolerance, úcty, schopnosti si pomoci, přátelství, kamarádství a vyloučení všech xenofobních, rasistických a jiných extrémních názorů, nálad či postojů
- využití fyzikálních znalostí k zamyšlení se postavení člověka ve světě, jeho zodpovědnosti vůči sobě samému, svému okolí, ostatním lidem, přírodě (zvířatům, rostlinám i neživé přírodě) a snahy o tvůrčí a zároveň ekologický postoj, který vede k zachování základních přirozených a lidských hodnot a smyslu pro ochranu druhých a přírody
- podpora aktivity a tvořivosti a vlastního přičinění žáka v hodinách fyziky na základě vytváření názoru o světě a jeho fyzikálních zákonitostech s ohledem na jeho osobitý náhled na fyziku a učení se schopnosti objasnit, vysvětlit a správně porozumět danému fyzikálnímu problému či tématu s možností prezentace tohoto názorů a myšlenek druhým např. formou referátu apod.

Mediální výchova

- schopnost vnímat okolní svět všemi smysly, vytvářet si správný přístup k poznávání a všem možnostem chápání světa kolem sebe na základě zrakových, sluchových, hmatových, citových a dalších smyslových vnímání a jejich vzájemné kontrole a ověřování si správnosti a pravdivosti těchto znalostí a zkušeností ve fyzice
- schopnost srovnat teoretické a praktické znalosti s jejich vzájemnými souvislostmi a vztahy, nalézt jejich odpovídající si vlastnosti a umět si je ověřit pomocí fyzikálních experimentů, pokusů či logické úvahy
- schopnost vnímání všech finančních aspektů fyzikálních výdobytků v dnešním světě a jejich možném uplatnění v praktickém životě

Multikulturní výchova

- schopnost respektování odlišnosti kultur a odlišných zvyků a pohledů různých národností a etnik, umět tyto odlišné názory a zvyky či zvláštnosti tolerovat, respektovat a chápat a vidět též jejich případný pozitivní přínos pro rozšíření si obzorů a zkušeností ve fyzikálních oblastech i v každodenním životě

Mezipředmětové vztahy

Matematika - matematická pravidla, vzorce, algoritmy a schopnost počítání a geometrické představivosti nacházejí bohaté uplatnění ve fyzice – zejména u fyzikálních veličin, ve fyzikálních vzorcích, zákonech, příkladech a jejich výpočtech, v nákresech a dalších schématech

Chemie - celá molekulární fyzika je základem chemie, která používá fyzikální veličiny a vztahy (hustota, molární veličiny apod.). Stejně tak i fyzika používá poznatky chemie ohledně vlastností látek a jejich chemických reakcí prvků, sloučenin a směsí a dále je rozšiřuje o další čistě fyzikální vlastnosti

Přírodopis - také v přírodopise se užívají fyzikální veličiny (např. frekvence tepu, rychlost zvířat, velikosti, objem, hustota hornin, elektrické a magnetické vlastnosti apod.), fyzika si z přírodopisu bere příklady, přírodopis zase fyzikální veličiny a vztahy

Český jazyk - s českým jazykem má fyzika vztah zejména v názvosloví a popisu některých těles a jevů a vlastností. I zde se rozvíjí komunikační schopnosti žáků, zejména při popisu fyz. jevů

Anglický jazyk - anglický jazyk je ve fyzice zastoupen díky značkám fyzikálních veličin a jejich názvů, které mají známé anglické termíny

Tělesná výchova - tělesná výchova slouží jako dobrý příklad pro mnoho fyzikálních témat zejména pro nauku o pohybu (mechaniku) a samotná tělesná výchova díky měření výšek, délek, času či rychlosti často využívá fyzikální přístroje, čímž je jasná přímá souvislost mezi těmito předměty, které se navzájem doplňují

Výtvarná výchova - i zde žáci aplikují fyzikální znalosti např. o světle, barvách, doplňují grafické znázornění a nákresy ve fyzice stejně jako prostorové modely, kde je potřeba výtvarné nadání a znalost techniky.

Hudební výchova - hudební výchova souvisí zejména s naukou o zvuku, kde hudba a hudební nástroje slouží jako dobrý příklad. Vyskytuje se zde hlasitost, frekvence, tempo a další fyzikální veličiny, jež je možné měřit

Výchova k občanství, Člověk a svět práce - v těchto předmětech nachází uplatnění fyzika zejména na praktických příkladech uplatnění strojů pro ulehčení síly nebo práce a využití fyzikálních vymožeností a výtvarných v běžném životě

Dějepis - dějepis využívá fyzikálních znalostí při zkoumání stáří některých věcí, zároveň je využívána astronomie, hodiny a kalendář, který souvisí s fyzikálními jevy a tělesy a jejich pravidelností

Zeměpis - fyzika v zeměpise je používána zejména pro určování polohy a času světového a také pro popis mnohých zeměpisných pojmů a objektů se využívá fyziky (fyzikálních veličin a vlastností či zákonů), jako např. magnetické pole Země, pohyby Země a světadílů, celkové příčiny tektonické činnosti apod.

Informatika - v informatice nachází fyzika uplatnění při popisu hardwarových komponent a vysvětlení jejich funkce, jelikož se u nich jedná o fyzikální přístroje a principy a také se užívá běžně fyzikálních veličin (např. rychlost tisku, teplota komponent, rychlost otáček ventilátorů, frekvence procesorů, svítivost monitorů atd.).

5.2.4.2 Název předmětu: CHEMIE

Charakteristika předmětu

Předmět chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku, a to v dotaci dvou hodin týdně. Výuka je doplňována laboratorními pracemi. V případě zájmu je nabídnut žákům volitelný předmět Chemická praktika s dotací dvouhodinového bloku jednou za 14 dní.

Cíle

- vytváření si představy o látkách, dějích a chemickém mikrosvětě
- dovednost dávat do souvislostí jednotlivé jevy
- pochopení jednotnosti vztahů v přírodě na základě chemických proměn a změn
- pochopení významu chemie pro život lidí
- prolínání učiva se znalostmi z přírodopisu a fyziky, je úzce spojeno i s předměty oboru Člověk a svět práce
- proces pozorování, popis, přesné formulování výsledků, vyvozování nových poznatků, shromažďování údajů z pokusů a vlastního pozorování
- rozvoj logického způsobu myšlení, vnímání příčiny a následku
- dovednost používat chemické nádobí a sestavovat jednoduché aparatury
- aplikace výsledků v nových situacích
- orientace v tzv. H a P – větách, rozpoznání piktogramů ve výstražných symbolech a pochopení jejich významu
- osvojování a dodržování pravidel bezpečnosti, a to nejen při laboratorních pracích, ale zejména pro poznatky důležité pro každodenní život

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• dodržuje pravidla bezpečnosti v chemické laboratoři i v běžném životě • vyhodnotí nebezpečnost látek	CHEMIE JAKO VĚDNÍ OBOR • zásady bezpečné práce • nebezpečné látky a přípravky: H a P – věty, výstražné symboly
• určuje vlastnosti látek, rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek • rozlišuje směsi a chemické látky • navrhne postupy a prakticky provede oddělování směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	VLASTNOSTI LÁTEK • směsi: různorodé a stejnorodé směsi, oddělování směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
• rozlišuje pojmy atom, molekula, sloučenina a prvek ve správných	ATOM, MOLEKULA, SLOUČENINA • stavba atomu, částicové složení

souvislostech • orientuje se v periodické soustavě prvků • rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti na základě umístění v PSP • rozliší a запиše chemickou rovnici reaktanty a produkty, uvede příklady důležitých chemických reakcí	látek • prvky • periodická soustava prvků • chemické sloučeniny, chemická vazba • chemická reakce: chemická rovnice, zákon zachování hmotnosti
• rozlišuje různé druhy vody, uvede příklady jejich výskytu a použití, zná příklady znečištění vody a vzduchu • zná složení vzduchu, orientuje se v pojmech ozonová vrstva, ozon	VZDUCH • složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva • voda: destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody • kyslík • vodík • halogeny
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin, hydroxidů a solí • zná bezpečné zacházení s kyselinami a hydroxidy • rozliší kyslíkaté a bezkyslíkaté kyseliny • ovládá názvosloví kyselin a zásad • chápe význam těchto látek pro životní prostředí • orientuje se na pH stupnici • změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • zná uplatnění neutralizace v praxi	KYSELINY, ZÁSADY • kyseliny - bezkyslíkaté, kyslíkaté, názvosloví kyselin, vlastnosti, použití • zásady: amoniak, hydroxidy - názvosloví, vlastnosti, použití • neutralizace • stanovení pH
• ovládá názvosloví halogenidů • zná praktický význam halogenidů	HALOGENIDY • halogenidy: názvosloví, vlastnosti a jejich použití
• zná použití a význam vybraných oxidů a sulfidů • ovládá názvosloví oxidů sulfidů • chápe význam těchto látek pro životní prostředí	OXIDY, SULFIDY • oxidy: názvosloví, vlastnosti a jejich použití • sulfidy: názvosloví, vlastnosti a jejich použití
• rozpozná vybrané kovy a polokovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	POLOKOVY, KOVY • polokovy • kovy
• vysvětlí význam těžby uhlí a její vliv na životní prostředí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie prostředí • vysvětlí použití ropy a její význam jako strategické suroviny, uvede příklady	UHLÍK • uhlík • paliva: uhlí, zemní plyn, ropa

produktů průmyslového zpracování ropy	
- zná zdroje uhlovodíků a jejich vlastnosti - rozliší nejjednodušší uhlovodíky	UHLOVODÍKY: - alkany, alkeny, alkyny - areny, aromatické uhlovodíky

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvíjení schopnosti poznávat nové věci
- řešení problémů
- zodpovědné chování v běžných i v mimořádných situacích
- dovednost rozhodnout se

Výchova demokratického občana

- dodržování stanovených pravidel

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- svět nás zajímá - zdroje surovin, energie

Multikulturní výchova

- významné osobnosti z oblasti vývoje chemie - Lomonosov, Mendělejev

Environmentální výchova

- podmínky života
- lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí – vliv chemického průmyslu a využívání chemických prostředků, pozitivní i negativní působení běžně používaných výrobků chemického průmyslu

Mediální výchova

- tvorba sdělení
- práce v realizačním týmu
- interpretace mediálních sdělení
- srovnání obsahu mediálního sdělení s realitou

Mezipředmětové vztahy

Fyzika - stavba atomu, polokovy jako polovodiče, výroba čipů

Matematika - zápis a úprava rovnic, algoritmus pro tvoření vzorců

Přírodopis - Mg v rostlinách, vznik fosilních paliv

Zeměpis - těžba uhlí, ropy a rud, LPG - význam pro dopravu, chemické závody v ČR a jejich produkce

Výchova ke zdraví – význam fluoru, jodu v lékařství, konzumace alkoholu dětmi, chemické složení mýdla a ostatních běžně používaných hygienických prostředků

Český jazyk – vytváření a prezentace referátů a projektů

Anglický jazyk - pojmy převzaté z angličtiny

Dějepis – zneužití chemických látek ve válce (Cl jako fosgen), alchymie, moderní věda

Výchova k občanství - problematika alkoholismu

Člověk a svět práce – ochrana člověka za mimořádných událostí – chemické havárie, zdroje a využití pohonných hmot, LPG, zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami, důležitost dodržování informací H- a P- věty na výrobcích chemického průmyslu používaných v každodenním životě

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- dovede pracovat s periodickou soustavou prvků - zná příklady separací látek z různých směsí - zná algoritmy tvoření vzorců solí - vysvětlí jejich vliv na životní prostředí	ANORGANICKÁ CHEMIE - opakování učiva 8. ročníku - anorganická chemie, názvosloví - organická chemie, názvosloví - solí bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin – názvosloví, využití - solí a životní prostředí
- rozlišuje vybrané deriváty uhlovodíků - zná jejich zdroje a užití - orientuje se v problematice alkoholismu - orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí	DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ - deriváty uhlovodíků - dělení - příklady v praxi významných alkoholů - plasty a syntetická vlákna - průmyslová hnojiva - detergenty, insekticidy, pesticidy
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - umí počítat molární hmotnosti sloučenin - vymezí základní vztah pro výpočet látkové koncentrace - rozumí pojmům koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený roztok	- chemická reakce - chemické výpočty - koncentrace roztoku
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemické reakce v praxi - zná pojem látkové množství, jednotka	CHEMICKÉ REAKCE faktory ovlivňující průběh chemické reakce (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátory)
- umí na základě změn oxidačních čísel vymezit redukci a oxidaci - zapisuje redoxní reakce - zná podmínky hoření - umí správně zvolit a použít hasicí přístroje	REDOXNÍ DĚJE - hoření - koroze - Beketova řada napětí

• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • zná projevy koroze a ochrany před ní	
• chápe význam tuků pro člověka • uvede příklady tuků, sacharidů a bílkovin v potravě • zná základní zástupce monosacharidů, di a polysacharidů • zná význam a výskyt bílkovin, jejich funkce a strukturu	PŘÍRODNÍ LÁTKY • zdroje, vlastnosti, funkce • tuky • sacharidy • bílkoviny
• zná různé typy kvašení a jejich produkty	DÝCHÁNÍ, KVAŠENÍ
• rozumí významu DNA • pozná vitamíny rozpustné ve vodě a v tucích • vysvětlí jejich význam pro zdraví člověka • vysvětlí význam hormonů v lidském těle	NUKLEOVÉ KYSELINY, VITAMÍNY, HORMONY
• vysvětlí vlastnosti a účinky měkké a tvrdé drogy, vznik, nebezpečí a následky závislosti, možnost léčby • orientuje se v základních kategoriích léčiv	LÉČIVA A NÁVYKOVÉ LÁTKY • alkaloidy • měkké drogy • tvrdé drogy
• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	CHEMICKÝ PRŮMYSL • alternativní zdroje energie • chemický průmysl v ČR • výrobky chemického průmyslu a jejich užití, recyklace surovin

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvíjení schopnosti poznávat nové věci
- řešení problémů
- zodpovědné chování v běžných i v mimořádných situacích
- dovednost rozhodnout se

Výchova demokratického občana

- dodržování stanovených pravidel

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- svět nás zajímá - zdroje surovin, energie

Multikulturní výchova

- významné osobnosti z oblasti vývoje chemie - Lomonosov, Mendělejev

Environmentální výchova

- podmínky života
- lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí – vliv chemického průmyslu a využívání chemických prostředků, pozitivní i negativní působení běžně používaných výrobků chemického průmyslu

Mediální výchova

- tvorba sdělení
- práce v realizačním týmu
- interpretace mediálních sdělení
- srovnání obsahu mediálního sdělení s realitou

Mezipředmětové vztahy

Fyzika – elektrolýza, užití galvanického článku, molární hmotnost, energie a její zdroje, druhy elektráren, alternativní zdroje energie, chladicí činidla

Matematika - chemické výpočty, práce s tabulkami, zápis chemických rovnic - algoritmus řešení, algoritmy při tvoření vzorců

Přírodopis - ochrana životního prostředí - SO_2 , CO_2 , fotosyntéza, chlorofyl, čistota ovzduší, dýchání, genetická modifikace, tělesná teplota, vznik ložisek fosilních paliv

Zeměpis – čistota životního prostředí, chemický průmysl v ČR – výrobky, dopad na prostředí, místa těžby surovin, oblasti pěstování drog ve světě

Výchova ke zdraví - sacharidy - diabetes, cholesterol - civilizační choroby, AIDS, genetika, kouření, užívání měkkých a tvrdých drog, pravidla první pomoci

Český jazyk – odborné pojmy a slangové názvy drog, povídka Den bez energie

Dějepis – světově významní představitelé moderní chemie, zneužití chemických látek v období 2. světové války a použití chemických zbraní ve 20. století

Výchova k občanství - DNA v kriminalistice, nebezpečí měkkých a tvrdých drog

Člověk a svět práce - lipidy - tuky, oleje, vosky a jejich využití, biopotraviny, chemie v domácnosti

5.2.4.3 Název předmětu: PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6. - 8. ročníku, v 9. ročníku pak 1 hodinu týdně. Do výuky jsou zahrnuty laboratorní práce, vycházky do přírody, projekty, popř. exkurze. Od 7. ročníku je žákům nabídnut volitelný předmět Biologická praktika.

Cíle

- vytvořit u žáků vnímání přírody jako součásti každodenního života a náhled na vzájemné vztahy organismů a všeho živého

- vést žáky k pochopení významu i těch nejmenších organismů a vědět, kdy jsou nebezpeční a kdy naopak nenahraditelní
- ochrana přírody na základě vlastního poznání, tolerance a ohleduplnosti
- mít rád přírodu
- vzbudit u žáků zájem o vše živé, pochopit sebe jako součást přírody a uvědomit si roli jedince i celé společnosti v otázkách ochrany přírody
- podpora žáků v harmonickém soužití s rostlinami a živočichy
- apelovat na žáky, aby častěji podnikali vycházky a „průzkumy“ světem přírody
- naučit žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat, pracovat s literaturou, obrazovým materiálem a dalšími informačními zdroji (učebnice, atlasy, klíče, encyklopedie, populárně naučné časopisy, fotografie, mikrosnímky, grafy, Internet)
- uvádět poznatky do souvislostí, propojovat je do širších celků z různých vzdělávacích oblastí
- "naučit se člověka" - stavbu lidského těla, význam a funkce jednotlivých orgánů, ale především dát dostatek podkladů k utváření zdravého životního stylu, k péči a ochraně lidského zdraví, k pěstování pocitu zodpovědnosti za svůj život
- osvojení znalostí o lidských plemenech a uznání práva všech lidí na život
- názorné ukázky probíraných tematických celků
- učivo doprovázet a demonstrovat ukázkami živých přírodnin, modelů přírodnin, obrázky, fotografiemi, mikrosnímky, schémata, nástěnnými obrazy, videoprojekcí apod.
- vytvořit si konkrétní představu o daném organismu nebo ději, usnadnění orientace v dané problematice zapojením všech smyslů a přiblížením přírody každodenním reálným situacím
- spojitost s výukou zeměpisu, chemie, výchovy ke zdraví a výchovy k občanství – schopnost hodnocení vlivu člověka a jeho činnosti na přírodu
- orientace v problematice ochrany životního prostředí
- pochopení hesla "Mysli globálně, jednej lokálně"

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• objasní, co tvoří sluneční soustavu • popíše vývoj života na Zemi a co ho ovlivnilo • vysvětlí, proč se živé organismy začaly vyvíjet ve vodě • uvede jednotlivé sféry Země a vysvětlí jejich význam pro život na Zemi • orientuje se v jednotlivých geologických etapách vývoje Země	PLANETA ZEMĚ • vznik a stavba • vznik života na Zemi, teorie vzniku života na Zemi • význam vody a teploty pro vznik života na Zemi • vývoj organismů na Zemi: prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrthory
• rozliší základní projevy a podmínky	PROJEVY A PODMÍNKY ŽIVOTA

- existence živých organismů - dokáže vysvětlit princip fotosyntézy, podstatu dýchání a přijímání potravy u organismů - vysvětlí rozdíl mezi organickými a anorganickými látkami - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	
- chápe podstatu potravních vztahů a řetězců v různých ekosystémech, zhodnotí jejich význam a dokáže uvést příklady - zná a vysvětlí na příkladech soužití dvou organismů (symbióza, predace, parazitismus) - zhodnotí význam rozmanitosti prostředí na výskyt organismů na Zemi - získá povědomí o základních metodách a přístrojích ke zkoumání přírody	VZTAHY MEZI ORGANISMY - rozmanitost přírody a její význam - zkoumání přírody, mikroskop
- porovná rostlinnou a živočišnou buňku, uvede shodné a odlišné znaky mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - chápe základní odlišnost mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy - odvodí rozdělení organismů na rostliny, houby a živočichy - uvede příklady orgánů rostlin a živočichů a jaký pro ně mají význam	BUŇKA - základní stavební a funkční jednotka organismů - rostlinná a živočišná buňka – srovnání - jednobuněčné x mnohobuněčné organismy
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - chápe, že viry a bakterie mohou být původci mnoha závažných onemocnění - uvědomuje si, že některé bakterie mohou být pro přírodu a člověka prospěšné - uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění - zná způsoby ochrany před virovými a bakteriálními nákazami - vysvětlí význam bakterií a sinic v potravním řetězci	VIRY - parazité v hostitelských buňkách - viry - původci nakažlivých onemocnění, epidemie, pandemie BAKTERIE A SINICE - bakterie - význam v potravních vztazích a koloběhu látek v přírodě, „užitečné“ bakterie - cizopasně bakterie, původci nakažlivých onemocnění - sinice - „vodní květ“
uvědomuje si, že mezi houby nepatří jenom kloboukatí zástupci, ale že jde o rozmanitou skupinu organismů	HOUBY houby bez plodnic (plísňe, kvasinky)

s významnými zástupci, kteří nemusí tvořit plodnice • umí zhodnotit význam plísní a kvasinek pro přírodu a člověka (rozkladači, antibiotika, výroba plísňových sýrů, kvašení, kynutí těsta apod.) • rozpozná běžné druhy našich jedlých, nejedlých a jedovatých hub podle jejich charakteristických znaků • zná zásady sběru hub a první pomoc při otravě houbami • objasní výskyt a význam lišejníků v přírodě, chápe jejich význam v přírodě • laboratorní práce: pozorování mikroskopických hub - plísní, kvasinek, práce s atlasem hub	• pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • houby s plodnicemi: stavba těla, význam, výskyt, zásady sběru, konzumace, zásady PP při otravě • nejznámější zástupci • lišejníky: výskyt a význam pro člověka i v ekosystému
• uvede charakteristické znaky jednotlivých skupin bezobratlých živočichů • porovná vnější a vnitřní stavbu těla jednotlivých skupin bezobratlých, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané • živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů	STAVBA ŽIVOČIŠNÉHO TĚLA • živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy • stavba a funkce jednotlivých orgánů a částí těla
• v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí hospodářský význam bezobratlých živočichů pro člověka • laboratorní práce: pozorování prvoků, schránky měkkýšů	BEZOBRATLÍ • jejich významní zástupci: prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci • znaky, vnější a vnitřní stavba těla • význam bezobratlých živočichů v potravním řetězci i pro člověka (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy) • rozšíření a ochrana bezobratlých živočichů

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova

- základní podmínky a projevy života
- ekosystémy
- vztah člověka k přírodnímu prostředí
- ochrana ohrožených druhů živočichů
- invazní druhy

Mediální výchova

- práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (Internet, tisk, přírodopisné dokumenty a pořady v TV, encyklopedie, časopisy apod.)
- nové zdroje informací a aktivní práce s nimi
- vyhledávání materiálů a novinek z médií, ověřování věrohodnosti
- analýza a syntéza vlastních poznatků
- kritické myšlení

Výchova demokratického občana

- vztah k přírodě a k životnímu prostředí
- aktivní účast na jeho tvorbě
- lidské aktivity a životní prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- zvířecí a lidská komunikace
- evoluce lidské a zvířecí komunikace
- seberegulace lidského jednání z hlediska vztahu člověk - příroda

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - nácvik čtení odborného textu, úprava a vedení sešitu, kontrola úpravy sešitu, velká a malá písmena - psaní názvů rostlin a živočichů, zážitkové čtení

a naslouchání, přísloví a rčení obsahující názvy rostlin, hub a zvířat

Matematika - výpočet celkového zvětšení mikroskopu při práci s mikroskopem, výpočty související s rozmnožováním bakterií

Fyzika - vesmír, vesmírná tělesa

Zeměpis - planety Sluneční soustavy, přírodní obraz Země, stavba zemského tělesa, poloměr Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, sféry Země (biosféra, atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra), rozšíření jednotlivých skupin organismů – práce s mapou

Chemie - organické a anorganické látky, obsah vody v organismech, fotosyntéza, dýchání, insekticidy, schránky bezobratlých živočichů (Ca, Si, CaCO₃)

Výtvarná výchova - náčrt stavby Země, náčrt rostlinné a živočišné buňky, náčrt stavby těla jednobuněčných a mnohobuněčných organismů

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• uvede charakteristické znaky hmyzu s proměnou dokonalou, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • porovná jejich vnější a vnitřní stavbu těla s ostatními skupinami bezobratlých • určuje vybrané druhy hmyzu s proměnou dokonalou a rozpozná je	HMYZ S PROMĚNOU DOKONALOU • stavba těla, charakteristické znaky, význam a funkce základních orgánů hmyzího těla • významní zástupci hmyzu na území ČR, poznávání vybraných zástupců (hospodářsky a epidemiologicky)

- podle charakteristických znaků - zhodnotí hospodářský význam hmyzu pro člověka	významné druhy) význam hmyzu v přírodě, v potravních řetězcích i pro člověka
- vysvětlí rozdíl mezi bezobratlými a obratlovci - vyjmenuje a vysvětlí společné znaky všech strunatců	STRUNATCI - podkmen obratlovci - rozdíly mezi bezobratlými a obratlovci - znaky a stavba těla strunatců
- porovná vnější a vnitřní stavbu těla paryb a ryb za použití osvojené terminologie - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže vysvětlit, čím se paryby liší od ryb - vysvětlí přizpůsobení paryb a ryb vodnímu prostředí - zná a pozná vybrané zástupce paryb a ryb, rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní zástupce - chápe význam ryb v potravě člověka - uplatňuje znalosti o rybách, jejich lovu a ochraně ŽP	PARYBY - žraloci, rejnoci (stavba těla, významní zástupci) RYBY - stavba těla ryb funkce orgánů jejich ŽP - nejrozšířenější druhy
- vysvětlí rozdíl mezi obojživelníky a rybami, chápe vývojové zdokonalování - popíše vnější a vnitřní stavbu těla obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků suchozemskému prostředí, vazba rozmnožování na vodní prostředí - objasní zásady ochrany obojživelníků - rozpozná nejznámější zástupce našich obojživelníků	OBOJŽIVELNÍCI - ocasatí a bezocasí obojživelníci - znaky, vývoj, stavba těla a jejich životní prostředí (přechod z vody na souš) - naši zástupci
- porovná znaky dnešních plazů s praještěry - chápe druhohory jako věk plazů - objasní plné přizpůsobení plazů životu na souši včetně jejich rozmnožování - rozpozná společné a odlišné znaky ještěřů a hadů a jejich zástupce na našem území - získá základní informace o cizokrajných plazech (želvách, krokodýlech, ještěrech a hadech) a možnostech jejich chovu v teráriích	PLAZI - stavba těla plazů a jejich třídění - životní prostředí plazů - rozdíly mezi jednotlivými skupinami plazů (ještěři, hadi, želvy, krokodýli) - naši i cizokrajní zástupci - ochrana plazů - první pomoc při uštknutí hadem
- chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - umí popsat vnější a vnitřní stavbu ptačího těla, charakteristické znaky	PTÁCI - stavba těla ptáků, adaptace k létání - etologie ptáků, hlasové projevy - jednotlivé druhy dle biotopů

ptáků • orientuje se v problematice hnízdění, krmení, tahu, hlasových projevů apod. • umí rozpoznat nejznámější zástupce ptáků a dokáže je podle charakteristických znaků zařadit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, sovy, hrabaví atd.) • zná zástupce tažných a přezimujících ptáků • zařadí vybrané druhy ptáků do příslušných řádů	(přizpůsobení prostředí) • nejznámější řády a zástupci
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • má základní představu o rozmanitosti rostlinné říše, jejím členění i prostředí, ve kterém se jednotlivé druhy vyskytují • umí vysvětlit význam výtrusných rostlin (mechů, plavuní, přesliček a kapradin) v přírodě • vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami • objasní význam a funkce jednotlivých částí rostlinného těla • pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin	BOTANIKA - BIOLOGIE ROSTLIN • rostlinná buňka, základní princip fotosyntézy • systém rostlin - nižší a vyšší rostliny - řasy • výtrusné rostliny - mechorosty, kapraďorosty (plavuně, přesličky, kapradiny) • stavba rostlinného těla • morfologie rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod), význam jednotlivých částí těla
• pracuje s pojmem ekosystém a uvědomuje si odlišnosti ekosystémů na Zemi • zná význam lesa a způsoby jeho ochrany • uvede příklady organismů, které jsou typické pro lesní prostředí • umí rozlišit typy lesů podle zastoupení listnatých a jehličnatých stromů • vysvětlí význam lučních porostů, dokáže popsat dynamiku tohoto ekosystému v závislosti na činnosti člověka • uvede příklady organismů luk a pastvin • uvědomuje si rozmanitost pevninských vod a mokřadů včetně společenstev, které je obývají • chápe, že voda je nezbytnou součástí života, usiluje o ochranu čistoty vody v každodenních činnostech	EKOSYSTÉMY • ekosystém les • ekosystém louka, pastvina • ekosystémy vod a mokřadů

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova

- ekosystémy a společenstva (lesy, vody, louky, pastviny, pole, sídelní aglomerace apod.) a jejich ochrana
- vztah člověka k přírodnímu prostředí
- zákonem chráněné taxonomické jednotky a zástupci obratlovců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) a rostlin (výtrusné a semenné) u nás i ve světě
- ochrana přírody
- vliv havárií ropných tankerů na život v mořích
- důsledky nedodržování mezinárodních dohod týkajících se lovu ryb, ochrana vod, invazní druhy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- svět nás zajímá
- cizokrajní zástupci jednotlivých taxonomických skupin obratlovců
- cizokrajné rostliny

Mediální výchova

- práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (Internet, tisk, přírodopisné dokumenty a pořady v TV, encyklopedie, časopisy apod.)
- nové zdroje informací a aktivní práce s nimi
- vyhledávání materiálů a novinek z médií
- ověřování věrohodnosti, analýza a syntéza vlastních poznatků

Výchova demokratického občana

- vztah k přírodě a k životnímu prostředí
- aktivní účast na jeho tvorbě
- lidské aktivity a životní prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- zvířecí a lidská komunikace
- seberegulace lidského jednání z hlediska vztahu člověk - příroda

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - čtení odborného textu, výtah z odborného textu, zpracování referátu na dané téma, zážitkové čtení a naslouchání, velká a malá písmena - psaní názvů rostlin a živočichů, přísloví a rčení obsahující názvy zvířat a rostlin

Matematika - osová a středová souměrnost

Zeměpis - rozšíření jednotlivých skupin organismů (obratlovců a vyšších rostlin) na Zemi – práce s mapou, přírodní krajiny, vodní (mořské, sladkovodní – stojaté, tekoucí vody) a suchozemské prostředí, salinita mořské vody, rybníkářské oblasti v ČR, migrace, tažné ryby, tahy ptáků, invazivní druhy, přesličky, plavuně, kapradiny – ložiska černého uhlí

Dějepis - počátky českého rybníkářství v Čechách, vyobrazení různých druhů ptáků na historických erbech a městských znacích - význam

Fyzika - měření tělesné teploty, jednotky teploty, parejnek – elektrický náboj, hmotnost významných obratlovců

Chemie - fotosyntéza, dýchání, kyselost a zásaditost půdy, celulóza

Výtvarná výchova - nákres vnitřní stavby těla jednotlivých skupin obratlovců, nákresy jednotlivých rostlinných orgánů

Hudební výchova - písně obsahující názvy rostlin a zvířat (př: Pásla husy pode dvorem, Andulko šafářová, Usnul vrabec za komínem atd.)

Člověk a svět práce - příprava pokrmů z ryb, možnosti

zpracování ryb (mražení, uzení, marinování, solení, sušení apod.), ovoce, zelenina, koření, nápoje, luštěniny v potravě, obiloviny

Výchova ke zdraví - zdravá strava, rybí maso, rybí tuk - zdroj vitamínu D, drůbeží maso, ovoce a zelenina - zdroje různých vitamínů, kvetení rostlin - pylové alergie, léčivé rostliny - léčitelství, přírodní medicína, listy tabáku - nikotin, návykové látky

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- je schopen odvodit rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami, uvede konkrétní příklady - uvede příklady běžných jehličnanů a jejich hospodářský význam	NAHOSEMENNÉ ROSTLINY hospodářský význam a využití jehličnanů, nejznámější zástupci na území ČR
- rozliší mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami - rozliší podle morfologických znaků základní systematické skupiny (čeledi) rostlin, zná významné zástupce hospodářsky významných čeledí - zná příklady a využití kulturních plodin - dokáže uvést příklady léčivých rostlin, rostlin pěstovaných jako zelenina, ovoce, pochutiny, olejnin, okrasné rostliny, jedovaté rostliny apod. - umí pracovat s botanickými atlasy a zjednodušenými klíči rostlin, určuje význačné zástupce - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - Laboratorní práce: stavba rostlinného těla	KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY - jednoděložné x dvouděložné rostliny - hospodářsky významné čeledi krytosemenných rostlin, zařazování běžných druhů do systému - využití hospodářsky významných zástupců krytosemenných rostlin - význam rostlin a jejich ochrana
- umí charakterizovat savce a popsat stavbu jejich těla - chápe savce jako vrchol evolučního vývoje obratlovců - na příkladech porovná přizpůsobení	SAVCI - znaky a charakteristika savců, stavba těla savců - přizpůsobení různých druhů savců na odlišná životní prostředí

různých druhů savců odlišným životním podmínkám a způsobu života • zná základy původu a vývoje savců • získá přehled o hlavních skupinách savců, uplatňuje znalosti o jednotlivých řádech, pozná vybrané zástupce • chápe význam savců v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému • získá základní informace o rozšíření savců na planetě Zemi a jejich ochraně • objasní základní principy etologie savců • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• původ, vývoj a rozdělení savců • významné řády savců, zástupci savců u nás a ve světě • rozšíření savců na Zemi, hospodářsky a epidemiologicky významné druhy • péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů • etologie savců • význam a ochrana savců, kriticky ohrožené druhy savců
• dokáže charakterizovat vybrané vědy o člověku, umí jejich názvy používat • rozpozná shodné a odlišné znaky mezi savci (lidoopy) a člověkem • umí člověka zařadit do živočišné říše a charakterizovat biologické znaky lidského druhu • chápe původ a vývoj člověka jako živočišného druhu, společenského tvora, rozumí pojům hominizace a sapientace • chápe buněčnou stavbu lidského těla, zná funkce jednotlivých tkání, umí vysvětlit pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus • vysvětlí, porovná a uplatňuje základní znalosti o stavbě lidského těla, o jednotlivých orgánových soustavách • seznámí se a vysvětlí původ vad a onemocnění jednotlivých orgánových soustav • umí použít znalosti o pohybově-opěrné soustavě, dovede pojmenovat základní kosti a svaly v lidském těle • zná složení krve a funkce jednotlivých složek krve, popíše stavbu srdce a rozlišuje různé druhy cév, umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy, zná příčiny nemocí oběhové soustavy a jejich prevenci • umí pojmenovat a popsat jednotlivé části dýchací soustavy, popíše cestu vzduchu do plic, vysvětlí její činnost v klidovém stavu i při zátěži • dovede vysvětlit, jakým způsobem tělo získává energii, umí pojmenovat a popsat jednotlivé části trávicí soustavy, zná jejich význam a funkci,	BIOLOGIE ČLOVĚKA • vědy o člověku • odlišnost člověka od ostatních savců • člověk v systému • původ a vývoj člověka • tkáně • orgánové soustavy lidského těla • anatomie a fyziologie pohybu (kosterní a svalová s.), vady opěrné soustavy • anatomie a fyziologie oběhové soustavy (krev, srdce, krevní oběh, imunita), nemoci oběhového systému • anatomie a fyziologie dýchací soustavy, onemocnění dýchací soustavy • anatomie a fyziologie trávicí soustavy (osud sousta, živiny) • situace ohrožující zdraví člověka, prevence úrazů, epidemie • pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

popíše cestu sousta trávicí trubici • Praktické cvičení: měření dechové a tepové frekvence, krevního tlaku, objemu plic, správné držení těla apod.	
---	--

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova

- vztah člověka k přírodnímu prostředí
- ochrana přírody
- zákonem chráněné skupiny a zástupci savců u nás i ve světě
- kožešinová zvěř - lov a ochrana
- nezákonný lov velryb (legislativa, ekologičtí aktivisté a jejich činnost)
- problematika pytláctví u nás i ve světě
- vlivy člověka na jednotlivé biomy
- principy udržitelného rozvoje společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- cizokrajní zástupci jednotlivých skupin savců
- nemoci typické pro rozvojové země (s důrazem na problematiku AIDS)
- humanitární pomoc a organizace
- epidemie a pandemie ve světě

Multikulturní výchova

- lidská plemena a jejich regionalizace
- etnický původ
- spolupráce lidí různých národů

Mediální výchova

- práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (Internet, tisk, přírodopisné dokumenty a pořady v TV, encyklopedie, populárně-naučné časopisy apod.)
- nové zdroje informací a aktivní práce s nimi
- vyhledávání materiálů a novinek z médií
- ověřování věrohodnosti
- analýza a syntéza vlastních poznatků

Výchova demokratického občana

- vztah k přírodě a k životnímu prostředí
- aktivní účast na jeho tvorbě
- lidské aktivity a životní prostředí
- apartheid, N. R. Mandela

Osobnostní a sociální výchova

- zvířecí a lidská komunikace
- dorozumívání zvířat (pomocí feromonů, kontaktní a distanční typy savců)
- kam patříme - člověk = tvor společenský
- evoluční vývoj člověka,

- rozvoj komunikace, formy komunikace, vývoj komunikačních prostředků,
- psychohygiena (pozitivní myšlení, zvládání stresových situací)

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - čtení odborného textu, výtah z odborného textu, zpracování referátu na dané téma, zážitkové čtení a naslouchání (např. E Štorch – Lovci mamutů, Bronzový poklad)

Matematika - výpočet dechové a tepové frekvence, minutového srdečního oběhu

Zeměpis - rozšíření jednotlivých skupin savců na Zemi – přírodní krajiny a regiony světa, práce s mapou, světové národní parky, rozmístění obyvatelstva, migrace, plodnost, porodnost, přirozený přírůstek, úmrtnost, střední délka života

Dějepis - historický význam některých savců (př. koně, psi), domestikace, původ a vývoj člověka, antropologie, život pravěkých lidí na našem území, kultura, vykopávky, naleziště, rod, kmen, národ

Fyzika - hmotnost významných savců, hmotnost jednotlivých orgánových soustav, klouby – páka, rotace, elektrická aktivita srdce – EKG, rentgen, energetická hodnota potravin – jednotky energie, zákon zachování energie, přeměna energie, zvuk, vlnová délka, čočka, spojka, rozptylka, ohnisková vzdálenost

Chemie - organické a anorganické látky, dýchání, složení vzduchu, chemické a fyzikální vlastnosti kyslíku, enzymy, oxidace, chemické zpracování potravy, cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny, metabolismus živin, princip filtrace

Výtvarná výchova - nákres vnitřní a vnější stavby těla savců a člověka, nákresy jednotlivých orgánů a orgánových soustav

Hudební výchova - dechové hudební nástroje, hudební sluch

Tělesná výchova - význam sportu a pohybových aktivit v životě člověka, posilování, udržování kondice, rovnováha a koordinace pohybu, součinnost všech orgánů lidského těla, pohybově-opěrný aparát těla, nácvik správného držení těla při stání a sezení, fitness centra, adrenalinové sporty

Člověk a svět práce - příprava pokrmů z vepřového a hovězího masa, možnosti jejich zpracování, degustace, příklady využití léčivých rostlin v lidovém lékařství

Výchova ke zdraví - ochrana a péče o lidské zdraví, utváření zdravého životního stylu, rizika ohrožující lidské zdraví a jejich prevence, zásady zdravé výživy, potravní pyramida, zdroje jednotlivých složek potravy, poruchy příjmu potravy, pitný režim, vegetariánství, pohybové aktivity a kondice, hygiena a hygienické návyky, zásady první pomoci, nemoci člověka a prevence civilizačních chorob, přenos infekčních chorob, psychické zdraví člověka, alergie, anabolické steroidy, doping

ve sportu, dárčovství krve, prevence cévních chorob, péče o kůži (UV záření a ochrana kůže), prevence rakoviny kůže, cukrovka – diabetické výrobky, sexuální výchova (pohlavní orgány muže a ženy, antikoncepční metody, pohlavně přenosné choroby, rizika prostituce, výběr sexuálního partnera, nechtěné těhotenství, pohlavní zneužívání, zázrak zrození, péče o potomstvo, období lidského života, strom života, prevence dědičných chorob, genetické poradny, umělé oplodnění), návykové látky a jejich nebezpečí, psychohygiena, workoholismus, hygienické zásady chovu drobných hlodavců v domácnosti, nemoci přenášené savci (př. vzteklna, tasemnice, hlísti, škrkavky apod.)

Výchova k občanství - všeobecná deklarace lidských práv, spolupráce lidí různých národností, dárcovství krve, dárcovství krevní plazmy, handicapovaní lidé (tělesná, zraková, sluchová postižení apod.), odpovědnost za své jednání.

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- chápe princip a smysl vylučovací soustavy pro lidské tělo, dokáže popsat funkci ledvin - zná nejběžnější nemoci a vady vylučovací soustavy, orientuje se v prevenci těchto nemocí - zná stavbu a funkci kožní soustavy, chápe kůži jako důležitou bariéru v rámci ochrany těla - zná stavbu nervové soustavy, vysvětlí její činnost, dokáže popsat nervovou buňku (neuron), dokáže uvést jednotlivé části mozku a jejich význam, získá přehled o nejčastějších onemocněních a úrazech CNS - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - získá přehled o nejdůležitějších hormonech a jejich vlivu na řízení lidského organismu - umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy, zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob a různé metody antikoncepce - orientuje se ve vývoji plodu, dokáže charakterizovat jednotlivá období nitroděložního vývoje, uvědomuje si odpovědné chování rodičů - porovnává a uvědomuje si fyzické a psychické změny organismu při dospívání, uvědomuje si vazbu na okolní prostředí - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí, vad a úrazů jednotlivých orgánových soustav a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - dokáže definovat, jaké nebezpečí hrozí při epidemiích, případně pandemiích - umí vysvětlit význam dědičnosti, využití v běžném životě, chápe podstatu přenosu dědičných vlastností	BIOLOGIE ČLOVĚKA - anatomie a fyziologie vylučovací soustavy, nemoci VS - anatomie a fyziologie kožní soustavy, kožní onemocnění - anatomie a fyziologie nervové soustavy (centrální a periferní), onemocnění nervové soustavy včetně degenerativním onemocnění NS - zrakové, čichové, sluchové, hmatové ústrojí, vady zraku a sluchu - hormony (endokrinní žlázy), hormonální poruchy - anatomie a fyziologie pohlavní soustavy - pohlavně přenosné choroby - nitroděložní a ontogenetický vývoj jedince - základy genetiky a její význam, dědičnost a proměnlivost organismu (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení)

• uplatní znalosti o stavbě Země z minulých ročníků a jiných předmětů, hodnotí přínos jednotlivých věd o Zemi pro přírodu • určuje a porovnává základní typy hornin a nerostů • rozlišuje tři základní typy hornin (vyvřelé, usazené, přeměněné) • vnímá planetu Zemi jako dynamické těleso, jehož povrch je modelován geologickými ději • vnímá odlišnosti v působení vnějších a vnitřních geologických jevů • chápe příčiny a důsledky geologických procesů • zná základní nerostné suroviny a jejich význam pro člověka • uvědomuje si význam obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, ochrana a využití přírodních zdrojů • objasní složení, vlastnosti a význam půdy • vysvětlí důležitost koloběhu vody v přírodě • umí vysvětlit princip skleníkového efektu a jeho důsledky na klima na Zemi, zhodnotí negativní a pozitivní vliv člověka na jednotlivé krajinné sféry a ŽP • charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady na ochranu před nimi, uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů • vysvětlí základní ekologické pojmy a pracuje s nimi • uvědomuje si rozmanitost a ohroženost ekosystémů na Zemi • na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na ŽP	GEOLOGIE A EKOLOGIE • vědy o Zemi, stavba zemského tělesa • minerál versus hornina • minerály: vznik, vlastnosti, přehled základních minerálů • horniny - vyvřelé, usazené, přeměněné horniny, přehled základních hornin • vnitřní geologické děje: tektonika, zemětřesení, sopečná činnost, <i>(opakování učiva zeměpisu 6. třídy)</i> • vnější geologické děje: zvětrávání, eroze • nerostné suroviny, budoucnost, vliv na ŽP • složení, vlastnosti a význam půd • podnebí a počasí ve vztahu k životu dopady činnosti člověka na ŽP • vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • ochrana přírody a přírodních zdrojů, mimořádné přírodní události v ČR i ve světě • základy ekologie, ekosystém, společenstva, populace (organismy a prostředí) • ochrana přírody a životního prostředí
---	---

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova

- vztah člověka k neživé přírodě
- ochrana neživé přírody
- dopady těžby nerostných surovin na ŽP, znečišťování moří a jeho následky

- přírodní katastrofy a ochrana proti nim (povodně, tsunami, zemětřesení, sopečná činnost, hurikány apod.)
- ochrana člověka za mimořádných situací (povodně, bouře, sněhové kalamity, laviny apod.)
- dopady používání neobnovitelných zdrojů energie na ŽP
- obnovitelné zdroje energie = cesta kupředu
- jaderná energie - klady, zápory
- problematika globálního oteplování
- ochrana ovzduší
- devastace a rekultivace půd
- globální problémy lidstva
- principy udržitelného rozvoje společnosti - chráníme přírodní bohatství světa

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- výskyt a těžba vybraných minerálů a hornin ve světě, dopady světové těžby nerostných surovin na ŽP
- problematika vyčerpatelnosti nerostného bohatství světa
- dopad přírodních katastrof na lidskou civilizaci v globálním měřítku
- globální problémy lidstva
- humanitární pomoc

Mediální výchova

- práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (Internet, přírodopisné dokumenty a pořady v TV, encyklopedie, populárně-naučné časopisy apod.)
- nové zdroje informací a aktivní práce s nimi
- vyhledávání materiálů a novinek z médií, ověřování věrohodnosti
- analýza a syntéza vlastních poznatků
- tvorba prezentací v rámci zpracování projektu na dané téma
- kritické myšlení

Výchova demokratického občana

- vztah k přírodě a k životnímu prostředí
- aktivní účast na jeho tvorbě
- lidské aktivity a životní prostředí

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - čtení odborného textu, výtah z odborného textu, zpracování referátu na dané téma, zážitkové čtení a naslouchání, přirovnání (tvrdý jako skála, má srdce z kamene apod.)

Zeměpis - výskyt, významná naleziště a těžba vybraných minerálů a hornin v ČR a ve světě – regiony světa, práce s mapou, porovnání geografické a geologické mapy, stavba zemského tělesa, geosféry Země, sluneční soustava, litosféra, tektonika, geomorfologické útvary, zemětřesení, seizmicky aktivní oblasti světa, sopečná činnost, nerostné suroviny, zvětrávání, fosilní paliva, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, geologické základy ČR – geologická mapa ČR,

pedosféra, atmosféra, hydrosféra, činnost vody, větru, ledovců, krajina a její funkce

Dějepis - archeologie, archeologický průzkum, rozdíl v práci geologa a archeologa, historický význam vybraných minerálů a hornin (výroba zbraní, šperků, nástrojů apod.) – př. měď - doba měděná, bronzová, hematit – pigmenty při rituálních obřadech, galenit – Babyloňané, Římané, drahokamy a polodrahokamy na českých korunovačních klenotech, tradice sedmi klíčů (Leopold II.), státní symboly, pražské groše, historie těžby zlata a soli kamenné, využití pazourku pravěkými lidmi, sopečná činnost a zemětřesení v historii – antické Řecko a Řím, starověké státy vzniklé v povodí velkých řek

Fyzika - fyzikální vlastnosti minerálů a hornin (hustota, tvrdost, barva apod.), vodič, izolant, magnetické pole Země

Chemie - chemické vlastnosti minerálů a hornin (rozpustnost ve vodě a v kyselinách), atom, molekula, chemický prvek, chemická sloučenina, vlastnosti pevných látek, krystalové struktury, mineralogické názvy versus chemické vzorce, praktické použití vybraných minerálů, chemické rovnice, důkazy a reakce vybraných minerálů, modifikace uhlíku a jejich odlišné vlastnosti a použití, vápenec,

a hašené vápno, bezpečnost práce při hašení vápna, sádrovec, sádra, biogenní prvky, usazování (sedimentace)

Výtvarná výchova - náskres stavby zemského tělesa, sochařské materiály a keramika (jíly, písky, sádrovec, kaolin apod.)

Člověk a svět práce - stavební kameny a materiály (břidlice, mramor, vápenec apod.)

Výchova ke zdraví - první pomoc při zasažení el. proudem, nebezpečí konzumace nadměrného množství soli, ochrana před mimořádnými událostmi (přírodní ohrožení a rizika) i následné chování v takových situacích

Výchova k občanství - pomoc obětem přírodních katastrof

5.2.4.4 Název předmětu: ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

Zeměpis je předmět, který má společenský i přírodovědecký charakter. Jeho úkolem je poskytnout žákům informace o Zemi, o světě, jednotlivých světadílech a krajinách, o významných státech, obyvatelstvu i hospodářství, upozornit je na zajímavosti a zvláštnosti. Pracujme takovým způsobem, aby výuka žáky bavila a probudila v nich zájem dozvědět se nové „zeměpisné“. Úkolem výuky zeměpisu je také naučit žáky vyhledávat informace, vyvozovat nové poznatky z toho, co znají, z toho co, „vyčtou“ z různých druhů map, encyklopedií a dalších zdrojů.

Součástí učiva jsou i možná ohrožení plynoucí z přírodních jevů a z lidské činnosti a zásahů do přírody. V návaznosti na probírané učivo se žáci seznamují nejen s příčinami a průběhem živelních pohrom, přírodních a jiných katastrof, ale i s tím, kde se tato nebezpečí vyskytují a především, jak se mají v takových případech chovat a postupovat.

Pro terénní geografickou výuku a praktické využití znalostí z výuky jsou využívány především pobyty žáků na školách v přírodě a na výletech.

V 6. a 7. ročníku žáci zpracovávají v podobě referátů či domácích samostatných prací témata z již probraného učiva V 8. ročníku je zadání prací již

náročnější a vyžaduje od žáků schopnost vyhledávat nové informace z různých zdrojů a zpracovat je. V 9. ročníku při vypracování závěrečné práce využívají svých znalostí a dovedností, které získali nejen v zeměpisu, ale i v ostatních předmětech.

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- dovede vyhledat a zpracovat zeměpisné - informace z různých zdrojů - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace získané z různých zdrojů - používá s porozuměním základní zeměpisnou terminologii	ZEMĚPISNÉ INFORMACE - vybrané obecně používané zem. pojmy, základní topografické útvary - hlavní kartografické produkty (plán, mapa, čtení mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky) - statistická data a jejich grafické vyjádření (tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat)
- samostatně pracuje s různými druhy map a dalšími kartografickými produkty - poznatky interpretuje vlastními slovy se správným použitím pojmů	KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky - zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah map a plánů, orientace map a plánů vzhledem ke světovým stranám - výškopis a polohopis - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země - zná pohyby Země a zhodnotí jejich důsledky pro život na Zemi	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - Země jako vesmírné těleso: tvar, velikost, pohyby Země a jejich důsledky, světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas - Měsíc
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnějších a vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu na lidskou společnost - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje	KRAJINNÁ SFÉRA ZEMĚ - přírodní sféra, složky a prvky přírodních sfér Země - stavba Země, litosféra, pedosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra - základní členění, pojmy z jednotlivých sfér - propojenost a vzájemná závislost př. sfér - systém přírodních sfér na planetární

na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín • uvádí konkrétní případy přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	úrovni i na regionální úrovni - přírodní oblasti • společenská a hospodářská sféra - vlivu člověka na přírodní sféru • krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín • vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
• zná průběh a příčiny živelných pohrom • ví, jak se má chovat při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ • zásady chování při zemětřesení, sopečné činnosti, sesuvech, evakuace obyvatel • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života: živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • zná zásady pro přežití v přírodě	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE • cvičení a pozorování v terénu místní krajiny: orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran • pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek, jednoduché náčrtky krajiny, situační plány, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů • orientace v terénu bez kompasu, zajištění vody, vybudování přístřešku, postup při zabloudění

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- zodpovědnost za svoji práci
- řešení dílčích problémů

Výchova demokratického občana

- lidská práva
- dodržování práv a povinností žáka školy

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- propojenost přírodních krajín

- vzájemná podmíněnost a závislost přírodních krajín na globální úrovni

Multikulturní výchova

- pestrost kultur ve světě

Environmentální výchova

- ekosystémy na globální úrovni
- vliv člověka na přírodní sféry Země
- problémy životního prostředí

Mediální výchova

- interpretace textu
- vypracování a prezentace krátkých mediálních sdělení
- využívání informací z médií

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - používání pojmů, popis, práce s textem

Fyzika - tvary těles, jednotky, vzájemné působení těles, fyzikální jevy (mechanické zvětrávání - působení vnějších sil)

Matematika - porovnávání velikostí a vzdáleností, číselná osa (zeměpisné souřadnice), měřítko mapy- výpočty

Přírodopis - přírodní sféry Země

Informatika - vyhledávání informací

Tělesná výchova - pohyb v terénu, improvizovaný přístřešek

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
	KARTOGRAFIE, PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - viz 6. ročník TERÉNNÍ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE - viz 6. ročník
• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií • srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají,	REGIONY SVĚTA, SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ • světový oceán • jednotlivé světadíly (<i>Evropa zařazena do 8. ročníku</i>) • vybrané makroregiony světa • určující a porovnávací kritéria • přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní podmínky - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny, přírodní bohatství a jejich vliv na hospodářství

mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	a obyvatelstvo dané oblasti • charakteristika obyvatelstva, stát - státní zřízení, hospodářství, zajímavosti, významná města)
• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	OBYVATELSTVO SVĚTA • základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky
• posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	GLOBALIZAČNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROCESY • aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně
• porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	REGIONÁLNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ ÚTVARY • národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace • hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států • geopolitické procesy, světová ohniska konfliktů
• zná možná nebezpečí (živelní pohromy) v daných regionech	CHOVÁNÍ ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ • zemětřesení, sopečná činnost, vlna tsunami, tropické bouře • pravidla orientace • opatření, chování a jednání při živelních pohromách • zásady pro přežití v přírodě, orientace v neznámém prostředí

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- zodpovědnost za svoji práci
- řešení dílčích problémů
- komunikace
- kreativita

Výchova demokratického občana

- práva lidí ve světě
- práva dětí v současném světě, dětská práce
- demokracie ve světě, totalitní systémy

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- objevujeme svět - seznámení s jednotlivými světadíly a významnými regiony

Multikulturní výchova

- etnický původ
- rozdílnost kultur ve světě, jejich pestrost a přínos pro ostatní kultury
- prolínání kultur současného světa

Environmentální výchova

- ekosystémy světadílů a regionů
- přírodní bohatství regionů
- podmínky pro život lidí
- působení lidí v regionech
- životní prostředí

Mediální výchova

- vztah sdělení médií a realita
- využívání sdělení v médiích pro rozšíření přehledu
- kritické čtení
- interpretace získaných informací
- práce v týmu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - používání pojmů, popis, zpracování referátu, souvislý ústní projev

Dějepis - objevování světadílů, Amerika před Kolumbem, historicky významná místa, obchod s otroky, období kolonií

Matematika - porovnávání velikostí, číselná osa (zeměpisné souřadnice), práce se statistickými údaji, odhady, porovnávání

Přírodopis - přírodní sféry Země, přírodní pásma, přírodní zajímavosti oblastí, endemiti, přírodní bohatství, ochrana přírody

Informatika - vyhledávání informací, digitální mapy

Výchova k občanství - práva lidí, demokratické a totalitní systémy, náboženství

Výtvarná výchova - tvorba vlastních map

Tělesná výchova - pohyb v terénu, přežití v přírodě

**Vzdělávací obsah předmětu
8. ročník**

Očekávané výstupy žák	Učivo
	KARTOGRAFIE, PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - viz 6. ročník TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE – viz 6. a 7. ročník VÝSTUPY V OBLASTI REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE - 7. ročník
• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál Evropy	EVROPA • přírodní podmínky Evropy (poloha, pobřeží, povrch, • podnebí, vodstvo, přírodní a kulturní krajiny) • současná politická mapa Evropy • oblasti Evropy a jednotlivé státy v Evropě – zákl. • charakteristika, společné a specifické znaky, • zajímavosti, zajímavá místa, cestování • sousední státy ČR • Evropská unie - struktura, význam, členské země
• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích integrací států • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	ČESKÁ REPUBLIKA 1. Přírodní podmínky • zeměpisná poloha, její vliv na vývoj státu rozloha, • jednotlivé přírodní sféry, jejich vliv na hospodářství - přírodní zdroje, životní prostředí, ochrana přírody 2. Obyvatelstvo • základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídla • význam začlenění ČR do EU, jeho podstata, výhody evropské integrace 3. Charakteristika hospodářství • rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství • hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchod 4. Regiony České republiky • územní jednotky státní správy a samosprávy

	• kraj místního regionu • příhraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 5. Politický systém 6. ČR jako součást Evropské unie 7. Současná situace v ČR
• vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,	MÍSTNÍ REGION • zeměpisná poloha, vztahy k okolním regionům • základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu
• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pobytu v krajině • uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného jednání a chování při mimořádných událostech • zná možná nebezpečí v místním regionu a v České republice	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ • možné živelné pohromy: záplavy, sesuvy, havárie, zamoření, únik jedovatých látek, požáry • evakuace • informační systém v ČR, • vyhlášení a chování při evakuaci • evakuační zavazadlo

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- zodpovědnost za svoji práci
- řešení problémů
- komunikace
- kreativita

Výchova demokratického občana

- demokracie v Evropě, demokracie ve 20. století
- demokracie, politický život v ČR

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu, jsme Evropané
- postavení ČR v Evropě
- integrace, začlenění ČR v EU

Multikulturní výchova

- kulturní diferenciaci v Evropě
- národní kultury evropských států
- národní kultura v ČR, kultury národnostních menšin
- sociální solidarita
- tolerance
- etnický původ, otázka diskriminace, problematika rasismu

Environmentální výchova

- přírodní prostředí v Evropě a v ČR, vliv činnosti lidí na přírodní prostředí

- přírodní bohatství, jeho využití
- problematika životního prostředí
- ochrana přírody v ČR
- místní krajina

Mediální výchova

- tvorba sdělení
- média v ČR
- kritické čtení a zpracování informací z médií

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - souvislé vyjadřování, používání pojmů, popis, vytvoření písemné práce

Matematika - popis polohy pomocí zem. souřadnic, práce se statistickými údaji, podstata průměrných údajů, výpočty pohybu počtu obyvatelstva, procenta

Dějepis - základní etapy historického vývoje dnešní Evropy a ČR, historicky významná místa, vývoj Evropy se zaměřením na 2. polovinu 20. století

Přírodopis – přírodní sféry Země, přírodní pásma, přírodní zajímavosti oblastí, ochrana přírody v ČR

Informatika - vyhledávání informací, ČSÚ, mapy

Výchova k občanství – práva lidí, vývoj právního systému, náboženství, ČR jako stát

Člověk a svět práce - hospodářství ČR, trh práce v ČR a v EU

Chemie - chemický průmysl, nebezpečí havárií

Vzdělávací obsah předmětu

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
	KARTOGRAFIE, PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - viz 6. ročník TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE – viz 6. až 8. ročník VÝSTUPY V OBLASTI REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE – 7. a 8. ročník
• ovládá základní terminologii v oblasti politické, hospodářské geografie a geografie obyvatelstva • orientuje se v současné politické mapě světa, dovede dělit státy podle různých kritérií • umí vysvětlit vliv přírodních podmínek a historického vývoje na současnost • orientuje se v globálních problémech • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ 1. Politická geografie • globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • regionální společenské, politické

populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizace na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • orientuje se na mapě současného světa • dovede označit nebezpečné oblasti ve světě, včetně ohnisek napětí	a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; • politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států • geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 2. Obyvatelstvo světa • základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky • lidská sídla 3. Světové hospodářství • sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně • propojenost současného světa • současná hospodářská situace (<i>bohatý sever x chudý jih</i>), humanitární pomoc 4. Svět v současnosti • politická a hospodářská situace, ohniska napětí, nebezpečí terorismu
• porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • kriticky hodnotí vliv člověka na přírodní prostředí • chápe nutnost ochrany životního prostředí • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • orientuje se v otázkách globalizace a globálních problémů • zná příčiny a průběh přírodních procesů a vlivů činnosti lidské společnosti, které vedou ke živelným a jiným katastrofám	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ • krajina: přírodní a společenské prostředí, typy krajin • vztah přírody a společnosti - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody • globální ekologické a environmentální problémy lidstva • ochrana člověka při ohrožení života zdraví – živelní pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vytváření vlastních postojů a systému hodnot
- zodpovědnost za svoji práci
- řešení problémů, schopnost rozhodování
- komunikace
- kreativita

Výchova demokratického občana

- demokracie ve světě
- totalitní systémy v současném světě
- lidská práva, práva dětí
- náboženství
- současná politická mapa světa

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- jsme Evropané - možnosti uplatnění v EU
- integrace, globalizace
- globální problémy - světový terorismus
- „zmenšující se svět“
- nebezpečí lokálních válek

Multikulturní výchova

- současný multikulturní svět
- etnický původ- rasismus
- migrace lidí, vzájemné obohacování kultur
- globalizace ve světě kultury x národní kultura a národní tradice
- princip solidarity a tolerance
- potřeba humanitární pomoci

Environmentální výchova

- celosvětové hospodářství - zdroje surovin, podmínky pro zemědělství
- vliv hospodářské činnosti lidí na prostředí Země
- vzájemná propojenost a závislost národních ekonomik
- globální problémy
- „mysli globálně, jednej lokálně“

Mediální výchova

- tvorba sdělení
- interpretace a kritické zhodnocení informací poskytovaných médii
- úloha médií v současném světě, jejich vliv
- práce v týmu
- získávání, vyhodnocení, zpracování informací, prezentace výstupu

Mezipředmětové vztahy

Svět v současnosti – problémy současného světa, migrace, rasismus, globální problémy

Český jazyk – souvislé vyjadřování, interpretace zjištěných informací, používání pojmů, zpracování a prezentace závěrečné práce

Matematika – práce se statistickými údaji, podstata průměrných údajů, čtení grafů a kartografů

Přírodopis – vzájemné propojení přírodního prostředí a světa lidí, podmínky pro zajištění obživy, problematika rozšiřování pouští, vliv globálního oteplování

Informatika – vyhledávání informací, ČSÚ, mapy

Výchova k občanství – práva lidí, problematika současného světa, humanitární pomoc, globalizace, klady a zápory, vliv na každodenní život, možnosti řešení globálních problémů, povinnosti občana za mimořádných událostí

Dějepis – historicky významná místa, změny na politické mapě světa zejména v 20. století, vývoj po 2. světové válce – lokální války, rozpad koloniálních říší

Člověk a svět práce – světové hospodářství, začlenění ČR do EU, výhody a možnosti vyplývající z členství v EU, trh práce, možnosti uplatnění.

5.2.5 Umění a kultura

5.2.5.1 Název předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně pro 6. – 7. ročník, 8. – 9. ročník má pak dvě hodiny každý druhý týden.

Vyučovací předmět je postaven na práci s vizuálně obrazovými znakovými systémy, na tvůrčí práci a interpretaci. Těmito činnostmi jsou žáci vedeni k uplatňování vlastní fantazie, citění, myšlení, prožívání a k rozvíjení představivosti. Význam je kladen na formování estetického vnímání a utváření osobních postojů. Žákům je zároveň umožněno seznámení se se základními výtvarnými prostředky, technologiemi, uměleckými styly a autory výtvarného umění.

Výuka výtvarné výchovy by nebyla efektivní bez obrazových ukázek, praktických zkušeností, experimentování, listováním odborných knih, seznámení se s výtvarnými technikami a dějinami výtvarné kultury.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k uplatňování a rozvíjení klíčových kompetencí, vede žáky k chápání umění a kultury jako součást lidské existence, k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování vlastních prožitků a postojů.

Vzdělávací obsah předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
vybírání a samostatně vytváří škálu vizuálně obrazných zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje osobitý přístup	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - kresebné studie - linie, tvar, objem - rozvržení v obrazové ploše, objemu,

k realitě • využije různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • ovládá techniku kresby • správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • rozumí rozdílů kresba vs. malba	prostoru • kontrast, rytmus • plošné kompozice • spirály, elipsy • přímka, křivka • řazení, rytmus, prolínání • malba • teplé a studené barvy • barvy příbuzné • kresba • stínování • přírodní motivy • plastická tvorba - papír, sádra, drát • rostliny, neživá příroda • člověk, náš svět • vesmír, bytosti, události • zvětšování (makrokosmos) • zmenšování (mikrokosmos) • detail, celek
• zobrazuje vlastní fantazijní představy • stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici • vytváří společné kompozice v prostoru – instalace • dokáže převést své představy do objemových rozměrů • využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • subjektivní vyjádření představ • využití různorodých materiálů a výtvarných postupů, kombinované techniky • vyjádření reality • perspektiva paralelní a šikmá • umístění postav na plochu velikost objektů • užitá grafika - písmo • styly a druhy písma
• dokáže zaujmout osobní postoj v komunikaci • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • utváření a zdůvodňování svého postoje • důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření • kritéria porovnávání a zdůvodňování různých interpretací
• uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti	DĚJINY UMĚNÍ • práce s uměleckým dílem – starověk • hledání detailu, základních geometrických tvarů dotváření kresbou a barvou

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- kreativita, kooperace a kompetence

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberealizace, práce s emocemi, prožitky

Multikulturní výchova

- kulturní difference

Environmentální výchova

- kresba rostlin a neživé přírody, vztah člověka k životnímu prostředí

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis – živá a neživá příroda, rostliny

Český jazyk – druhy a styly písma

Dějepis – starověk

Člověk a svět práce - rostliny, okrasné rostliny, člověk a svět

Matematika - základní geometrické tvary, objem, zmenšování, zvětšování

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • užívá vizuální obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • malba • odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast • kresba • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor • přírodní motivy • rostliny, neživá příroda • člověk, náš svět • vesmír, bytosti, události • zvětšování (makrokosmos) • zmenšování (mikrokosmos) • detail, celek • lidská figura • hlava, propozice obličeje • základní parametry • dekorační práce • využití tvaru, linie kompozice barev
• vytváří společné kompozice v prostoru – instalace • dokáže převést své představy do objemových rozměrů • užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích • vybírá a samostatně vytváří bohatou	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • vyjádření reality • perspektiva paralelní a šikmá • umístění postav na plochu • velikost objektů • vnímání okolních jevů

škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění • orientuje se v grafických technikách • při tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet	• horizontála, vertikála, kolmost, • střed, symetrie, asymetrie, dominant • vnímání tvarů, spirály, elipsy • řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování • přímka, křivka • užitá grafika - písmo • linoryt • papírorýt • reklama a propagační prostředky • obaly, plakáty, prostředky
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření • utváří a uplatňuje komunikační obsah (obhajoba tvorby, prezentace).	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování, obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora • prezentace ve veřejném prostoru • mediální prezentace
• uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených obrazů • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	DĚJINY UMĚNÍ • práce s uměleckým dílem – románský sloh, gotika, renesance • experimenty s reprodukcemi um. děl • hledání detailu, základních geometrických tvarů • skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou • architektura - románský sloh, gotika, renesance

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- schopnost poznávání, kreativita
- sebeorganizace, rozhodovací dovednosti, praktická etika

Multikulturní výchova

- kulturní difference, etnický původ

Environmentální výchova

- kresba rostlin a neživé přírody, vztah člověka k životnímu prostředí

Mezipředmětové vztahy

Hudební výchova - harmonie, kontrast

Člověk a svět práce - design - oděvy, interiéry

Dějepis - románský sloh, gotika - architektura, sochařství

Přírodopis - živá a neživá příroda, rostliny

Matematika - základní geometrické tvary, přímka, křivka, kolmost, zvětšování, zmenšování

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí • zobrazuje vlastní fantazijní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi • vytváří společné kompozice v prostoru – instalace • dokáže převést své představy do objemových rozměrů • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • techniky kresby a malby • doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné • subjektivní barevná škála • zvládnutí větší plochy • technika akvarelu, pastel • lidská figura (tělo, propozice těla), základní parametry • plastická a prostorová tvorba • společná práce na jednom objektu • ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) • prvky obrazotvornosti • vyjádření - kresebné etudy • objem, tvar, linie - šrafování
• vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality • užívá perspektivních postupů • vytváří společné kompozice v prostoru – instalace • dokáže převést své představy do objemových rozměrů • zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • vlastní prožívání • interakce s realitou • událost - originální dokončení situace • vyprávění výtvarnými prostředky • lineární, sbíhavá, úběžníková perspektiva • prostorová tvorba, manipulace s objekty • reklama a propagační prostředky • obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy • jednotlivé propagační materiál • práce s internetem

	- vyhledávání www stránek - orientace - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
- vyjádření v rovině smyslů i subjektivity - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření - utváří a uplatňuje komunikační obsah (obhajoba tvorby, prezentace). - rozpozná proměny komunikačního obsahu	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - kategorizace prožitků, zkušeností, poznatků - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování, obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - prezentace ve veřejném prostoru - mediální prezentace - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti
- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace - vytváří společné kompozice v prostoru – instalace - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	DĚJINY UMĚNÍ - práce s uměleckým dílem, baroko a umění 19. století - experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů - skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou - barokní architektura a architektura 19. století

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání, sebepojetí
- práce s emocemi, vlastní vyjádření, komunikace a kooperace, skupinová práce

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- etnický původ

Environmentální výchova

- krajina, ochrana krajiny a životního prostředí

Mediální výchova

- reklama a propagace, kritický postoj k reklamě, tvorba mediálního sdělení - plakáty, obaly

Mezipředmětové vztahy

Člověk a svět práce - tvorba a zpracování digitální fotografie

Dějepis - renesance, baroko

Přírodopis - lidské tělo - propozice a parametry

Matematika - vertikála, horizontála, objem, tvar

Informatika - práce s internetem, použití internetu k vlastní tvorbě

Výchova k občanství - smyslové a subjektivní vyjádření, komunikace

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • dokáže převést své představy do objemových rozměrů • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • ověřuje a postupně využívá kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • malba • symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barvami • kontrast (barevný, světelný) • lidská figura • propozice těla • figura v pohybu • kresebné etudy • etuda s linií jako výtvarným prostředkem • různé typy zobrazení • pohled a náhled • rovnoběžné promítání
• vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality • užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé • zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování • orientuje se v grafických technikách • rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění • počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • vlastní prožívání • interakce s realitou • událost - originální dokončení situace • vyprávění výtvarnými prostředky • prostorová tvorba • modelování • práce v plenéru • krajinomalba • frotáž • tisk z výšky, plochy, hloubky • animovaný film
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • utváření a uplatnění komunikačního

• utváří a uplatňuje komunikační obsah (obhajoba tvorby, prezentace). • rozpozná proměny komunikačního obsahu	obsahu; vysvětlování, obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora • prezentace ve veřejném prostoru • mediální prezentace • záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti
• uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků rozlišuje obsah uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění	DĚJINY UMĚNÍ • práce s uměleckým dílem - 20. století • experimenty s reprodukcemi uměleckých děl • hledání detailu, základních geometrických tvarů • skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou • architektura - 20. století, současná architektura • instalace, performance, videoart multimedia, akční umění - akční tvar malby a kresby, land-art, happening

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání, sebepojetí, sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, kooperace, hodnoty a postoje

Multikulturní výchova

- kulturní difference, etnický původ

Environmentální výchova

- krajina, ochrana krajiny a životního prostředí

Mediální výchova

- tvorba mediálního sdělení - plakáty, obaly, mediální prezentace, film, animovaný film

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - film, tvorba a autoři filmu, animovaného filmu

Dějepis - klasicismus, 19. - 20. Století

Přírodopis - lidské tělo - propozice těla, tělo v pohybu

Matematika - pohled, rovnoběžné promítání

Výchova k občanství - globalizace v souvislosti s výtvarným uměním

5.2.5.2 Název předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu, k porozumění hudebního umění, rozvoji a poznání hudebních směrů, k orientaci v hudebním slohu a obdobích, k seznámení s hudebními osobnostmi minulosti

i současnosti. Žáci si vytváří zásobu naučených písní a jsou vedeni k pochopení hudební kultury různých národů a respektování hudebního projevu druhých.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou

k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Cíle

- rozvoj hudebnosti žáků
- získání vztahu k hudbě a umění
- postupné pronikání k podstatě hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- estetická, zábavná a terapeutická funkce
- důraz na životní kompetence - komunikace, řešení problémů, city, empatie

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev • hudební rytmus • rozvoj hudebního sluchu • jednohlasý zpěv • orientace v notovém záznamu
• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • hra na Orffovy nástroje • hudební nástroje a jejich dělení • vyjádření představ pomocí hudby
• orientuje se v proudu znějící hudby • provádí jednoduché hudební improvizace	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • taktování • vlastní pohybové ztvárnění

	orientace v prostoru
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudebně výrazové prostředky - píseň – vývoj a proměny - hudba na jevišti - hudba a mluvené slovo
	POJMOSLOVÍ - vokální a instrumentální hudba - hudební výrazové prostředky - značky v notovém zápise - hudební formy

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj kreativity
- komunikace
- kooperace mezi žáky

Multikulturní výchova

- zpěv písní různých etnik

Mediální výchova

- využití ICT techniky v instrumentální činnosti

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - vokální činnosti, poslechové činnosti, správná výslovnost a artikulace, lidová slovesnost, vývoj písma, básnické texty písní

Tělesná výchova - hudebně pohybové činnosti, pohybová koordinace

Dějepis - poslechové činnosti, dějiny v souvislosti s hudbou, kultura a umění

Zeměpis – hudba ve světě, národní kultury

Výchova k občanství - státní symboly

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - hudební rytmus - hlasová hygiena - prevence onemocnění hlasu - rozvoj hudebního sluchu - rozvoj hudební představivosti

	• notový zápis
• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, provádí jednoduché hudební improvizace	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • záznam skladby • notační programy na PC • instrumentální doprovody
• rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • pantomima, improvizace • pohybové reakce • základní taneční kroky
• orientuje se v proudu znějící hudby	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • hudební styly a žánry • interpretace hudby • monofonická a polyfonická hudba • hudební formy • hudební nástroje ve skladbě • lidské nešvary v hudbě
• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	POJMOSLOVÍ • lidová hudba • etnická hudba • hlasová hygiena • stupnice • polyfonní hudba • muzikál - český a světový

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- psychohygiena, seberegulace
- kreativita
- využití nonverbální komunikace

Multikulturní výchova

- zpěv písní různých etnik
- funkce hudebních stylů a žánrů vzhledem ke kulturním tradicím

Mediální výchova

- využití ICT techniky v instrumentální činnosti
- stavba a tvorba mediálního sdělení

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - vokální činnosti, poslechové činnosti, správná výslovnost a artikulace, lidová slovesnost, básnické texty písní

Tělesná výchova - hudebně pohybové činnosti, pohybová koordinace, orientace v prostoru

Dějepis - poslechové činnosti, dějiny v souvislosti s hudbou, kultura a umění

Zeměpis - hudba ve světě, národní kultury

Informatika - použití PC programů, práce s programy na úpravu hudby

Výchova ke zdraví – vokální činnosti, hudebně pohybové činnosti, hudba jako součást relaxace člověka, prevence závislostí, péče o zdraví

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev – sebehodnocení - nápravy hlasové nedostatečnosti - intonace a vokální improvizace - durové a mollové tóniny - harmonická opora
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra a tvorba na Orffovy nástroje - nástrojová improvizace - užití PC jako hudebního doprovodu - vyjadřování představ - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taneční kroky - společenské tance - modifikace základních kroků - orientace v prostoru
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudební dílo a jeho autor - skladba v kontextu doby - hudební styly a žánry - moderní hudební nástroje - vývoj světové klasické a moderní hudby

	POJMOSLOVÍ • artificiální hudba • nonartificiální hudba • světové hudební žánry • moderní a komerční hudba • stupnice
--	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepojetí, seberegulace
- mezilidské vztahy
- hodnoty a postoje

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- evropská hudební tvorba, prolínání žánrů s kultur
- globální kultura

Multikulturní výchova

- zpěv písní různých etnik, funkce hudebních stylů a žánrů vzhledem ke kulturním tradicím
- respektování a tolerování odlišností

Mediální výchova

- využití ICT techniky v instrumentální činnosti
- stavba a tvorba mediálního sdělení
- kritické naslouchání a pozorování
- práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - vokální činnosti, poslechové činnosti, spojení hudby a literatury, básnické texty písní

Tělesná výchova - hudebně pohybové činnosti, pohybová koordinace, orientace v prostoru

Dějepis - poslechové činnosti, dějiny v souvislosti s hudbou, kultura a umění

Zeměpis - hudba ve světě, národní kultury, rodiště slavných skladatelů

Informatika - použití PC programů, práce s programy na úpravu hudby

Výchova ke zdraví – vokální činnosti, hudebně pohybové činnosti, hudba jako součást relaxace člověka

Fyzika - zvuk, proudění zvuku

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - rozvoj hudebního sluchu - rozvoj hudební představivosti - zachycení rytmu - notový záznam - reflexe vokálního projevu
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy - hra na hudební nástroj - zápis písní a skladeb - tvorba vlastní písně
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taneční kroky - společenské tance - latinskoamerické tance - současné trendy v pohybu - modifikace základních kroků - orientace v prostoru
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s ostatním uměním - hudební styly a žánry - nahrávací a záznamová technika - vývoj české klasické a moderní hudby - vlastní interpretace hudby - prezentace oblíbených žánrů - hudba a film
	POJMOSLOVÍ - artificiální hudba - nonartificiální hudba - světové hudební žánry - moderní a komerční hudba

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepojetí, seberegulace, sebereflexe
- hodnoty a postoje

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- evropská hudební tvorba, prolínání žánrů s kultur
- globální kultura

Multikulturní výchova

- zpěv písní různých etnik, respektování a tolerování odlišností

Mediální výchova

- stavba a tvorba mediálního sdělení,
- kritické naslouchání a pozorování
- práce v realizačním týmu
- kritické hodnocení komerční kultury

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - vokální činnosti, poslechové činnosti, spojení hudby a literatury a filmu, básnické texty písní

Tělesná výchova - hudebně pohybové činnosti, pohybová koordinace, orientace v prostoru

Dějepis - poslechové činnosti, dějiny v souvislosti s hudbou, kultura a umění

Zeměpis - hudba ve světě, národní kultury, rodiště slavných skladatelů

Informatika - použití PC programů, práce s programy na úpravu hudby

Výchova ke zdraví – vokální činnosti, hudebně pohybové činnosti, hudba jako součást relaxace člověka

Fyzika – možnosti a principy záznamu zvuku

5.2.6 Člověk a zdraví

5.2.6.1 Název předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Základním vzdělávacím prvkem v tělesné výchově je prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Důležitým aspektem je poznání týmové spolupráce, soutěživosti a posilování morálně-volních vlastností.

Výuka tělesné výchovy směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánních činností žáků k činnostem řízeným a výběrovým.

Smyslem tělesné výchovy je i získání schopnosti žáků zařadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybových předpokladů (nadání, talentu). Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v tělesné výchově. Součástí pedagogického přístupu je také individuální práce s tělesně postiženými žáky podle jejich možností.

O výsledném hodnocení tělesné výchovy rozhoduje mnoho specifických okolností. Rozhodující není jen předvedený výkon, ale i celkový přístup k tělesné výchově a socializace do sportovní společnosti

Tělesná výchova je předmět, kde výsledky a hodnocení do značné míry závisí na vstupním potenciálu žáka, tedy talentu a vrozených pohybových schopnostech. Tyto faktory se dají ovlivnit jen z části. Při hodnocení žáků tedy důsledně vycházíme z relativního, nikoliv z absolutního vývoje jeho dovedností. Je tedy třeba znovu zdůraznit individuální přístup tak, aby hodnocení žáka bylo motivující, nikoliv demotivující. Jen tak může být porovnáván nejen s úrovní ostatních, ale zejména na základě přesných testovacích kritérií sám se sebou ve svém vlastním vývoji. Nepovažujeme za nejdůležitější hodnotu dosažených výkonů v jednotlivých disciplínách, ale jde o to, nabídnout žákům takové činnosti a pohybové aktivity, které by je mohly zaujmout a přivést k pozitivnímu vztahu ke sportu, tak aby pohybová aktivita zůstala i po skončení školní docházky nedílnou součástí jejich životního stylu.

Naše škola disponuje vynikajícím sportovním zázemím, má víceúčelovou sportovní halu nadstandardních rozměrů, několik venkovních víceúčelových hřišť a atletickou dráhu.

Vycházíme vstříc nárůstu zájmu žáků o tělesnou výchovu navyšováním časové dotace a zařazením volitelného předmětu Sportovní hry. Škola se zúčastňuje různých sportovních soutěží.

Vzhledem k tomu, že očekávané výstupy i učivo stanovené RVP jsou pro všechny ročníky shodné, jsou uvedeny ve společném přehledu Vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova.

Rozdíly mezi jednotlivými ročníky jsou dány jednak již dosaženou úrovní výstupů a zvládnutím učiva, ale také věkovými rozdíly, postupným rozvojem fyzických schopností, dovedností a individuálních možností žáků. Za společným přehledem je tedy uvedena tabulka, ve které je konkretizováno učivo pro jednotlivé ročníky.

Vzdělávací obsah předmětu 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy, manipulace se

základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí • cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity • uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného • uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • pohybové hry s různým zaměřením • gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem • základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • úpoly - základy sebeobrany, základy juda, aikida • atletika - rychloběh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce • uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty • přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody,

	potravy, tepla • podle podmínek <i>plavání, bruslení</i> • <i>lyžování</i> - (podle podmínek školy) běžecské lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • <i>zimní sporty</i> • další (i netradiční) pohybové činnosti
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je • spoluurozhoduje osvojované hry a soutěže	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování • historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření, evidence a vyhodnocování výkonů a posuzování pohybových dovedností

Konkretizace učiva 6. - 7. ročník

• Gymnastika - akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s dopomocí, rovnovážné polohy, salto vpřed odrazem z trampolíny), přeskoky (skoky s odrazem z trampolíny, roznožka přes kozu našší, roznožka přes kozu nadél), cvičení na hrazdě (náskok do vzporu – zákmihem seskok, sešin, výmyk, přešvihy únožmo ve vzporu), kruhy (komíhání ve svisu, svis vznesmo a střemhlav, houpání s obraty u předhupu a záhupu, seskok u záhupu), cvičení s náčiním (technika pohybu s náčiním - švihadlo, obruč, tyč); kondiční formy cvičení pro daný věk žáků (posilovací cvičení, kruhový trénink), základy aerobiku, tance • Atletika - sprinty (do 100m), rychlé běhy (do 800m), vytrvalý běh na dráze a v terénu (do 2000m dívky, do 3000m chlapci), štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, hod kriketovým míčkem, atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod kriketovým míčkem/granátem)

- Úpoly - přetahy, přetlaky, odpory, úpolové hry
- Sportovní hry - fotbal (herní činnosti jednotlivce - zpracování míče, vedení míče, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla), basketbal (herní činnosti jednotlivce - driblíng, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla), volejbal (herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč, podání, přihrávka, nahrávka, herní kombinace - postavení při příjmu podání, pravidla), házená (herní činnosti jednotlivce - driblíng, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla), florbal (herní činnosti jednotlivce - zpracování míčku, vedení míčku, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla)
- Netradiční a jiné sportovní hry a aktivity – tenis, softbal, streetball, ringo, badminton, líný tenis (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, pravidla), základy lezení na umělé stěně (základní uzly, navazování, koordinace pohybů, bezpečnost), plavání (základy a zdokonalování plaveckých stylů, startovní skok, obrátky, plavání pod hladinou), in-line bruslení (jízda vpřed, jízda vzad, zastavení, změna směru jízdy, bezpečnost)
- Turistika a pobyt v přírodě - cyklistika (uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, základy jízdy v terénu), vodní turistika (základy techniky jízdy na kánoí a raftu – vylézání, nalézání, základní záběry, otáčení, změna směru jízdy, přistávání, bezpečnostní pravidla), turistika - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla, základy lezení v přírodních terénech (základní uzly, navazování, koordinace pohybů, bezpečnost)
- Zimní sporty - běžecké lyžování (průpravné cvičení pro klasický běh, bruslení, zastavení, jízda ve středně náročném terénu do 25 km), lyžařská turistika, sjezdové lyžování (základní snožný oblouk, základní carvingový oblouk, zdokonalování carvingového oblouku, přejíždění terénních nerovností, skok z můstku), snowboarding (základní smýkaný oblouk, základy řezaného oblouku, zdokonalování jízdy, freestyle), bruslení (jízda vpřed, jízda vzad, zastavení, změna směru jízdy, základní hokejové dovednosti, modifikovaný hokejový zápas), bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
- Pohybové hry - rozvoj pohybových schopností (rychlost, síla, vytrvalost, obratnost), zdokonalování pohybových dovedností

Konkretizace učiva

8. - 9. ročník

- Gymnastika – akrobacie (kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, kotoul vznesmo, stoj na rukou s výdrží, rovnovážné polohy, salto vpřed odrazem z trampolíny), přeskoky (skoky s odrazem z trampolíny, roznožka přes kozu na šíř, roznožka přes kozu nadél), cvičení na hrazdě (náskok do vzporu – zákmihem seskok, sešin, výmyk, přešvihy únožmo ve vzporu), kruhy (komíhání ve svisu, svis vznesmo a střemhlav, houpání s obraty u předhupu a záhupu, seskok u záhupu), cvičení s náčiním (technika pohybu s náčiním – švihadlo, obruč, tyč); kondiční formy cvičení pro daný věk žáků (posilovací cvičení, kruhový trénink), základy aerobiku, tance
- Atletika - sprinty (do 100m), rychlé běhy (do 800m), vytrvalý běh na dráze a v terénu (do 2000m dívky, do 3000m chlapci), štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, hod granátem, hod oštěpem, vrh koulí, atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok

do dálky, hod kriketovým míčkem/granátem)

- Úpoly - přetahy, přetlaky, odpory, úpolové hry
- Sportovní hry - fotbal (herní činnosti jednotlivce - zpracování míče, vedení míče, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla), basketbal (herní činnosti jednotlivce - driblíng, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla), volejbal (herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč, podání, přihrávka, nahrávka, herní kombinace - postavení při příjmu podání, pravidla), házená (herní činnosti jednotlivce - driblíng, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla), florbal (herní činnosti jednotlivce - zpracování míčku, vedení míčku, střelba, přihrávka, herní kombinace - útočné, obranné, pravidla)
- Netradiční a jiné sportovní hry a aktivity – tenis, softbal, streetball, ringo, badminton, líný tenis (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, pravidla), základy lezení na umělé stěně (základní uzly, navazování, koordinace pohybů, bezpečnost), plavání (základy a zdokonalování plaveckých stylů, startovní skok, obrátky, plavání pod hladinou), in-line bruslení (jízda vpřed, jízda vzad, zastavení, změna směru jízdy, bezpečnost)
- Turistika a pobyt v přírodě - cyklistika (uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, základy jízdy v terénu), vodní turistika (základy techniky jízdy na kánoí a raftu – vylézání, nalézání, základní záběry, otáčení, změna směru jízdy, přistávání, bezpečnostní pravidla), turistika - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla, základy lezení v přírodních terénech (základní uzly, navazování, koordinace pohybů, bezpečnost)
- Zimní sporty - běžecké lyžování (průpravné cvičení pro klasický běh, bruslení, zastavení, jízda ve středně náročném terénu do 25 km), lyžařská turistika, sjezdové lyžování (základní snožný oblouk, základní carvingový oblouk, zdokonalování carvingového oblouku, přejíždění terénních nerovností, skok z můstku), snowboarding (základní smýkaný oblouk, základy řezaného oblouku, zdokonalování jízdy, freestyle), bruslení (jízda vpřed, jízda vzad, zastavení, změna směru jízdy, základní hokejové dovednosti, modifikovaný hokejový zápas), bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
- Pohybové hry - rozvoj pohybových schopností (rychlost, síla, vytrvalost, obratnost), zdokonalování pohybových dovedností

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj osobnosti dítěte, seberealizace
- práce ve skupinách - poznávání ostatních, respektování se
- kreativita
- řešení a zvládání problémů - prohra, stres, faul, doping

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- sport v Evropě - soutěže
- sportovní trendy různých světadílů

Výchova demokratického občana

- dodržování pravidel, sportovní jednání
- respektování práv, schopností a možností ostatních

Multikulturní výchova

- výhody a nevýhody etnických skupin (dispozice pro různá sportovní odvětví)
- sport ve světě, sportovci a společnost

Mediální výchova

- příprava a realizace turnajů - týmová práce
- prezentace sportovních aktivit a úspěchů školy

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis – význam sportu pro zdraví člověka, stavba těla, držení těla, součinnost, kondice

Výchova ke zdraví – pohyb jako součást zdravého životního stylu, význam sportovních činností pro zdraví člověka, první pomoc při zranění, prevence úrazů, fitcentra, problematika dopingů

Hudební výchova - spojení pohybu s hudbou, aerobik, rytmická rozcvičení

Dějepis - vývoj sportu, olympijské hry

Matematika - měření výkonů, práce s tabulkami, vyhodnocování, průměry

Fyzika – využití fyzikálních zákonů a biomechaniky, fyzikální veličiny - značky, jednotky, měření

Výtvarná výchova - tvorba plakátů a diplomů pro sportovní turnaje

5.2.6.2 Název předmětu: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu

Zdraví je to nejcennější, co člověk má. Předmět Výchova ke zdraví se orientuje na zdraví jako na stav biologické, psychické a sociální pohody člověka. Primárním cílem je podat žákům takové informace, které povedou k osvojování dovedností a návyků vedoucích ke zdravému životnímu stylu. Nedílnou součástí výuky je poskytnout žákům informace vedoucí k prevenci onemocnění a ke zvládnutí zátěžových životních situací. Výuka se dále orientuje na osobnostní a sociální rozvoj jedince, a to jak na sebepojetí, seberegulaci a seberealizaci, tak i na mezilidské vztahy a prosociální výchovu. Vedeme žáky k ochraně a zodpovědnosti nejen za své zdraví a život, ale i zdraví a život ostatních.

Výchova ke zdraví je rozdělena na několik tematických celků, které se prolínají 7. – 9. ročníky, kde je tento předmět vyučován. Jedná se o tato témata: Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví a Osobnostní a sociální rozvoj. Tato témata jsou rozdělena do několika dílčích podtémat, které úzce specifikují probírané učivo.

Při výuce používají žáci znalosti z ostatních předmětů, zejm. z přírodopisu, výchovy k občanství a tělesné výchovy. Dále uplatňují vlastní dovednosti, které využívají v praktických činnostech. Při získávání informací využívají internet, encyklopedie, pracují metodami myšlenkových map, brainstormingu, uplatňují kritické myšlení apod.

Cíle

- uvědomit si důležitost vlastního zdraví, jeho ochrany,
- osvojit si znalosti i dovednosti vedoucí ke zdravému životnímu stylu, vč. psychologických faktorů (prevence stresu, zvládání těžkých životních situací)
- projevit odpovědné chování v náročných situacích ohrožujících zdraví, osobní bezpečí a život,
- osvojit si postoje, vedoucí k odmítnutí návykových látek, uvědomit si rizika jejich užívání nejen na samotného jedince, ale i na jeho okolí a celou společnost,
- zaujmout odmítavý postoj ke všem formám rizikového chování, uvědomit si právní následky takových projevů a následky ohrožující zdraví a život jak jedince samotného, tak širokého okolí,
- uvědomit si důležitost reprodukčního zdraví a zodpovědně plánovat mateřství a rodičovství, chápat sexualitu jako součást formování osobnosti,
- chápat fyzické a psychické změny v průběhu života člověka, takové změny přijímat a optimálně na ně reagovat,
- přispívat k utváření kvalitních mezilidských vztahů, přijímat a respektovat názory a postoje ostatních,
- umět a nebát se poskytnout adekvátně první pomoc,
- dodržovat pravidla bezpečnosti v silničním a železničním provozu,
- dokázat si poradit v mimořádných situacích, které mohou člověka ohrozit.

Vzdělávací obsah předmětu 7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ • výživa a zdraví • vliv způsobu stravování na zdraví • význam pohybu pro zdraví • poruchy příjmu potravy • tělesná a duševní hygiena, denní režim
• vysvětlí role členů komunity (rodiny,	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ, ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

třídy, spolku) a uveďte příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	A JEJICH REFLEXE • dětství, puberta • tělesné, duševní a společenské změny
• uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ • ochrana člověka za mimořádných situací • tísňové volání, ISZ, evakuace • první pomoc • obecné zásady první pomoci • neodkladná resuscitace • zastavení krvácení • stabilizovaná poloha
• uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE • bezpečné chování • bezpečná komunikace • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - šikana, domácí násilí

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- mezilidské vztahy, rodina, škola, vrstevnická skupina, komunita,
- podpora a pomoc při těžkých životních situacích,
- tělesná a duševní hygiena,
- bezpečné chování, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova

- kritické vnímání mediálního sdělení (reklama),
- tvorba mediálního sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- životní styl v evropských rodinách,
- Integrovaný záchranný systém

Multikulturní výchova

- lidské vztahy, tolerance, solidarita

Environmentální výchova

- ekologické chování, životní podmínky, vztah člověka k prostředí

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis - ochrana a péče o lidské zdraví, utváření zdravého životního stylu, rizika ohrožující lidské zdraví a jejich prevence, zásady zdravé výživy (cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny a jejich zdroje), potravní pyramida - význam jednotlivých složek v každodenní stravě, zdroje jednotlivých složek potravy, poruchy příjmu potravy, nadváha a obezita, pitný režim, vegetariánství, veganství, pohybové aktivity a kondice, hygiena a hygienické návyky, zásady první pomoci

Tělesná výchova - pohybové aktivity a kondice jako součást zdravého životního stylu, význam sportu a každodenních pohybových aktivit v životě člověka, posilování, udržování kondice, rovnováha a koordinace pohybu

Výchova k občanství - vztahy mezi lidmi, sociální skupiny, prevence rizikového chování, vývojové etapy člověka a jejich charakteristika, bio-psycho-sociální změny v období puberty a dospívání

Člověk a svět práce - zdraví a zdravý životní styl, příprava pokrmů, vyrovnaný příjem potravy, vhodné pokrmy v období puberty a dospívání, diety, prevence úrazů, ošetření drobných úrazů v domácnosti a při práci na zahradě, první pomoc při vážných úrazech

Hudební výchova - význam pohybu pro zdraví člověka, hlasová hygiena

Český jazyk - komunikace, komunikační prostředky

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ • vrstevnická skupina, party, hnutí, sekty
• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE • změny v období dospívání - puberta, adolescence • lidská sexualita • rizika předčasného sexuálního života
• vysvětlí vztah mezi uspokojováním	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• tělesná a duševní hygiena, prevence stresu • ochrana člověka za mimořádných situací • živelní pohromy a zásady chování • první pomoc • třídění zraněných, traumatická ošetření • protišoková opatření
• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt • uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE • konfliktní a krizové situace • manipulativní reklama a informace • civilizační choroby - IM, CNP, DM, obezita... • rizikové chování • prevence látkových a nelátkových závislostí • rizika internetu a sociálních sítí • násilné a agresivní chování • trestná činnost, právní vědomí
• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci • základní lidské potřeby a jejich hierarchie • podpora zdraví a její formy • odpovědnost jedince za zdraví, • programy podpory zdraví - screening a prevence, intervenční péče

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- mezilidské vztahy, pravidla soužití a komunikace,
- řešení problémů, rozhodování,
- hodnoty, postoje, praktická etika,
- manipulace a její zpracování

Mediální výchova

- kritické vnímání mediálního sdělení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení,
- fungování a vliv médií ve společnosti,
- práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- integrovaný záchranný systém,
- civilizační choroby Evropy a celého světa,
- návykové látky, závislosti

Multikulturní výchova

- lidské vztahy, tolerance, solidarita
- podpora multikulturality

Environmentální výchova

- ekologické chování, životní prostředí
- hrozby živelných hrozeb

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis - ochrana a péče o lidské zdraví, pohybové aktivity a kondice, hygiena a hygienické návyky, zásady první pomoci, psychické zdraví člověka, psychohygiena, workoholismus, virová, bakteriální a parazitická onemocnění, vybrané vady a onemocnění tělních soustav člověka civilizační choroby a jejich prevence, pohlavně přenosné nemoci, sexuální výchova, menstruační cyklus, pohlavně přenosné choroby, výběr sexuálního partnera, léčivé rostliny, rostliny jako zdroj návykových látek

Tělesná výchova - význam sportu a každodenních pohybových aktivit v životě člověka, posilování, udržování kondice, rovnováha a koordinace pohybu, součinnost všech orgánů lidského těla, pohybově-opěrný aparát těla

Chemie - cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny, metabolismus živin, návykové látky a jejich nebezpečí, léčiva a léky, antibiotika

Výchova k občanství - vztahy mezi lidmi, člověk v sociálních vztazích, člověk jako součást rizikových skupin – hnutí, sekty, občan, občanství, manželství, registrované partnerství, rodičovství z pohledu práva, prevence rizikového chování, autodestruktivní projevy chování pohlavně přenosné choroby, výběr sexuálního partnera, sexuální orientace, pohlavní zneužívání, bio-psycho-sociální změny v období puberty a dospívání, sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, zvládání konfliktních a náročných situací, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích

Hudební výchova - význam pohybu pro zdraví člověka, hlasová hygiena

Český jazyk - komunikace, komunikační prostředky, verbální a nonverbální komunikace, kritika mediálních sdělení

**Vzdělávací obsah předmětu
9. ročník**

Očekávané výstupy žák	Učivo
• respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE • sexuální dospívání a reprodukční zdraví • pohlavně přenosné choroby a ochrana, • antikoncepce - význam, druhy, rizika • poruchy pohlavní identity • odchylky od normalit • sexuální kriminalita • těhotenství, porod, péče o dítě do 1 roku
• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ • osobní bezpečí - dav, syndrom CAN • rizikové skupiny • kriminální a delikventní chování mládeže
• usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE • ochrana před přenosnými chorobami • ochrana před chronickými nepřenosinými chorobami a před úrazy • ochrana člověka za mimořádných situací • klasifikace mimořádných událostí • varovný signál • první pomoc - otravy a detoxikace

• uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• akutní stavy u dětí a dospělých • vybavení lékárničky • syndrom rizikového chování v dospívání • psychická onemocnění • sebepoškozování • sociální rizika závislostí
• projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ • psychohygiena • sebepoznání a sebepojetí • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- mezilidské vztahy, vztahy a pravidla soužití komunity
- reprodukční zdraví, osobní bezpečí
- hodnota a podpora zdraví, hodnotový žebříček
- morální rozvoj, praktická etika

Mediální výchova

- kritické vnímání mediálního sdělení,
- Internet a jeho hrozby v souvislosti s dětskou pornografií a pedofilii,
- tvorba mediálního sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- integrovaný záchranný systém,
- sexuální kriminalita,
- rizika sexuálně přenosných chorob, HIV/AIDS

Multikulturní výchova

- lidské vztahy, tolerance, solidarita
- podpora multikulturality

Environmentální výchova

- ekologické chování, životní prostředí,
- únik nebezpečných látek, ohrožení životního prostředí

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis - pohybové aktivity a kondice, hygiena a hygienické návyky, zásady první pomoci, psychické zdraví člověka, psychohygiena, workoholismus, vybrané

vady a onemocnění tělních soustav člověka – příznaky, prevence, léčba; civilizační choroby a jejich prevence, prevence pohlavně přenosné nemoci, dědičné a geneticky podmíněné choroby, genetické poradny, sexuální výchova, příprava na těhotenství a rodičovství, nechtěné těhotenství, umělé oplodnění, rizika prostituce, pohlavní zneužívání, sexuální dysfunkce a deviace

Tělesná výchova - pohybové aktivity a kondice jako součást zdravého životního stylu, součinnost všech orgánů lidského těla, pohybově-opěrný aparát těla, nácvik správného držení těla při stání a sezení, fitness centra, adrenalinové sporty, anabolické steroidy, doping ve sportu

Chemie - cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny, metabolismus živin, léčiva a léky, antibiotika, látky toxické, zdraví škodlivé, dráždivé, hořlavé, výbušné) chemické látky ohrožující zdraví člověka, bezpečnost práce s nebezpečnými látkami

Výchova k občanství - manželství, registrované partnerství, rodičovství z pohledu práva, formy násilí, návykové látky, sexuální zneužívání, sexuální kriminalita, autodestruktivní projevy chování výběr sexuálního partnera, sexuální orientace, pohlavní zneužívání, sexuální dysfunkce a deviace, zvládání konfliktních a náročných situací, respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, stres a jeho prevence a zvládání, pomáhající a prosociální chování, globální problémy lidstva – sexuální komerce, dětská pornografie, HIV/AIDS

Člověk a svět práce - zdraví a zdravý životní styl, příprava pokrmů, vyrovnaný příjem potravy, vhodné pokrmy v období puberty a dospívání, diety, první pomoc

Multikulturní výchova - extremismus, vytváření postojů a předsudků, lidská práva, práva minoritních skupin

Hudební výchova - význam pohybu pro zdraví člověka, hlasová hygiena

Český jazyk - komunikace, komunikační prostředky, verbální a nonverbální komunikace, kritika mediálních sdělení

5.2.7 Člověk a svět práce

5.2.7.1 Název předmětu: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika předmětu

Člověk a svět práce se vyučuje v 6., 8. a 9. ročníku 2. stupně vždy 1 hodinu týdně, nejlépe ve dvouhodinových blocích jednou za dva týdny. Předmět je cíleně zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Koncepce předmětu vychází z konkrétních životních situací, během nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Předmět Člověk a svět práce je rozdělen do těchto tematických okruhů: provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů, práce s technickými materiály, design a konstruování a svět práce. Se všemi tématy se žáci do jisté míry setkávají v průběhu celého druhého stupně, každý ročník je pak na několik témat více zaměřen.

Při výuce žáci využívají svých dovedností z praktické činnosti a osvojují si znalosti a dovednosti další upotřebitelné v běžném životě v rodině, zaměstnání

a ve společnosti vůbec. Při realizaci všech témat jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsah vyučovacího předmětu polytechnická výchova je tvořen částí obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce pro II. stupeň a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Vyučování polytechnické výchovy je realizováno v 6. ročnících II. stupně jako povinný předmět a v 7., 8., a 9. ročnících jako volitelný předmět.

Při své znalostní (teoretické) složce, spočívající v základním poučení o materiálech, nářadí, pracovních postupech, technologiích a při svém integrujícím charakteru, spočívajícím ve využívání znalostí, získaných v řadě jiných oblastí vzdělávání, má vyučovací předmět pro svůj dominující činnostní charakter nezastupitelné místo ve výuce, je - li spojen s prací na konkrétním žákovském výrobku (hlavní motivační faktor předmětu).

Vysoká hodnota vlastníma rukama žákem vytvořeného výrobku je přirozeným pedagogickým prostředkem, navazujícím na předchozí vývoj žáka, pro posilování jeho kompetencí v rámci tematických okruhů průřezových témat osobnostní

a sociální výchova (práci zůstává její nezastupitelný socializační charakter). Zároveň umožňuje postupně zpřesňovat představu žáka o vlivu výroby na okolní svět a tím je propojen se všemi tematickými okruhy průřezového tématu environmentální výchova.

Prožitek a získanou zkušenost při řešení problémů při práci na svém výrobku nelze žákům nahradit čímkoliv jiným, zejména je - li žákům umožněno tento výrobek dokončit.

Cíle

- pozitivní vztah k práci a odpovědnost za kvalitu práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních oblastech
- organizace a plánování práce
- uplatňování tvořivosti, kreativity a vlastních nápadů při pracovní činnosti
- budování postojů a hodnot ve vztahu k práci člověka, technice, životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

Vzdělávací obsah předmětu 6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI • rodinný rozpočet • příjmy a výdaje • domácí účetnictví • platební styk

domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	• elektronika v domácnosti • provoz a údržba • pravidla bezpečnosti • první pomoc při úrazech elektrickým proudem • úklid domácnosti • úklidové prostředky a nástroje • ekologie v domácnosti
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PŘÍPRAVA POKRMŮ • základní vybavení kuchyně • bezpečnost a hygiena během přípravy pokrmů • skladování potravin • úprava stolu a stolování • studené pokrmy • vývary a polévky • pečené moučníky • saláty • tepelně upravené pokrmy z masa
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty), které jsou důležité pro jeho práci • vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je • uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály • provede jednotlivé kroky při postupu a dodrží kázeň při práci • rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, přístupnosti opracování a jeho oddělování • vybere vhodné pracovní nástroje pro práci s technickým materiálem • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály • připraví pracovní prostor a potřebné	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • jednoduché pracovní operace a postupy • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • organizace práce, důležité technologické postupy • technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • bezpečnost a hygiena práce • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

vybavení (nářadí, materiál...) - rozvrhne práci dle časových dispozic - v průběhu práce žák reorganizuje pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nářadí a nástroje bezpečně odkládá a uklízí - na konci práce žák uklidí pracovní prostor - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (nákres, náčrt, výkres) - orientuje se v technické dokumentaci - čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály - rozměry, tvary - nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní matematické nástroje - pravítko, kružítko), provede kótování - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně - popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí - dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) - dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu jednoduchého programu daný model - pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu - orientuje se v daném návodu, náčrtu, plánu - vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a aplikuje je - dodrží postup v jednotlivých krocích daných návodem, náčrtem, plánem	DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ - stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program - bezpečnost a hygiena práce

nebo programem • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • rozpozná důležité a stěžejní prvky konstrukce a model sestaví • použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce • rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost, nosnost, stabilitu) • hodnotí kvalitu jednotlivých kroků konstrukce, modelu, výrobku • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • organizuje pracovní prostor, kontroluje nástroje, nářadí (a jejich funkčnost) a kvalitu materiálu (např. porušenost, defekty, vady materiálu nebo částí stavebnice) • sestaví i rozloží konstrukčně jednoduchý model, výrobek, pokud je to konstrukčně možné • upraví model, konstrukci, výrobek dle potřeby (oprava, údržba ...) • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí • dodrží zásady bezpečnosti při konstrukčních činnostech • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	
--	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace a sebeorganizace
- sebepoznání, sebepojetí
- rozvoj schopností poznávání
- psychohygiena
- kreativita
- kooperace a kompetice

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- praktické dovednosti a uplatnění znalostí
- hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova

- vztah člověka k životnímu prostředí, ekologie a trvale udržitelný rozvoj
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis – zdravá životospráva, výživové hodnoty, přírodní zdroje v kuchyni

Zeměpis - exotické země a jejich kuchyně, zemědělství, chovatelství a jeho produkty

Výchova k občanství - svět práce, potravinový problém světa, provoz domácnosti

Tělesná výchova - příprava pokrmů, zdravý životní styl, pohyb jako součást života

Fyzika - provoz domácnosti, práce s elektrospotřebiči, prevence úrazů elektrickým proudem, první pomoc

Vzdělávací obsah předmětu 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	SVĚT PRÁCE • trh práce • pracovní prostředky a objekty • pracovní činnosti • zdravotní a osobnostní dispozice • rovnost příležitostí na trhu práce • volba profesní orientace • osobní zájmy a cíle • osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení • kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky • informační základna • využívání poradenských služeb
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první	PŘÍPRAVA POKRMŮ • slavnostní stolování, obsluha u stolu, • pečené pokrmy • příprava náročnějších pokrmů z masa • bezmasé pokrmy • pečené slané moučníky • dietní strava • první pomoc

pomoc při úrazech v kuchyni	
--------------------------------	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita
- poznávání lidí
- komunikace, kooperace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje

Výchova demokratického občana

- občanská společnost
- trh práce
- práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele
- podnikání, živnost

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- pracovní příležitosti na trhu práce EU

Multikulturní výchova

- rovné příležitosti
- diskriminace

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis – zdravá životospráva, výživové hodnoty, přírodní zdroje v kuchyni

Zeměpis - exotické země a jejich kuchyně, zemědělství, chovatelství a jeho produkty

Výchova k občanství - svět práce, potravinový problém světa, provoz domácnosti

Tělesná výchova - příprava pokrmů, zdravý životní styl, pohyb jako součást života

Výchova ke zdraví – příprava pokrmů, stravovací návyky, rizika konzumace nevhodných potravin

Chemie - první pomoc při zranění chemickou látkou v kuchyni

Vzdělávací obsah předmětu 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	SVĚT PRÁCE • strukturovaný životopis, motivační

• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	dopis • možnosti vzdělávání • učební a studijní obory, přijímací řízení • informace a poradenské služby • celoživotní vzdělávání • zaměstnání • zaměstnání v cizině, pracovní povolení • pracovní smlouva • práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání • zápis do OR, registrace • OSVČ • právnické osoby • úřady práce • gender problematika
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PŘÍPRAVA POKRMŮ • různé technologie konzervace • různé technologie úpravy potravin • náročnější pokrmy • příprava kompletního jídelníčku • výběr vhodných nápojů • příprava dětského jídelníčku • příprava exotických pokrmů • první pomoc

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace,
- psychohygiena, kreativita

Výchova demokratického občana

- trh práce, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele
- podnikání, živnost

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

- pracovní příležitosti na trhu práce EU

Multikulturní výchova

- rovné příležitosti, diskriminace, gender

Mediální výchova

- práce s internetem, tvorba prezentací a vlastního mediálního sdělení
- třídění informací, práce s informacemi

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis – zdravá životospráva, výživové hodnoty, přírodní zdroje v kuchyni

Zeměpis - exotické země a jejich kuchyně, zemědělství, chovatelství a jeho produkty

Výchova k občanství - svět práce, potravinový problém světa, provoz domácnosti

Tělesná výchova - příprava pokrmů, zdravý životní styl, pohyb jako součást života

Výchova ke zdraví – příprava pokrmů, péče o dítě, příkrmy a strana batolat a dětí v předškolním věku

Chemie - první pomoc při zranění chemickou látkou v kuchyni

Fyzika - princip tepelné energie

Informatika - práce s informacemi, poradenské služby na internetu

5.2.8 Volitelné předměty

5.2.8.1 Název předmětu: BIOLOGICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu

Biologická praktika jsou volitelný předmět určený žákům 7. a 8. ročníku. Vyučuje se ve dvouhodinových blocích 1x za 14 dní. Předmět vychází z povinného předmětu přírodopis a je zaměřen na prohlubování znalostí a dovedností v oboru biologie s důrazem na praktické metody pozorování přírody.

Hlavní organizační formy výuky jsou používány dle charakteru učiva, jde zejména o přírodovědné vycházky, exkurze a největší důraz je kladen na praktická laboratorní cvičení ve škole i v terénu. Realizovány jsou i skupinové práce s využitím přírodnin, odborné literatury, encyklopedií, atlasů fauny a flóry, pracovních listů, informací z Internetu apod. Do výuky mohou být zahrnuty i výukové programy na PC, přírodopisné dokumenty apod.

Cíle

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- umožnění hlubšího poznávání přírody jako celku
- uvědomění si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikace v praktickém životě
- pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy
- osvojení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat
- předmět učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů

**Vzdělávací obsah předmětu
7. a 8. ročník**

Očekávané výstupy žák	Učivo
• samostatně zvládá práci s mikroskopem a lupou včetně přípravy jednoduchých mikroskopických preparátů, umí popsat jednotlivé části mikroskopu • umí pracovat s určovacími klíči a atlasy → určuje a třídí základní přírodniny • vytvoří jednoduchý botanický herbář popř. entomologickou sbírku • nahlédne do práce „terénního biologa“ a vyzkouší si odchyt některých živočichů (např. hmyz, kroužkovci, prvoci apod.)	PRAKTICKÉ METODY POZOROVÁNÍ PŘÍRODY • práce s lupou a mikroskopem • zjednodušené určovací klíče a atlasy • založení herbáře a sbírek • ukázky odchytu některých živočichů
• žák je schopen nejenom vést pozorování, experimentovat, mikroskopovat a „bádat“ a aplikovat praktické metody poznávání přírody, ale svá pozorování i zaznamenat dle obvyklých zvyklostí do podoby laboratorního protokolu • zvládne svůj protokol obhájit a představit ostatním spolužákům	DOKUMENTACE A TVORBA LABORATORNÍHO PROTOKOLU
• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • je schopen vnímat přírodu jako celek, poznávat běžné druhy bylin, dřevin, hub, obratlovců a bezobratlých živočichů	PŘÍRODOVĚDNÉ VYCHÁZKY A EXKURZE
• zvládá práci ve skupině (rozdělit si práci, diskutovat o možnostech zpracování, pracovat na zadaném úkolu, dohodnout se na finální podobě, vyslechnout názory svých spolužáků apod.) • je schopen vyhledat, zpracovat a použít potřebné informace z různých literárních zdrojů • umí svůj produkt představit	SKUPINOVÉ PRÁCE • zaměření na práci s přírodninami, odbornou literaturou, encyklopediemi, určovacími atlasy fauny a flóry, pracovními listy, informacemi z Internetu a časopisů apod.

a prezentovat svým spolužákům	
• seznámí se s ohroženými druhy rostlin a živočichů • zná význam Červené knihy ohrožených druhů • chápe smysl a nezbytnost ochrany přírody • rozumí pojmu rovnováha v přírodě • zná nejznámější světové organizace zabývající se ochranou přírody	CHRÁNĚNÉ, OHROŽENÉ A VZÁCNÉ DRUHY ŽIVOČICHŮ A ROSTLIN • ochrana přírody
• seznámí se s vybranými druhy léčivých rostlin • umí vysvětlit jejich léčivé účinky • vyzná se v metodách sběru, sušení a uskladnění těchto rostlin	LÉČIVÉ ROSTLINY, JEJICH VÝZNAM A SBĚR*
• chápe rozdíly mezi klasickou zemědělskou výrobou a ekologickými formami zemědělství • zná pojem biopotraviny a jejich vztah k životnímu prostředí	ZEMĚDĚLSTVÍ, BIOPOTRAVINY*

* Rozšiřující témata - zařazení do výuky je na volbě vyučujícího zejména dle časových možností a dostupnosti biologického materiálu vhodného do témat povinných (viz výše)

Zařazení průřezových témat

Environmentální výchova

- ekosystémy
- základní podmínky pro život rostlin a živočichů
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání
- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- stavba mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vliv kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- struktura a funkce mezinárodních a nevládních organizací
- orientace v evropském prostředí
- postoj k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk - nácvik čtení odborného textu, výtah z odborného textu, psaní názvů rostlin a živočichů

Matematika - výpočet celkového zvětšení mikroskopu při práci s mikroskopem,

Přírodopis – vnímání přírody jako součásti každodenního života a náhled na vzájemné vztahy organismů a všeho živého, ochrana přírody na základě vlastního poznání, tolerance a ohleduplnosti, vzbudit u žáků zájem o vše živé, pochopit sebe jako součást přírody a uvědomit si roli jedince i celé společnosti v otázkách ochrany přírody, naučit žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat, pracovat s literaturou, obrazovým materiálem a dalšími informačními zdroji, uvádět poznatky do souvislostí, propojovat je do širších celků z různých vzdělávacích oblastí,

Fyzika - jednotky energie, zákon zachování energie, přeměna energie, zvuk, vlnová délka

Chemie - organické a anorganické látky, obsah vody v organismech, fotosyntéza, dýchání, insekticidy, schránky bezobratlých živočichů, fotosyntéza, dýchání, kyselost a zásaditost půdy

Zeměpis - střídání dne a noci, střídání ročních období, sféry Země (biosféra, atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra), rozšíření jednotlivých skupin organismů na Zemi, přírodní krajiny, migrace živočichů

Výtvarná výchova - nákres buňky, nákresy stavby těla jednobuněčných a mnohobuněčných organismů

Člověk a svět práce - příklady využití léčivých rostlin v lidovém lékařství

Tělesná výchova - význam pohybových aktivit v životě člověka, udržování kondice

Výchova ke zdraví - kvetení rostlin – pylové alergie, léčivé rostliny – léčitelství, přírodní medicína, ochrana a péče o lidské zdraví, psychohygiena, hygienické zásady chovu drobných hlodavců v domácnosti, nemoci přenášené savci (př. vzteklna, tasemnice, hlísti, škrkavky apod.)

Výchova k občanství - spolupráce lidí různých národností, národní a nadnárodní ekologické organizace a instituce

5.2.8.2 Název předmětu: FYZIKÁLNÍ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu

Fyzikální praktika jsou zaměřena na osvojování praktických dovedností z různých oblastí fyziky. Žáci využívají svých nabytých znalostí z vyučovacích hodin fyziky a propojují je při hodinách fyzikálních praktik. Fyzikální poznatky a měření nacházejí uplatnění v běžném životě.

Výuka probíhá formou názorného výkladu, řízeného rozhovoru doplněná o demonstrační pokusy. Žáci pracují na fyzikálních měřeních a pokusech individuálně nebo ve skupinách. Důraz je kladen na upevnění teoretických znalostí pomocí praktických cvičení.

Fyzikální praktika jsou určeny pro 7. a 8. ročník s časovou dotací 2 vyučovací hodiny 1 za 14 dní.

Cíle

- prohloubení a upevnění dosavadních znalostí z různých oblastí fyziky
- zdokonalení technické zdatnosti a znalosti fyzikálních měřicích přístrojů, strojů a zařízení
- zdokonalení analytického a logického myšlení
- rozšíření své působnosti i do dalších předmětů jako jsou např. přírodopis, chemie

Vzdělávací obsah předmětu 7. a 8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zažití a upevnění správných postupů při měření fyzikálních veličin	PRAVIDLA PROVÁDĚNÍ FYZIKÁLNÍCH POKUSŮ
• schopnost zpracovat naměřené veličiny do tabulek a grafů	MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN • objem drobných těles • těžiště • rychlost
• schopnost pracovat nejen se školními pomůckami, ale i využívat běžně dostupné pomůcky pro provádění pokusů (např. PET lahve, svíčky)	ELEKTROVÁNÍ TĚLES, JEDNODUCHÉ STROJE, TERMODYNAMIKA
• samostatně si připravit určitý pokus	POKUSY SE SVĚTLEM
• předem připravený pokus prezentovat před třídou • vysvětlit postup, popisovat svoji činnost při praktickém předvádění • vysvětlit podstatu pokusu	ARCHIMÉDŮV ZÁKON, ZÁKON SETRVAČNOSTI, ZÁKON AKCE A REAKCE
• vyhledávat uplatnění známých fyzikálních jevů ve svém životě, v přírodě i v technice	FYZIKÁLNÍ JEVY A ZÁKONITOSTI

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání - zjištění vlastních schopností a možností při poznávání fyzikálních těles, jevů a zákonů a jejich vzájemných vztahů
- seberegulace - schopnost vlastní kontroly, zachování klidu a rozvahy při řešení fyzikálních otázek a úloh
- psychohygiena – schopnost správného přístupu, časového rozvržení a postupu při řešení úloh a úkolů, čímž je možné zabránit případným stresovým a zátěžovým situacím a vyvarovat se nárazovitých odpovědí, jednání a zmatků v řešení fyzikálních i jiných problémů
- kreativita - schopnost samostatného řešení fyzikálních problémů
- sociální rozvoj
- mezilidské vztahy - schopnost vyslechnutí jiných názorů a myšlenek
- komunikace - schopnost správně si vzájemně předávat myšlenky, vzájemné vyjasnění návodů a konkrétních postupů při řešení úloh, zejména při laboratorním ověření fyzikálních jevů pomocí názorných pokusů
- kooperace a kompetice – schopnost vzájemné spolupráce v týmu, rozdělení si úkolů, jejich společné vyřešení a vzájemná podpora zdravé soutěživosti mezi sebou a snahy vyniknout samostatně jako jednotlivec či ve skupině zastupující tým, čímž se zesiluje individuální a týmová složka jednání
- morální rozvoj – vzájemná tolerance, schopnost přijmout názory druhého nebo je vyslechnout, schopnost rozmlouvat,

Výchova demokratického občana

- rozvoj schopnosti logického uvažování a analytického myšlení a jeho uplatnění v občanském životě

Environmentální výchova

- využití fyzikálních znalostí k zamyšlení se postavení člověka ve světě, jeho zodpovědnosti vůči sobě samému, svému okolí, ostatním lidem

Mediální výchova

- schopnost vnímat okolní svět všemi smysly
- vytvářet si správný přístup k poznávání a všem možnostem chápání světa kolem sebe

Mezipředmětové vztahy

Fyzika - přenášení teoretických poznatků do praxe, využívání a pojmenovávání fyzikálních zákonů

Matematika - matematická pravidla, vzorce, algoritmy a schopnost počítání a geometrická představivost

Chemie - hustota látek, vlastnosti látek

Český jazyk - tvorba protokolů, popis postupů a popisy předmětů

Člověk a svět práce - bezpečnost práce v laboratoři včetně poskytování první pomoci při úrazech, dodržování stanovených postupů, sestavování pomůcek pro pokusy dle návodu

5.2.8.3 Název předmětu: CHEMICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Chemická praktika je určen pro žáky 8. a 9. ročníku s časovou dotací dvouhodinového bloku 1x za 14 dní. Navazuje na výuku předmětů fyziky a chemie. Je především zaměřen na praktické činnosti, které navazují na znalosti z výuky těchto předmětů. Žáci si také prohlubují probírané učivo a získávají i další důležité teoretické znalosti.

Cíle

- probuzení zájmu o chemii
- uvědomění si potřeby poznatků z oblasti chemie pro každodenní život

Vzdělávací obsah předmětu 8. a 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• dodržuje pravidla bezpečnosti • určuje vlastnosti látek, rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek • volí vhodnou metodu na dělení směsí	PRAVIDLA BEZPEČNOSTI, VLASTNOSTI LÁTEK • fázové přeměny • směsi, dělení směsí (chromatografie, filtrace, destilace)
• rozpozná exotermické a endotermické reakce • dokáže zapsat chemické reakce	TYPY CHEMICKÝCH REAKCÍ PODLE TEPELNÉHO ZABARVENÍ
• na základě reakcí dokáže odvodit vlastnosti daného plynu • sestaví aparaturu pro vývoj plynů	ZÁKLADNÍ APARATURA NA VÝVOJ PLYNŮ • vodík • oxid uhličitý • hasicí přístroje
• zná bezpečné zacházení s kyselinami • orientuje se na pH stupnici • zná uplatnění neutralizace v praxi	KYSELINY A ZÁSADY • neutralizace • stanovení kyselosti
• zná zdroje uhlovodíků a jejich vlastnosti • dokáže vymodelovat jejich modely, zná názvosloví uhlovodíků • zná různé typy plastů	ZEMNÍ PLYN, ALKANY, ALKENY, ALKYNY PLASTY A JEJICH VLASTNOSTI

• rozpozná vybrané kovy • rozpozná kationty kovů na základě plamenové zkoušky • dokáže rozpoznat korozi kovů a předcházet jí	POLOKOVY, KOVY KOROZE ELEKTROLÝZA
• dokáže připravit mýdla • stanoví přítomnost monosacharidů v dané potravíně, vitamínu C • provádí extrakci a důkaz tuků	PŘÍRODNÍ LÁTKY • důkazy přítomnosti látek • cukry • tuky • mýdlo
• zná vlastnosti a využití kypřících prášků, kvašení sacharózy	CHEMIE V KUCHYNI
• dokáže připravit modelínu • odlévá olovo • vysvětlí hoření prskavek pod vodou	VÁNOCE A CHEMIE
• dokáže popsat jednotlivé lékové formy, tabletování cukrů	LÉKOVÉ FORMY LÉČIV

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvíjení schopnosti poznávat nové věci
- komunikace a spolupráce při řešení problémů
- zodpovědné chování v běžných i v mimořádných situacích
- dovednost rozhodnout se

Environmentální výchova

- lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí – vliv chemického průmyslu a využívání chemických prostředků, pozitivní i negativní působení běžně používaných výrobků chemického průmyslu

Mediální výchova

- tvorba sdělení
- práce v realizačním týmu
- interpretace mediálních sdělení
- srovnání obsahu mediálního sdělení s realitou

Mezipředmětové vztahy

Fyzika - stanovení hustoty látek, fázové přeměny, elektrolýza

Matematika - chemické výpočty, práce s tabulkami, zápis chemických rovnic

Přírodopis - fosilní paliva, význam tuků a sacharidů pro člověka

Výchova ke zdraví – chemické složení mýdla a ostatních běžně používaných hygienických prostředků

Český jazyk - vytváření a prezentace referátů a projektů, formulování protokolů

Anglický jazyk - pojmy převzaté z angličtiny

Výchova k občanství - problematika alkoholismu, využití chemie v kriminalistice

Člověk a svět práce – ochrana člověka za mimořádných událostí – chemické havárie, zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami, důležitost znalosti a dodržování výstražných symbolů na výrobcích používaných v každodenním životě, aplikace informací z H- a P- vět do běžného života

5.2.8.4 Název předmětu: MATEMATICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu

Matematická praktika jsou volitelný předmět určený žákům 9. ročníku s jednohodinovou časovou dotací týdně. Hlavní náplní je procvičení učiva matematiky základní školy, jeho upevnění i případné rozšíření. Důležitý je i rozvoj schopnosti žáků aplikovat své znalosti v dalším studiu. Zařazováním nestandardních příkladů se snažíme rozvíjet logické myšlení, způsoby uvažování, hledání souvislostí, matematickou představivost.

Cíle

- jsou stanoveny podle schopností žáků a jejich dalšího zaměření
- u žáků, kteří mají zájem o další studium na gymnáziích a středních odborných školách, je předmět zaměřen na rozšíření učiva probíraného v hodinách matematiky, na řešení náročnějších (nestandardních) příkladů i na přípravu k přijímacím zkouškám
- u žáků hlásících se na učební obory se předmět soustředí na procvičení základních znalostí a také na celkové opakování učiva matematiky 2. stupně a upevnění získaných dovedností

Vzdělávací obsah předmětu

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zvládá početní operace v oboru racionálních, celých, přirozených a desetinných čísel, početní operace se zlomky, včetně zakomponování do slovních úloh • umí řešit aplikační úlohy na procenta, promile • umí rozpoznat a řešit PÚ, NÚ, • dokáže matematicky zapsat jednoduché reálné situace s využitím proměnných	POČETNÍ OPERACE • rozšíření početních operací v oborech přirozených, celých, desetinných a racionálních čísel, přednost početních operací • řešení slovních úloh, využití v praktickém životě • rozpozná a řeší úlohy na úměrnost

• umí řešit rovnice o jedné neznámé, • soustavu rovnic • dokáže formulovat reálnou situaci pomocí rovnic	ŘEŠENÍ ROVNIC • řešení slovních úloh pomocí rovnic, soustavy rovnic
• řeší slovní úlohy pomocí Pythagorovy věty	PYTHAGOROVA VĚTA • příklady z praxe
• umí provádět početní operace s algebraickými výrazy	ALGEBRAICKÉ VÝRAZY
• umí charakterizovat a klasifikovat rovinné útvary, včetně jejich konstrukcí • umí charakterizovat tělesa a načrtnout síť základních těles	GEOMETRIE • konstrukce rovinných útvarů, symbolika, zápisy konstrukcí • dělení a charakteristika geometrických těles • výpočty objemů a povrchů - úlohy z praxe • základy rýsování
• umí aplikovat veškeré učivo ve slovních úlohách • zvládá řešení různě zadávaných úloh • zvládá číselné řady • dokáže řešit netradičně zadané úlohy • dokáže řešit netradičně zvolené geometrické úlohy	TESTOVÉ ÚLOHY • řešení úloh z dostupných testů (testy ČŠI, SCIO, CERMAT, logická olympiáda apod.),

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- postup při řešení problémů
- navrhování postupů
- rozvoj logického uvažování a analytického myšlení
- schopnost samostatného řešení úkolů a samostatného úsudku, uplatnění vlastních nápadů
- práce ve skupině, společné řešení úloh, vedení skupiny, diskuze

Mezipředmětové vztahy

Matematika - provázanost s učivem 6. - 9. ročníku

Fyzika - úlohy o pohybu, výpočet rychlosti

Chemie, zeměpis - použití promile – příklady z praktického života (salinita mořské vody, stoupání-klesání, množství alkoholu v krvi, počítání s měřítkem plánů a mapy, kvantitativní zeměpisné údaje)

Člověk a svět práce - použití procent v praktickém životě (slevy, výhodnost půjček)

5.2.8.5 Název předmětu: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika předmětu

Tento volitelný předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně v sedmém, osmém a devátém ročníku.

Cíle

- osvojení důležitých výrazů
- rozšíření stávající slovní zásoby
- schopnost komunikovat v běžných životních situacích
- dovednost komunikovat a zároveň pracovat i s písemnými informacemi
- rozvoj všech řečových dovedností
- činnosti podporující novou slovní zásobu a celkovou komunikaci v AJ (čtení, překlad, poslech, doplňování v textu, rozhovory, simulace reálných situací...)
- stanovená cílová úroveň v podstatě doplňuje a napomáhá dosažení pokročilých znalostí úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

Vzdělávací obsah předmětu 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • žák se dokáže srozumitelnou formou vyjádřit k daným konverzačním tématům • dokáže hovořit se správným použitím probrané gramatiky • zdokonaluje svoje komunikační dovednosti • žák si také rozšiřuje slovní zásobu	KONVERZAČNÍ TÉMATA • letní prázdniny • cestování • ubytování v hotelu • volný čas • koníčky • volba povolání • pohádky • filmy • příběhy a knihy • rodina • Vánoce • jídlo • situace v restauraci • nakupování • situace v obchodě • Česká republika • Praha • příroda • kempování • turistika • realie zemí příslušných jazykových oblastí • pocity • emoce

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj emoční inteligence, rodina
- komunikační situace v obchodě v restauraci, v hotelu
- volnočasové aktivity

Výchova demokratického občana

- znalosti o Praze jako hlavním městě
- kulturní památky a významná místa České republiky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- anglicky hovořící země světa
- cestování a situace během něj

Multikulturní výchova

- poznávání kultury vlastní země
- svátky v různých kulturách

Environmentální výchova

- nakupování - zero waste, uvědomělé nakupování

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis - anglicky mluvící země, cestování

Český jazyk - Praha, Česká republika, čtení, literatura

Výchova k občanství - pocity, emoce, volba povolání

Člověk a svět práce – jídlo, vaření

5.2.8.6 Název předmětu: SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika předmětu

Kolektivní sporty - sportovní hry při správném pedagogickém působení a pravidelném provozování (formou sportovního tréninku) rozvíjejí vlastnosti nesmírně potřebné pro běžný život v dnešní společnosti (soutěživost, spolupráce v kolektivu, respekt k protivníkovi, dodržování řádů a pravidel, zodpovědnost, umění vítězit, schopnost vyrovnat se s porážkou).

Sportovní hry jsou volitelný předmět určený žákům od 7. do 9. třídy. Tento předmět umožňuje žákům zdokonalit se a rozvíjet své sportovní a pohybové dovednosti v základních míčových hrách jako: kopané, basketbalu, volejbalu, házené. V jednotlivých sportech se zaměřujeme na základní i složitější herní činnosti a dovednosti jednotlivce, ale i nácvik herních systémů. Cílem výuku je navázat na již získané dovednosti ze základní tělesné výchovy. Učíme specifika jednotlivých sportů a pravidla vybraných sportů. Během školního roku si sami realizujeme menší turnaje. Věnujeme se i teorii a různým diskuzím o aktuálních problémech a trendech kolektivních sportů z hlediska daného sportu v ČR,

ale i na celosvětové úrovni. Pro úvodní seznámení jsou zařazeny i moderní a různé trendové sportovní hry, jako beach-volejbal, streetball, plážový fotbal, korfbal, squash, softbal, florbal a další.

Nedílnou součástí jsou sportovní aktivity v přírodě. Vedeme žáky k pohybu na čerstvém vzduchu, snažíme se jim ukázat, jak lze využít přírodní prvky při rekreačním sportování.

Časová dotace je 1 hodina týdně, častěji však jeden dvouhodinový blok jedenkrát za 14 dní. Dotace je aktuálně upravována dle zájmu žáků.

Cíle

- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí
- dokáže adekvátně reagovat na krizové situace - stres, prohru, nefér chování ve sportu, příprava na sportovní výkon
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
- vytváří varianty osvojených sportovních a pohybových her
- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, poskytne základní první pomoc
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

Vzdělávací obsah předmětu 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• rozumí základním rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkovací) • zvládá pravidla jednotlivých sportovních her, ovládá základy rozhodování při hře • chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play • zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání • vybere správnou taktiku hry a dodrží ji	KOPANÁ • základní i rozšiřující činnosti jednotlivce (obranné a útočné) • koordinace, obratnost, lokomoce vlastního těla • přihrávky, střely, herní systémy, základní taktika, herní projev • rozhodování utkání, realizace jednoduchého turnaje • základní taktické dovednosti - presink, osobní obrana, změna rytmu hry

• umí správně použít herní činnosti jednotlivce • používá různé herní systémy, herní kombinace	HÁZENÁ • organizace turnaje • základní činnosti jednotlivce • zvládnutí útočné kombinace, základy zónového bránění • nácvik několik druhů střelby
	VOLEJBAL • základní činnosti jednotlivce • spodní i vrchní podání • dokáže specifikovat pojem LIBERO • aktivní strečink, jako záměrná možnost předchází zranění ve volejbale
	BASKETBAL • základní činnosti jednotlivce • rychlý protiútok, obrana - zóna, osobní bránění • zvládnutí specifické hry
	STREETBAL • orientace v herních kombinacích
	SPORTOVNÍ AKTIVITY V PŘÍRODĚ • koupání v přírodních koupalištích • bruslení na rybníce • překonávání překážek (přeskok přes potok) • nácvik obratnosti (chůze po kládě) • orientační běh • využití přírodních prvků při posilování (např. strom - výskok na větev, kliky o kmen, přitahování) • hod šíškou na cíl • lanové aktivity

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost
- sebepoznání
- seberegulace
- psychohygiena
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova

- vnímání mediálních sdělení

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis - stavba těla, soustavy

Výchova ke zdraví - význam pohybu, denní režim

Fyzika - měření veličin (rychlost, délka..)

Matematika - průměry, tabulky

5.2.8.7 Název předmětu: VÝTVARNÉ TECHNIKY

Charakteristika předmětu

Povinně volitelný předmět Výtvarné techniky má časovou dotaci 2 hodiny 1x za 14 dní a je určen 8. až 9. ročníkům.

Předmět doplňuje a rozšiřuje učivo výtvarné výchovy a dějepisu. Náplní je seznámení žáků s jednotlivými výtvarnými technikami a způsoby vizuálně obrazného vyjádření, jejich vývojem a uplatněním v průběhu dějin.

Teoretický rámec předmětu je žákům poskytnut formou uceleného a prohlubující výkladu dějin výtvarného umění. Žáci jsou prostřednictvím obrazových ukázek a výkladu seznámeni s jednotlivými uměleckými styly, směry či slohy a jejich klíčovými osobnostmi. Učí se pracovat s vizuálně obrazovými znakovými systémy a orientovat se v nich. Interpretují jednotlivá vizuálně obrazná vyjádření minulosti i současnosti. Vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy, které formovaly podobu výtvarného umění dané doby.

Důraz je kladen na učení prostřednictvím praktických zkušeností získaných z vlastní tvorby. Zde se předmět zaměřuje zejména na časově a technicky náročnější výtvarné postupy. Cílem je, aby si žáci osvojili potřebné výtvarné dovednosti pro dané techniky, rozvíjeli svou představivost, fantazii, smysl pro originalitu a kultivovali vlastní osobitý výraz. K tomuto účelu žáci využívají výtvarné výrazové prostředky jako prostředky sebevyjádření a komunikace. Snahou je prohlubovat citlivost k vnímání světa kolem a vlastního prožívání. Formují tak vlastní estetické vnímání a utvářejí si osobní postoje. Učí se rozpoznávat estetické kvality a hodnoty. Na základě toho jsou žáci schopni kriticky zhodnotit výsledky své práce i práce druhých.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k uplatňování a rozvíjení klíčových kompetencí, vede žáky k chápání umění a kultury jako součást lidské existence, k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování vlastních prožitků a postojů.

**Vzdělávací obsah předmětu
8. a 9. ročník**

Očekávané výstupy žák	Učivo
• využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • dokáže převést své představy do objemových rozměrů • vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • ověřuje a postupně využívá kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • malba • symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barvami • kontrast (barevný, světelný) • lidská figura • proporce těla • figura v pohybu • kresebné etudy • etuda s linií jako výtvarným prostředkem • různé typy zobrazení
• uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • rozlišuje obsah uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního a současného umění	DĚJINY UMĚNÍ • práce s uměleckým dílem - interpretace • počátky umění, pravěké umění, šamanismus • umění starověku • vývoj výtvarného umění od středověku do konce novověku • umělecké směry 1. poloviny 20. století • umělecké směry 2. poloviny 20. století • umělecké tendence konce 20. století a počátku 21. století
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření • utváří a uplatňuje komunikační obsah (obhajoba tvorby, prezentace)	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • utváření a uplatnění komunikačního obsahu • vysvětlování, obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora • prezentace ve veřejném prostoru • mediální prezentace
• vybírá a kombinuje výtvarné prostředky pro vlastní osobité vyjádření • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • vlastní prožívání • interakce s realitou • událost - originální dokončení situace

• zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování • orientuje se v grafických technikách • rozvíjí se v estetickém cítění • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie, video) a učí se s nimi zacházet	• vyprávění výtvarnými prostředky • prostorová tvorba • práce v plenéru • lineární perspektiva • grafické techniky (tisk z výšky, plochy, hloubky, počítačová grafika) • nová média (fotografie, videoart, Net Art)
--	--

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání
- sebepojetí
- sebeorganizace
- kreativita
- práce s emocemi
- vlastní vyjádření
- hodnoty a postoje
- komunikace a kooperace

Multikulturní výchova

- kulturní difference, etnický původ

Environmentální výchova

- krajina, ochrana krajiny a životního prostředí

Mediální výchova

- tvorba mediálního sdělení - reklama a propagace, kritický postoj k reklamě
- tvorba mediálního sdělení - plakáty, obaly

Mezipředmětové vztahy

Dějepis - dějiny umění

Přírodopis - lidské tělo - proporce těla, tělo v pohybu

Matematika - vertikála, horizontála, objem, tvar

Informatika – práce s internetem, použití internetu k vlastní tvorbě

Člověk a svět práce - tvorba a zpracování digitální fotografie

Výchova k občanství - globalizace v souvislosti s výtvarným uměním

5.2.8.8 Název předmětu: POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Polytechnická výchova je tvořen částí obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce pro II. stupeň a jsou v něm integrovány

tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Název vyučovacího předmětu je zvolen v důsledku cíleného zaměření vzdělávacího oboru na praktické technické a pracovní dovednosti a návyky. Svým obsahem vyučovacího předmětu navazuje na tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů vyučovacího předmětu Pracovní činnosti na I. stupni.

Vyučování je realizováno v 6. ročnících II. stupně jako hlavní předmět a v 7., 8., a 9. ročnících jako volitelný předmět.

Při své znalostní (teoretické) složce, spočívající v základním poučení o materiálech, nářadí, pracovních postupech, technologiích a při svém integrujícím charakteru, spočívajícím ve využívání znalostí, získaných v řadě jiných oblastí vzdělávání, má vyučovací předmět pro svůj dominující činnostní charakter nezastupitelné místo ve výuce, je - li spojen s prací na konkrétním žákovském výrobku (hlavní motivační faktor předmětu).

Vysoká hodnota vlastníma rukama žákem vytvořeného výrobku je přirozeným pedagogickým prostředkem, navazujícím na předchozí vývoj žáka, pro posilování jeho kompetencí v rámci tematických okruhů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (práci zůstává její nezastupitelný socializační charakter). Zároveň umožňuje postupně zpřesňovat představu žáka o vlivu výroby na okolní svět a tím je propojen se všemi tematickými okruhy průřezového tématu Environmentální výchova.

Prožitek a získanou zkušenost při řešení problémů při práci na svém výrobku nelze žákům nahradit čímkoliv jiným, zejména je - li žákům umožněno tento výrobek dokončit.

Cíle

- umožňuje poznat vlastnosti některých vybraných surovin a materiálů a jejich užité vlastnosti
- seznamuje s nástroji, nářadím, pomůckami a další dostupnou technikou pro ruční opracování a jednoduchými pracovními postupy při jejich používání
- seznamuje s technickou dokumentací
- vybavuje základními dovednostmi pro vytváření jednoduchých technických podkladů pro vlastní činnost
- umožňuje získat základní a praktické dovednosti a návyky na úrovni momentální fyzické zdatnosti žáka při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů a při dodržování technologické kázně
- rozvíjí návyky pro dodržování hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- poučí o první pomoci při úrazu při práci
- seznamuje se základy organizace a plánování práce, umožňuje její realizaci na malých projektech skupinami žáků
- rozšiřuje znalosti o různých oborech lidské činnosti ve světě řemesel a techniky, formách fyzické a duševní práce, což přispívá k orientaci při volbě vlastní budoucí profese
- umožňuje získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků, potřebných v běžném životě spolu s vědomím potřeby dalšího sebevzdělávání
- formuje osobnost žáka rozvíjením celé řady jeho vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností, potřebných v běžném životě

Vzdělávací obsah předmětu
7. – 9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty), které jsou důležité pro jeho práci • vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je • uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály • provede jednotlivé kroky při postupu a dodrží kázeň při práci • rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, přístupnosti opracování a jeho oddělování • vybere vhodné pracovní nástroje pro práci s technickým materiálem • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály • připraví pracovní prostor a potřebné vybavení (nářadí, materiál...) • rozvrhne práci dle časových dispozic • v průběhu práce žák reorganizuje pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nářadí a nástroje bezpečně odkládá a uklízí • na konci práce žák uklidí pracovní prostor • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (nákres, náčrt, výkres) • orientuje se v technické dokumentaci • čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály - rozměry,	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • jednoduché pracovní operace a postupy • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • organizace práce, důležité technologické postupy • technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • bezpečnost a hygiena práce • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

tvary • nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní matematické nástroje - pravítko, kružítko), provede kótování • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí • dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	
• sestaví podle návodu, náčrtu, plánu jednoduchého programu daný model • pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu • orientuje se v daném návodu, náčrtu, plánu • vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a aplikuje je • dodrží postup v jednotlivých krocích daných návodem, náčrtem, plánem nebo programem • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • rozpozná důležité a stěžejní prvky konstrukce a model sestaví • použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce • rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost, nosnost, stabilitu) • hodnotí kvalitu jednotlivých kroků konstrukce, modelu, výrobku • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • organizuje pracovní prostor, kontroluje nástroje, nářadí (a jejich funkčnost)	DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ • stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program • bezpečnost a hygiena práce

a kvalitu materiálu (např. porušenost, defekty, vady materiálu nebo částí stavebnice) • sestaví i rozloží konstrukčně jednoduchý model, výrobek, pokud je to konstrukčně možné • upraví model, konstrukci, výrobek dle potřeby (oprava, údržba ...) • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo náradí • dodrží zásady bezpečnosti při konstrukčních činnostech • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	
---	--

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

6 Hodnocení prospěchu

Pravidla pro hodnocení

- Smyslem hodnocení je informovat žáka o tom, jak pracuje, jakých dosáhl výsledků, kde se zlepšil, kde je úspěšný, ve kterých předmětech může své výkony vylepšit.
- Hodnocení je vždy adresné a obrací se k tomu, komu je určeno – k jednotlivému žákovi.
- Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka.
- S kritérii hodnocení jsou žáci vždy předem seznámeni.

Zásady hodnocení

- O dílčích způsobech získávání podkladů pro hodnocení rozhoduje vyučující daného předmětu.
- Vyučující předem seznámí žáky s kritérii hodnocení.
- Uvedené zásady hodnocení je každý pedagog povinen vždy dodržovat:
 - hodnotit vždy vzhledem ke schopnostem a možnostem dítěte,
 - být přiměřeně náročný,
 - dodržovat pedagogický takt,
 - stavět na povzbuzení, ocenění,
 - preferovat pozitivní motivaci,
 - hodnotit to, co dítě umí, ne to, co nezvládlo,
 - vždy vyzdvihovat pokrok, úspěch, snahu, nikoli zdůrazňovat nedostatky,
 - přihlížet k věkovým zvláštnostem žáka,
 - při závěrečném hodnocení tolerovat, že žák mohl v průběhu roku zakolísat,
 - při hodnocení žáků s SPU vždy přihlížet k jejich poruše, přistupovat k jejich práci s potřebnou tolerancí a pochopením,
 - při hodnocení žáků – cizinců a žáků s OMJ ve všech předmětech přihlížet k dosažené úrovni znalosti českého jazyka,
 - nově nastupujícím žákům poskytnout čas na potřebnou adaptaci a případné doplnění učiva,
 - úspěchy využít jako motivaci pro další práci,
 - dát žákům možnost případný neúspěch opravit.

6.1 Klasifikace prospěchu

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 69 - 71 školského zákona a § 14-23 vyhlášky o základním vzdělávání.
- Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, pokud nestanovují zákonné předpisy jinak.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li

k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.

- Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období (známka na vysvědčení není průměrem známek v žákovské knížce).
- Případy vážného zaostávání žáků a nedostatků v jejich práci a chování se projednávají na pedagogických radách. Z těchto důvodů může požádat vyučující ředitele školy o svolání mimořádné pedagogické rady. O jejím svolání rozhodne ředitel školy, v jeho nepřítomnosti zástupce ředitele školy.
- Vyučující musí v průběhu klasifikačního období získat dostatek podkladů pro uzavření klasifikace. V případě, že nemá dostatek podkladů, bude po projednání s ředitelem školy klasifikace odložena.
- Každý učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.
- Každý vyučující je zodpovědný za informování zákonných zástupců o výsledcích klasifikace, včas je upozorní na výrazné zhoršení, popř. na nedostatečný prospěch.

Postupy při klasifikaci

- Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo.
- Žáci mají dostatek času k naučení, procvičení a zažití látky.
- Do celkové klasifikace se zahrnuje hodnocení nejen vědomostí a dovedností, ale také celková práce, tj. práce v hodinách, příprava, úroveň plnění zadaných úkolů, úroveň osvojených kompetencí a celkových výsledků.
- Písemné práce (kontrolní, tematické – obsahově rozsáhlé) jsou žákům oznámeny včas, aby se na ně mohli připravit. Vzájemná domluva mezi vyučujícími ve třídě zabraňuje kumulaci více takových prací v jednom dni.
- Kromě tradičního ústního zkoušení využíváme i další efektivní způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků.
- Využíváme pět klasifikačních stupňů. V první třídě v některých případech používají učitelé ještě "0" a to pro případ, kdy se žákovi práce nepovedla, úkol nezvládl, neuspěl.
- Žák může udělat chybu. Vždy má čas a možnost ji napravit. Chybu bereme jako příležitost a výzvu.
- Postupy vyučující konzultuje s ostatními vyučujícími ve třídě, v případě žáků se SVP podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny.

Získávání podkladů pro hodnocení

O konkrétních způsobech a jejich četnosti rozhoduje vyučující daného předmětu s tím, že používá různé metody a způsoby, které žákům a danému předmětu nejlépe vyhovují:

- soustavné diagnostické pozorování,
- soustavné sledování výkonů žáků a jejich připravenosti na vyučování,
- ústní zkoušení,
- orientační zkoušení,
- písemné práce (např. čtvrtletní písemné práce, kontrolní práce),
- různé druhy písemných testů,
- vypracování a prezentace samostatné práce (školní i domácí),
- hodnocení práce v hodině,
- praktické zkoušky a činnosti,
- analýza jednotlivých výsledků činnosti žáků,
- vypracování a demonstrace zadaného tématu domácí práce - referátu.

Způsoby seznámení s hodnocením

- Učitel oznamuje žákům výsledek každé klasifikace, poukazuje na klady, popř. upozorní na nedostatky (ty však do hodnocení nezahrnuje).
- Při ústním zkoušení oznámí výsledek okamžitě, v případě orientačního zkoušení a hodnocení práce v hodině na konci vyučovací hodiny.
- Výsledky hodnocení písemných prací pak v závislosti na jejich rozsahu oznamuje co nejdříve.
- Pro průběžnou klasifikaci a hodnocení chování používáme žákovské knížky. Od 3. ročníku se jedná o elektronickou žákovskou knížku. V té je u známky uváděna tzv. váha známky. O váze známky rozhoduje vyučující předmětu. Na začátku klasifikačního období seznámí žáky s tím, jakou váhu při hodnocení v konkrétních případech (ústní zkoušení, kontrolní práce apod.) bude známka mít.
- Žáci dostávají na konci 1. a 3. čtvrtletí "čtvrtletní hodnocení" - slovní hodnocení práce a prospěchu v jednotlivých předmětech a celkové hodnocení chování. Často se jedná o formativní hodnocení.
- Na vysvědčení jsou žáci všech ročníků hodnoceni známkou.
- V případě, že je pro žáka vhodnější slovní hodnocení, vypracuje vyučující na základě žádosti zákonného zástupce hodnocení slovní.

6.2 Celkové hodnocení prospěchu

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- Prospěl(a) s vyznamenáním
- Prospěl(a)
- Neprospěl(a)
- Nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm

- **Prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů

stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě slovního hodnocení některého či všech předmětů je pro potřebu stanovení celkového hodnocení slovní hodnocení převedeno na klasifikační stupeň. O slovním hodnocení rozhoduje na základě žádosti zákonného zástupce ředitel školy.

- **Prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- **Neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.
- **Nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci 1. pololetí.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení „**uvolněn(a)**“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v 1. nebo 2. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (tzv. odložená klasifikace), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „**nehodnocen(a)**“.

Odložená klasifikace se používá v případě, kdy není dostatek podkladů pro uzavření klasifikace. Jde především o případy dlouhé absence, kdy je potřeba, aby měl žák dostatek času pro doplnění učiva, a vyučující získal dostatek podkladů pro klasifikaci.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

V 1. - 5. ročníku se pro stupeň prospěchu na vysvědčení používá označení číslicí, od 6. ročníku se používá slovní vyjádření klasifikačního stupně.

6.3 Klasifikační stupně

6.3.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

- **Stupeň 1 – výborný**

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově reaguje na dotazy, samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, velice dobře pracuje

samostatně, dovede vyhledat potřebné údaje a využít je. Z již známých údajů dovede vyvodit nové a spojit je s již známým. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně vyhledat a studovat vhodné texty.

- **Stupeň 2 – chvalitebný**

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

- **Stupeň 3 – dobrý**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb, ale s pomocí učitele dovede nové poznatky uplatnit. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky v správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- **Stupeň 4 – dostatečný**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový, má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

- **Stupeň 5 – nedostatečný**

Žák si požadované poznatky neosvojil přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

6.3.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Hodnocení se v těchto předmětech nesoustředí jen na samotný výsledek (výkres, výkon), ale především na celkový přístup k práci, dodržování stanovených postupů, aktivitu v hodinách, snahu a pečlivost, využívání schopností a nadání, uplatnění tvůrčího přístupu i na připravenost (nošení pomůcek) a dodržování termínů odevzdání práce.

- **Stupeň 1 – výborný**

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje. Snaží se dosáhnout co nejlepších výkonů, na hodinu je vždy připraven.

- **Stupeň 2 - chvalitebný**

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o práci, na výuku je vždy připravený.

- **Stupeň 3 - dobrý**

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. V samostatné práci ani v práci ve skupině nevyužívá dostatečně své schopnosti. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o práci, ne vždy je na hodinu připraven.

- **Stupeň 4 - dostatečný**

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu. Zadané úkoly často nesplní, na hodiny bývá nepřipraven.

- **Stupeň 5 - nedostatečný**

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci, neplní zadané úkoly, práce často neodevzdá, na výuku není připravený.

6.3.3 Slovní hodnocení

Výše uvedené výrazy pro slovní hodnocení jsou pouze orientační. Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do slovní podoby.

Při slovním hodnocení se uvádí:

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami:

<i>Klasifikační stupeň</i>	<i>Slovní hodnocení</i>
1	ovládá úplně, uceleně, přesně, bez problémů se v učivu orientuje
2	učivo ovládá, dobře se v něm orientuje
3	učivo v podstatě ovládá dobře
4	učivo ovládá se značnými mezerami
5	učivo neovládá

Úroveň myšlení:

<i>Klasifikační stupeň</i>	<i>Slovní hodnocení</i>
1	pohotově, bystře a dobře chápe souvislosti, samostatně uvažuje
2	uvažuje celkem samostatně, chápe souvislosti
3	menší samostatnost myšlení, potřebuje pomoc
4	není schopen samostatně uvažovat, při chápání souvislostí potřebuje pomoc učitele, na jednoduché návodné otázky je schopen odpovídat
5	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování:

<i>Klasifikační stupeň</i>	<i>Slovní hodnocení</i>
1	výstižné, logicky správné, přesné, správné používání pojmů
2	poměrně přesné, celkem výstižné
3	je schopen kratšího souvislého vyjadřování, dopouští se nepřesností, které s pomocí učitele dovede opravit
4	vyjadřuje se s obtížemi, není schopen souvislého vyjadřování, nepřesné
5	má velké potíže s vyjadřováním i s pomocí návodných otázek, na které nesprávně odpovídá

Úroveň aplikace vědomostí:

<i>Klasifikační stupeň</i>	<i>Slovní hodnocení</i>
1	vědomosti dovede velice dobře aplikovat v praxi a využívat je při samostatném řešení úkolů
2	dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
3	s pomocí učitele řeší úkoly, případné chyby dovede s pomocí opravit
4	dělá podstatné chyby, bez pomoci učitele nedovede aplikovat
5	probrané učivo při řešení úkolů praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Celkový přístup k práci:

<i>Klasifikační stupeň</i>	<i>Slovní hodnocení</i>
1	je aktivní, učí se zájmem, zadané úkoly plní co nejlépe, vždy dodržuje zadání práce a termíny odevzdání
2	je aktivní, k práci přistupuje se zájmem, zadané úkoly plní v termínu velmi dobře
3	zadané úkoly plní, je méně aktivní, ale pracuje dobře
4	má malý zájem o učení, potřebuje stále podněty, nesnaží se plnit zadané úkoly, práci neodevzdává včas
5	o práci nemá zájem, je pasivní, motivace jsou neúčinné, zadané úkoly neplní

6.4 Průběžná klasifikace

- V průběžné klasifikaci vyučující mohou používat tzv. doplňujících znaků.
- Doplňující znaky klasifikaci upřesňují, a tím mají pro žáky přesnější vypovídající hodnotu.
- Pro žáky, zejména ty nejmladší, mají značný motivační význam.
- Jedná se o tyto znaky:
 - pro motivaci, především nejmladších tzv. „smajlíky“ a „bručouny“,
 - 1*, 1, „+“ „-“ „/“ !.
- Doplňující znaky nelze používat při zápisu klasifikace do elektronické žákovské knížky.

Vymezení použití znaků

- Motivační znaky: „Smajlík“ vyjadřuje pochvalu za snahu, práci navíc, pečlivost. „Bručoun“ naopak nespokojenost s prací, nedbale odvedená práce, nedodělaná, nesplnění úkolu.
- 1 s hvězdičkou a 1: perfektně odvedená práce, splnění i dalších úkolů nad rámec zadání, vynikající znalosti přesahující základní učivo.
- „+“ se používá při hodnocení dle bodové stupnice, hodnocení úspěšnosti v % a hodnocení podle počtu chyb v situaci, kdy lepší známka „unikla o bod“.
- Znamka s „+“ také upozorňuje, že učitel hodnotí žáka mírně lépe, než vystihuje stupeň hodnocení, především při ústním zkoušení a při hodnocení prací bez bodové stupnice.
- „+“ také motivačně hodnotí dosažený výkon žáka vzhledem k jeho schopnostem, dovednostem a možnostem.
- „-“ se používá při hodnocení dle bodové stupnice, hodnocení úspěšnosti v % a hodnocení podle počtu chyb.
- „-“ se používá v případě, kdy se jedná o situaci, kdy je známka na dolní hranici lepší známky.
- „-“ označuje upozornění, že učitel hodnotí žáka mírně hůře, než vystihuje stupeň hodnocení.
- „+“ „-“ se dále používají v případě, kdy učitel nemůže klasifikačním stupněm (1, 2, 3, 4 nebo 5) jednoznačně určit úroveň znalostí a dovedností žáka při průběžné klasifikaci.
- „/“ - např. 2/1: toto hodnocení se používá v případě prací, kde je nutné či vhodné oddělit dvě části práce, např. v českém jazyce u slohových prací, kdy první známka je zhodnocením práce z hlediska slohu, druhá z hlediska pravopisu.
- „!“ hodnocení je dolní hranice klasifikačního stupně, upozornění na nedbalou práci, či hrozící zhoršení celkové známky z předmětu.